

ที่ระลึก

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ และเปิดอาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

๓๐ มกราคม ๒๕๔๘

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (เพื่อการศึกษา)

สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘
The Office Of The Chief Justice Region 8

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
The Surattani Kwaeng Court

ที่ระลึก

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ และเปิดอาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

๓๐ มกราคม ๒๕๔๘

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยธรรม
(www.library.coj.co.th)

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

ร. ว. บ. ต. ว. ท. ว.

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่ประธานศาลฎีกา นำผู้พิพากษาประจำศาลยุติธรรม เฝ้าฯ เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ ณ ท้องพระโรงศาลาเริง วังไกลกังวล วันศุกร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๕

คำกล่าวปฏิญาณของท่าน เป็นคำที่สำคัญมากสำหรับผู้พิพากษา เพราะว่าผู้พิพากษานั้นจะต้องประกอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเข้มแข็ง และด้วยความแน่วแน่ที่จะทำให้มีความยุติธรรมเกิดขึ้นในบ้านเมือง ฉะนั้น ถ้าท่านไม่ทำตามคำปฏิญาณนั้น ก็ไม่สมควรที่จะได้ทำหน้าที่ผู้พิพากษา แต่เชื่อว่าท่านทุกคนตั้งใจที่จะทำ และการที่เปล่งวาจานั้น ท่านได้ทำด้วยความเข้มแข็งและทำให้ท่านมีกำลังใจที่จะปฏิบัติตาม

การเป็นผู้พิพากษานั้นไม่ใช่เป็นหน้าที่ที่ง่าย เพราะว่าจะต้องมีความรู้และมีความแน่วแน่ ความรู้นั้นท่านได้เรียนมาแล้วในขั้นต่างๆ และทุกอย่างที่ท่านได้เรียนจะต้องเก็บเอาไว้มาปฏิบัติ เมื่อมีความรู้แล้วจะต้องรู้จักปฏิบัติ ซึ่งอาจจะไม่ได้เรียนในตำราแต่ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญจะต้องมาประกอบในงานการ

ความจริง ผู้พิพากษานั้นโดยมากบอกว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ฟังในโรงศาล เป็นสิ่งที่จะต้องรับมาพิจารณา ถ้าไม่ใช่เรื่องที่อยู่ในโรงศาลไม่ให้พิจารณา ตามหลักเขาว่าอย่างนั้น แต่ความจริงที่จะรับพิจารณาต้องรู้ว่าข้างนอกโรงศาลทำอะไร หมายความว่าประชาชนอยู่เป็นอย่างไร หรือผู้ที่เข้ามาเป็นคู่คดีในศาลเขาเป็นใคร เขาทำอะไร มิฉะนั้น ท่านจะไม่เข้าใจ ท่านจะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ท่านจะไม่สามารถพิจารณาว่าอะไรถูก อะไรไม่ถูก ฉะนั้น ท่านจะต้องเปิดหูเปิดตาเวลาที่อยู่ในโรงศาลเปรียบเทียบกับเวลาที่อยู่นอกโรงศาล ความจริงเป็นเวลาน้อย แต่ว่าเวลาที่อยู่นอกโรงศาลนั้น ท่านมีหน้าที่เป็นผู้พิพากษาเหมือนกัน ไม่ใช่จะไปตัดสินอะไรกลางถนน แต่กลางถนนหรือที่บ้านอยู่ในนาหรือในไร่ ที่ไหนก็ตาม ต้องเปิดหูเปิดตา และพิจารณาว่าโลกนี้เป็นอย่างไร ชีวิตของประชาชนเป็นอย่างไร ที่ใช้คำว่า "ประชาชน" หมายถึงทั้งผู้ที่เป็นชาวนาชาวไร่ ผู้ที่เป็นคนขับรถบรรทุกหรือจะเป็นใครก็ตาม เป็นประชาชนทั้งนั้น ว่าเขามีชีวิตอย่างไรและมีเหตุผลใดที่จะเกิดคดีกันในโรงศาล

ห้องสมุดกลางสถิติศาลยุติธรรม
www.library.coj.go.th

ถ้าทุกคนมีความตั้งใจที่เที่ยงตรงที่ดี ท่านจะไม่มีงานทำ เพราะว่าจะไม่มีคดี จะไม่มีเรื่อง แต่ว่าพราะมีอคตินั่นเอง ไม่ใช่ท่านมีอคติ แต่ว่าคนทั่วไปอาจจะมีอคติ ทำอะไรไม่ถูกต้อง แล้วเป็นหน้าที่ของท่านที่จะดูว่า ที่คนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องมาจากอคติข้อใด และจะได้รู้ว่า เขาผิดหรือไม่ผิด สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ท่านจะต้องเรียนรู้ หรือจะต้องทบทวน และถ้าทบทวนได้ด้วยดี จะทำหน้าที่ได้ ท่านจะได้ชื่อว่าเป็นผู้พิพากษาที่มีความเที่ยงตรง ปราศจากอคติ และท่านจะมีประโยชน์มากมาย ทำให้คนที่ทำผิดไม่ใช่ท่านมีอคติ แต่ว่าคนทั่วไปอาจจะมีอคติ ทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง แล้วเป็นหน้าที่ของท่านที่จะดูว่า ที่คนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องมาจากอคติข้อใด และจะได้รู้ว่า เขาผิดหรือไม่ผิด สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ท่านจะต้องเรียนรู้ หรือจะต้องทบทวน และถ้าทบทวนได้ด้วยดีจะทำหน้าที่ได้ ท่านจะได้ชื่อว่าเป็นผู้พิพากษาที่มีความเที่ยงตรงปราศจากอคติ และท่านจะมีประโยชน์มากมาย ทำให้คนที่ทำผิดได้รับการตักเตือน ตักเตือนว่า ทำผิดนั้น ไม่ถูกไม่ดี ในประเทศทุกประเทศที่มีขื่อมีแป ต้องถูกลงโทษ แต่ผู้ที่ถูกลงโทษนั้นจะเข้าใจ และเมื่อพ้นโทษแล้วจะเป็นพลเมืองดีต่อไป ฉะนั้น หน้าที่ของท่านเป็นหน้าที่ที่สำคัญมาก

ที่ได้พูดถึงว่าท่านจะต้องมีคุณสมบัติอะไรนั้น ท่านได้ทราบแล้ว ตอนนี้จะต้องปฏิบัติ ให้การปฏิบัติงานของท่านในโรงศาลเป็นผลสำเร็จ ให้คนทั่วไปเป็นคนดีด้วย อันนี้ถือว่าท่านทุกคนเป็นคนดี เป็นคนที่มีความยุติธรรมในใจ ต้องนำความยุติธรรมนี้แผ่ไปสู่คนทั่วไป ทั้งผู้ใหญ่ผู้โต ทั้งผู้น้อยทั้งหมด ให้เข้าใจว่าความซื่อสัตย์สุจริต ความตรงไปตรงมา ความดี ความมีความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับทุกคน และทุกคนจะมีความสุข จะมีชีวิตที่เจริญได้

ฉะนั้น ขอให้ท่านไปพิจารณาข้อเหล่านี้ และท่านจะได้ปฏิบัติหน้าที่โดยครบถ้วนสมบูรณ์ ขอให้ท่านสามารถที่จะพิจารณาปฏิบัติงานโดยดี และขอให้ท่านมีกำลัง อันนี้ต้องมีกำลังทั้งใจ ทั้งกาย เพื่อปฏิบัติงาน เพราะเป็นงานที่เหนื่อย และจะทำให้ท่านมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับส่วนรวม โดยเฉพาะสำหรับประเทศชาติ ซึ่งเรามีความภูมิใจว่า ประเทศเราเป็นประเทศที่มีขื่อมีแป ประเทศเรามีความก้าวหน้า มีความดีในโลกนี้เราพิจารณาได้ว่า มีความไม่ดีอยู่มาก ขออย่าให้มีอยู่ในเมืองไทย ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความดีมากที่สุด จะทำให้ทั่วโลกรับนับถือ ถ้าทั่วโลกรับนับถือ ประเทศเราจะปลอดภัย ถ้าประเทศเราปลอดภัย ทุกคนก็ปลอดภัย และมีความสุขได้

ขอให้ท่านประกอบด้วยกำลังใจกำลังกายที่สมบูรณ์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญของท่าน ขอให้ท่านมีร่างกายแข็งแรง มีปัญญาเฉียบแหลม เพื่อที่ปฏิบัติได้และปฏิบัติด้วยความสำเร็จทุกประการ.

ห้องสมุดศาลแขวงสุราษฎร์ธานี (www.library.coj.go.th)

คนเราควรจะให้
ควรกินพอประมาณ
ควรช่วยเหลือคนอื่น
ควรจะรับใช้

แต่ไม่ควรขออะไรจากคนอื่น
ไม่ใช่มากเกินไปถึงท้องกาง
ไม่ใช่เหยียบย่ำ
ไม่ควรจะคิดเป็นนายคน

พุทธทาสภิกขุ

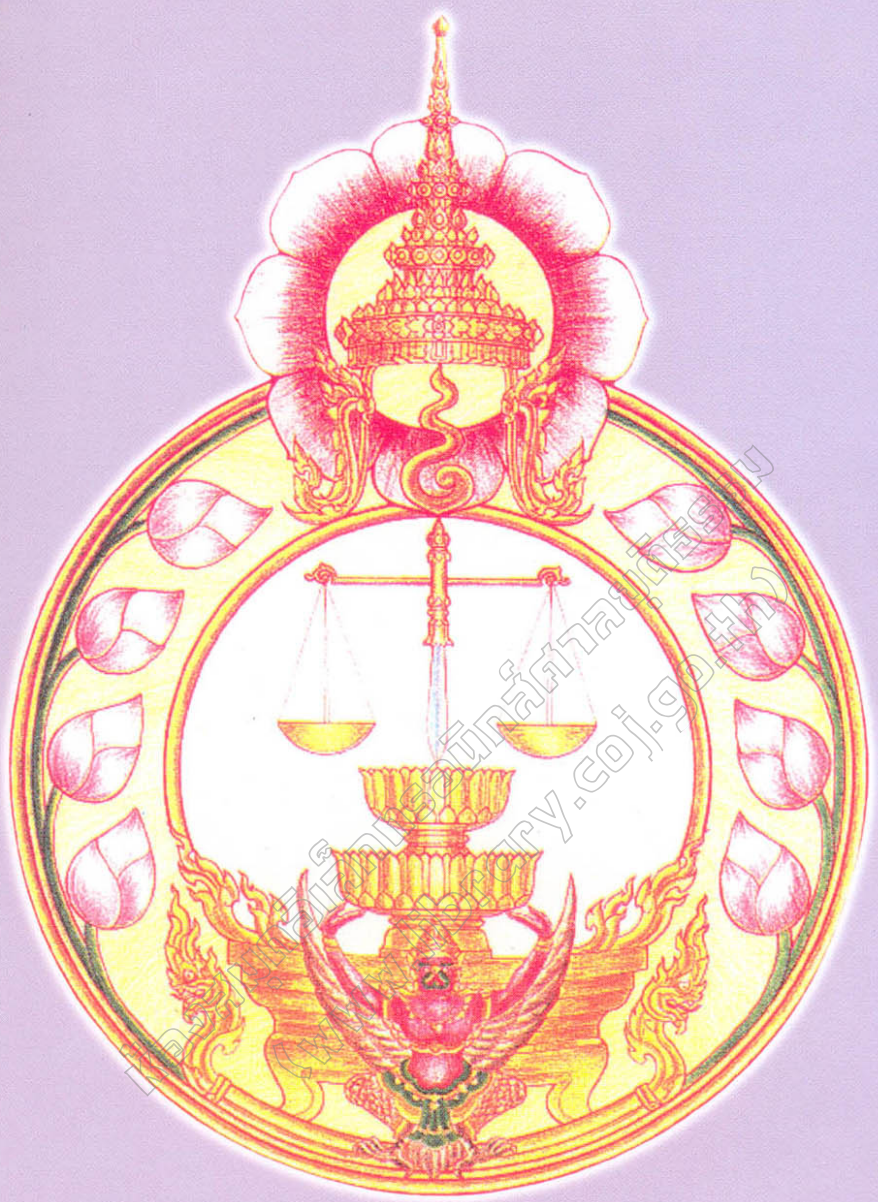

ภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงานศาลยุติธรรม

คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

๑. ลักษณะของเครื่องหมาย เป็นตรารูปทรงกลม (ไม่จำกัดขนาด)

๒. องค์ประกอบของเครื่องหมาย ดวงตราประกอบด้วยพระมหา-พิชัยมงกุฎครอบอยู่เหนืออุณาโลมและตามพระดุลพาห์ตั้งอยู่บนพานสองชั้นมีพระแท่นรองรับพาน โดยมีครุฑจับนาคทูนไว้เหนือศรีษะล้อมรอบด้วยดอกบัวเก้าดอก เป็นดอกบัวตูมแปดดอก ดอกบัวบานหนึ่งดอก

๓. ความหมาย

๓.๑ พระมหาพิชัยมงกุฎครอบอยู่เหนืออุณาโลม หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓.๒ ดอกบัว หมายถึง ความบริสุทธิ์ผุดผ่อง และทั้งหมดมี ๙ ดอก หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๓.๓ ตราพระดุลพาห์ตั้งอยู่บนพานและมีฐานรองรับพานอีกทอดหนึ่ง หมายถึง ความยุติธรรมตั้งอยู่บนรากฐานอันมั่นคง

๓.๔ ครุฑจับนาค หมายถึง แผ่นดิน

ความหมายรวม คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ผู้พระราชทานความบริสุทธิ์ยุติธรรมทั่วทั้งแผ่นดิน

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ประธานศาลฎีกา

สาร

****

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม และความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ นับเป็นปัจจัยสำคัญก่อให้เกิดความขัดแย้งและเป็นปัญหาซึ่งต้องพึ่งพากระบวนการทางศาล เพราะศาลเป็นผู้อำนวยความยุติธรรมและเป็นที่พึ่งของประชาชน ผู้ได้รับความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรม การสร้างที่ทำการศาลจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่ออำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชน เพื่อให้ศาลเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชนอย่างแท้จริง

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๓ เริ่มเปิดทำการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๐ อาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานีเดิมเป็นส่วนหนึ่งของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี อาคารดังกล่าวมีสภาพคับแคบมาก ไม่สามารถสนองตอบต่อการให้บริการแก่ประชาชนได้เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา จำเป็นต้องมีที่ทำการแห่งใหม่เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณงาน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ในโอกาสอันเป็นมงคลในพิธีเปิดอาคารที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงสุราษฎร์ธานีสามารถอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนได้บรรลุผลสมความมุ่งหมาย และขออำนวยพรให้คณะผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม และลูกจ้างทุกท่าน ประสบความสุขความเจริญ สุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง ยึดมั่นในเจตจำนงร่วมกันแห่งศาลยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่อำนวยความยุติธรรมด้วยความเสมอภาค เป็นที่พึ่งแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

(นายศุภชัย ภู่งาม)
ประธานศาลฎีกา

ห้องสมุดกลางสำนักงานศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

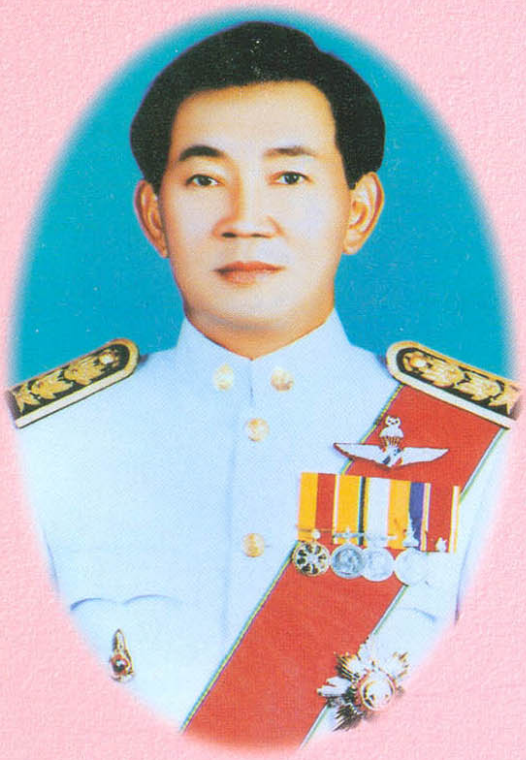

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สาร

* * * * * * * * * * * * *

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาครบองค์คณะ ประกอบกับพระธรรมนูญศาลยุติธรรมได้ขยายอำนาจของศาลแขวงในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ศาลแขวงจึงมีภาระเพิ่มมากขึ้น การปรับเปลี่ยนการทำงาน และการพิจารณาพิพากษาคดีให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย จะช่วยให้การประกันสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญสัมฤทธิ์ผล การมีอาคารศาลที่มั่นคงสง่างามก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่จะทำให้ศาลสามารถอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมดังเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย โดยจะทำให้คู่ความและประชาชนทั่วไปได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม

ในโอกาสอันเป็นมงคลเนื่องในพิธีเปิดอาคารที่ทำการแห่งใหม่ของศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี จงสถิตสถาพรเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชน และขออำนวยพรให้คณะผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม และลูกจ้างทุกท่าน ประสบความสุขความเจริญ สามารถประกอบการงานในหน้าที่ได้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนา ในอันที่จะร่วมกันทำงานเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพตลอดไป

(นายชัช ชลวร)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

นายจรัญ เนาวพนานนท์

อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘

นายสมโชค มีมะแม

เลขานุการศาลยุติธรรมประจำภาค ๘

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

แถวยืนจากซ้ายไปขวา

น.ส.จารุพรรณ สาระนันท์
น.ส.วาสนา สุวรรณรัตน์
นางราศรี เจริญผล
นางบรรเลง เกตุสุรินทร์
นางวัชรี ชูรังสฤษดิ์
น.ส.ระรินทิพย์ ไทยนิคม
นางสุภมาศ ฤทธิ์โรจนกุล

แถวนั่งจากซ้ายไปขวา

นางไพรวัลย์ รัตนม
นางกรรณหา ทรัพย์อดุลชัย
น.ส.สุเนตรา โบราณกุล
นางดารณี หิตะวัฒนกุล
นายไพโรจน์ ทิมจันทร์
นายสุรเกียรติ อุทัยเชฏฐ์
นางอาภาพร จินา
น.ส.บุปผา ศรีวิไล
นายวิวัฒน์ วังคะฮาต

รายนามอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘

ลำดับ	รายนาม		ปีที่ดำรงตำแหน่ง
๑.	หลวงประธานคดีศาสตร์ (ประธาน นุตกุล ประธานคดีศาสตร์)		๒๔๙๗ - ๒๕๐๐
๒.	นายห้วน	ประชาบาล	๒๕๐๑ - ๒๕๐๔
๓.	นายศิริ	มลิลา	๒๕๐๔ - ๒๕๐๗
๔.	นายถาวร	หุตะโกวิท	๒๕๐๘ - ๒๕๐๙
๕.	นายบุญยเกียรติ	อรชุนะกะ	๒๕๐๙ - ๒๕๑๐
๖.	นายสุธรรม	วรรณแสง	๒๕๑๐ - ๒๕๑๒
๗.	นายสุเมธ	ทิพมนตรี	๒๕๑๓ - ๒๕๑๔
๘.	นายประสพ	ปรัชญาภรณ์	๒๕๑๕ - ๒๕๑๖
๙.	นายยิ่งศักดิ์	กฤษณะจินดา	๒๕๑๖ - ๒๕๑๘
๑๐.	นายสมัย	พนมวัน ณ อยุธยา	๒๕๑๙ - ๒๕๒๐
๑๑.	นายสมาน	เจนนภา	๒๕๒๐ - ๒๕๒๑
๑๒.	นายประกาศ	บุญโยดม	๒๕๒๑ - ๒๕๒๒
๑๓.	นายธวัช	พึ่งชลารักษ์	๒๕๒๒ - ๒๕๒๓
๑๔.	นายฉลอง	จันทรัฐ	๒๕๒๓ - ๒๕๒๖
๑๕.	นายวิบูลย์	สิริตระกูล	๒๕๒๖ - ๒๕๒๗
๑๖.	นายมงคล	เปาอินทร์	๒๕๒๗ - ๒๕๒๘
๑๗.	นายชลอ	กลับดี	๒๕๒๘ - ๒๕๒๙
๑๘.	นายจรัส	อุดมวรชาติ	๒๕๒๙ - ๒๕๓๑
๑๙.	นายสมาน	เวทวินิจ	๒๕๓๑ - ๒๕๓๒
๒๐.	นายสมชาย	รังสิกรรพุม	๒๕๓๒ - ๒๕๓๓
๒๑.	นายจำลอง	สุขศิริ	๒๕๓๓ - ๒๕๓๔
๒๒.	นายดุสิต	เพชรปลูก	๒๕๓๔ - ๒๕๓๖
๒๓.	นายวิเทพ	ศิริพากย์	๒๕๓๖ - ๒๕๓๘
๒๔.	นายวสันต์	สร้อยพิสุทธิ์	๒๕๓๘ - ๒๕๓๙
๒๕.	นายมงคล	ทับเที่ยง	๒๕๓๙ - ๒๕๔๑
๒๖.	นายสำรวจ	อุดมทวี	๒๕๔๑ - ๒๕๔๒
๒๗.	นายขวัญชัย	ปิ่นรอด	๒๕๔๒ - ๒๕๔๔
๒๘.	นายกึกก้อง	สมเกียรติเจริญ	๒๕๔๔ - ๒๕๔๕
๒๙.	นายยงยุทธ	แสงรุ่งเรือง	๒๕๔๕ - ๒๕๔๖
๓๐.	นายชนินทร์	ใช้ปัญญา	๒๕๔๖ - ๒๕๔๗
๓๑.	นายจรัญ	เนาวพนานนท์	๒๕๔๗ - ปัจจุบัน

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

คณะผู้พิพากษาศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

นายสำราญ โยธาใหญ่
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

นางวิรา ณ พิกุล
ผู้พิพากษา

นายนพรัตน์ บุญจร
ผู้พิพากษา

นางวิภารัตน์ ปราบปราม สุขสุวรรณ์
ผู้พิพากษา

นายสุวนัย ตุลยภักดิ์
ผู้พิพากษา

ห้องสมุดกรมพิทักษ์ศาลสุราษฎร์ธานี
(www.library.coj.go.th)

รายนามผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ลำดับ	รายนาม		ปีที่ดำรงตำแหน่ง
๑.	นายจำเนียร	บุญพละ	๒๕๐๐ - ๒๕๐๒
๒.	นายสนับ	คำภีรยศ	๒๕๐๒ - ๒๕๐๓
๓.	นายมานิต	มานะทัต	๒๕๐๓ - ๒๕๐๖
๔.	นายไพโรจน์	ไวกาสี	๒๕๐๖ - ๒๕๐๗
๕.	นายพยนต์	ยาวะประภาษ	๒๕๐๗ - ๒๕๐๙
๖.	นายสมบูรณ์	บุญภินนท์	๒๕๐๙ - ๒๕๑๐
๗.	นายโกวิท	สุนทรขจิต	๒๕๑๐ - ๒๕๑๑
๘.	นายเอก	ณ นคร	๒๕๑๑ - ๒๕๑๓
๙.	นายสวัสดิ์	รอดเจริญ	๒๕๑๓ - ๒๕๑๔
๑๐.	นายบรรจบ	อุปพงษ์	๒๕๑๔ - ๒๕๑๕
๑๑.	นายอรุณ	ศิลปวิวัฒน์	๒๕๑๕ - ๒๕๑๗
๑๒.	นายเกียรติ	จาตนิลพันธุ์	๒๕๑๗ - ๒๕๑๘
๑๓.	นายสมมาตร	พรหมานุกูล	๒๕๑๘ - ๒๕๒๐
๑๔.	นายทวีชัย	เจริญบัณฑิต	๒๕๒๐ - ๒๕๒๔
๑๕.	นายอุส่าห์	ทุมมา	๒๕๒๔ - ๒๕๒๖
๑๖.	นายอนันต์	โรจนเนืองนิตย์	๒๕๒๖ - ๒๕๒๗
๑๗.	นายกำพล	ภู่สุดแสวง	๒๕๒๗ - ๒๕๒๘
๑๘.	นายพิชัย	คุ้มพงษ์	๒๕๒๘ - ๒๕๒๙
๑๙.	นายสุมิตร	สุภาดุลย์	๒๕๒๙ - ๒๕๓๐
๒๐.	นายจิระ	ขจีจิตต์	๒๕๓๐ - ๒๕๓๐
๒๑.	นายสอาด	พันธุ์ขะวงค์	๒๕๓๐ - ๒๕๓๑
๒๒.	นายประมูล	สรรกำเนิด	๒๕๓๑ - ๒๕๓๒
๒๓.	นายประณม	ชื่นภิรมย์	๒๕๓๒ - ๒๕๓๓
๒๔.	นายพลภักดี	สิริทิพากร	๒๕๓๓ - ๒๕๓๔
๒๕.	นายชูวงศ์	ละอองศิริวงศ์	๒๕๓๔ - ๒๕๓๕
๒๖.	นายสุรพันธุ์	ละอองมณี	๒๕๓๕ - ๒๕๓๖
๒๗.	นายปิ่น	ศรีเมือง	๒๕๓๖ - ๒๕๓๗
๒๘.	นายวิทยา	จิญกาญจน์	๒๕๓๗ - ๒๕๓๘
๒๙.	นายจักษ์ชัย	เยพิทักษ์	๒๕๓๘ - ๒๕๓๙
๓๐.	นายตั้งใจ	ศาสตร์ศศิ	๒๕๓๙ - ๒๕๔๐
๓๑.	นายไมตรี	ศิริเมธารักษ์	๒๕๔๐ - ๒๕๔๑
๓๒.	นายอรรณพ	วิทูรากร	๒๕๔๑ - ๒๕๔๒
๓๓.	นายอนันต์	ยมจินดา	๒๕๔๒ - ๒๕๔๓
๓๔.	นายจรูญ	โชครุ่งวรานนท์	๒๕๔๓ - ๒๕๔๕
๓๕.	นายสำราญ	โยธาใหญ่	๒๕๔๕ - ปัจจุบัน

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม www.library.coj.go.th

คณะผู้พิพากษาศาลแขวงสุราษฎร์ธานี (2548)

คณะข้าราชการ - ลูกจ้าง สำนักงานประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ข้าราชการศาลยุติธรรมสำนักงานประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

นางสาวฐิติมา เฮงสวัสดิ์

ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ฝ่ายบริหาร

(จากซ้ายไปขวา) นายทนงศักดิ์ วงศ์นาเคนทร์ นายวิสุทธิ์ ใจสะอาด
นางอรวรรณ ศรีกนก นางสาวขวัญจิตต์ รุจีพิสิฐ (หัวหน้าฝ่าย)
นางอสมาภรณ์ อินทเกษม นางสาวนูรอัยณี ลาเต๊ะ

ฝ่ายคดี

งานรับฟ้อง, สารบบ, งานหมาย

(จากซ้ายไปขวา)

นางรุจาภา สมมิตร นางฐานัน จักรมานนท์ (หัวหน้าฝ่าย),
นางสาวดลยา เยาวหลี

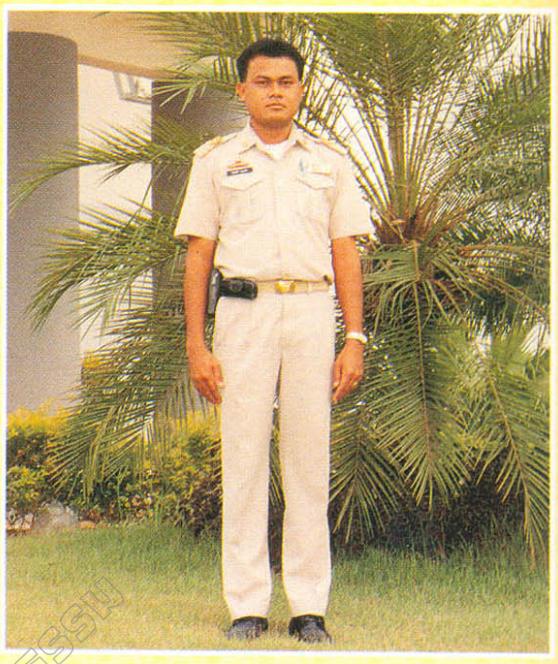

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์

นายพีระศักดิ์ จารุจารีต

งานเก็บสำนวนและเอกสาร

(จากซ้ายไปขวา) นายเจริญ อำลอย, นางสาวพรพรรณ ช่างคำ, นางนันทวัน กาญจนามัย, นายวัชรินทร์ รอดศรี

ห้องสมุดศาลยุติธรรม
library.coj.go.th

กลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี

(จากซ้ายไปขวา) นายสมชาย ถาวรวัชรกุล, นางสาววาสินี ชัยสวัสดิ์, นางสาวอุไรวรรณ เดชหุน
นายปรีชา พลศร, นางประสพพร วราสินธ์, นางกัลยา เหล่าจก

ฝ่ายการเงินและบัญชี

(จากซ้ายไปขวา) นางสาวโสภา ญาณสูตร, นางอรทัย พลพิชัย, นางสาวทิพย์ทิภา สินประชุม

เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาล

(จากซ้ายไปขวา) ส.ต.ท.อมรศักดิ์ กลิ่นเมฆ, ด.ต.ทรงศักดิ์ โพธิ์ชาธาร, ด.ต.ประกาศ พรหมอินทร์ *(หัวหน้า)* ด.ต.โกวิทย์ อินแก้ว, ด.ต.กัมปนาท คงวุ่น, จ.ส.ต.สุภาพ กสิวงศ์

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(จากซ้ายไปขวา) นายอุดมศักดิ์ ปานใจนาม, ส.อ.สุกิจจา ชูบุญ, นายปัญญา วิชัยดิษฐ์ *(หัวหน้าชุด)*, พลฯ ดำรงค์ ชัยศรีสังข์, นายวรชาติ วิชัยดิษฐ์, นางจงกล ภมร

คณะเจ้าหน้าที่ไกล่เกลี่ยประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

นายโกเมศ อุดมภาพ

นายนิคม เมฆฉาย

นายวีระชัย กิตธรรมรัตน์

นายอรัญ ศุภกรชูวงศ์

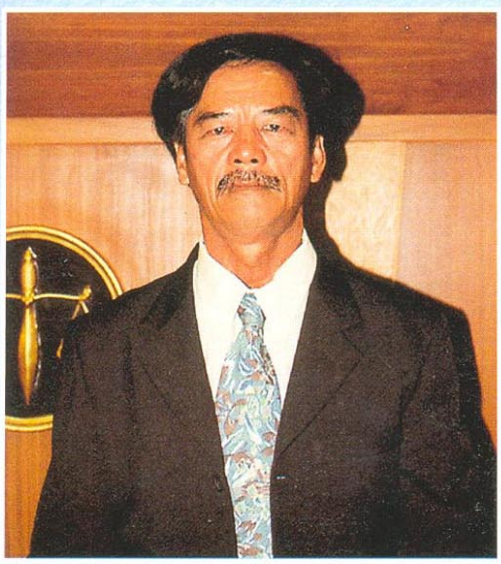

นายอรัญ แซ่บ่าง

นายยุทธศักดิ์ วงศ์เจริญ

www.library.coj.go.th

คณะเจ้าหน้าที่ไกล่เกลี่ยประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

นายสุธี สุขานนท์สวัสดิ์

นายสมหวัง ธนากรนิธิกุล

นายนิยม ศรีสวัสดิ์

นายณรงค์ เรืองวิริยะ

นายเลิศศักดิ์ รุ่งบรรณพันธุ์

นายเมธี นาคสกุล

นายชัยฤทธิ์ กุลจิตติวาณิชย์

ห้องสมุดวิชาการอนิกส์ศาลยุติธรรม
www.library.coj.go.th

ภาพถ่ายทางอากาศ

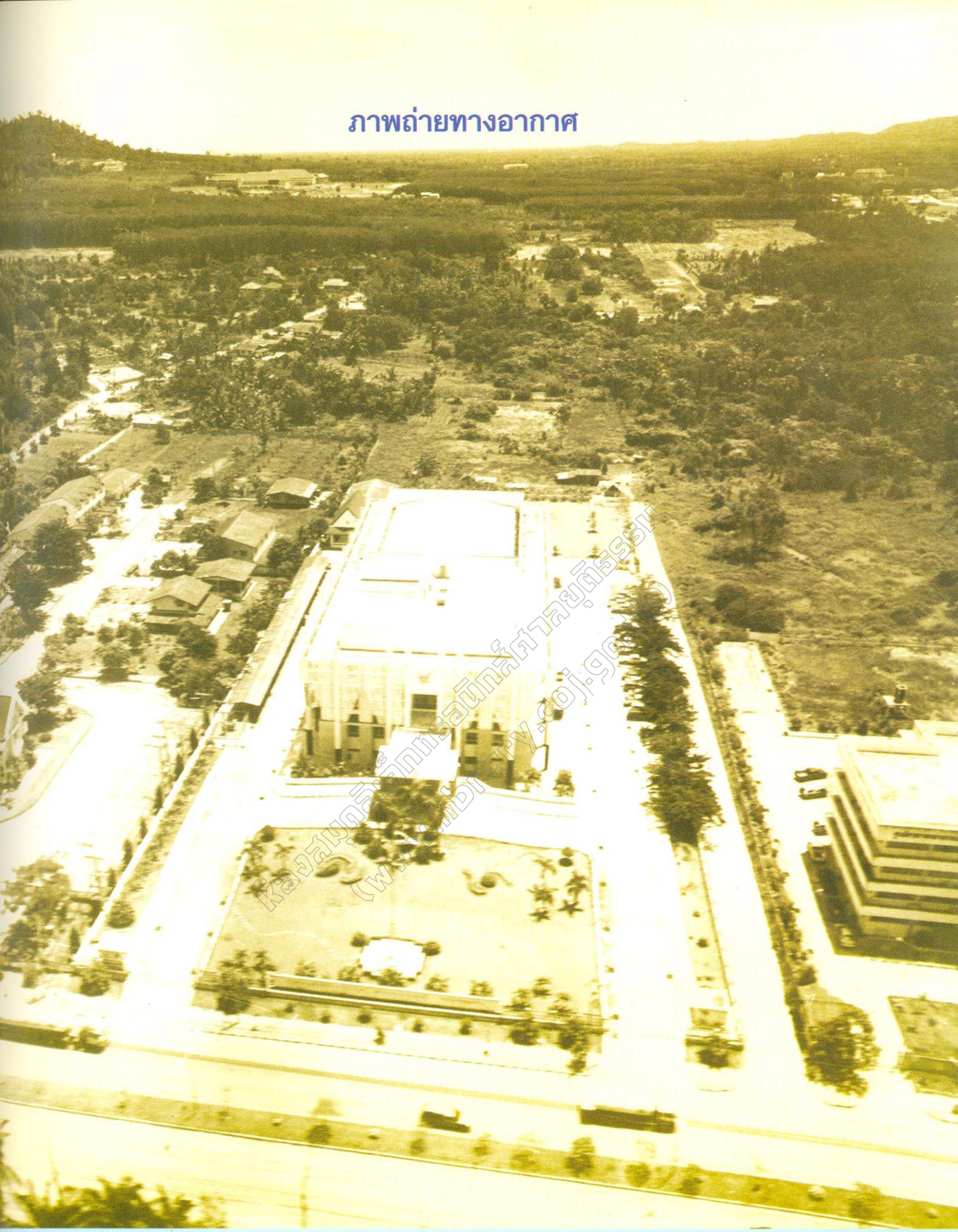

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
www.library.coj.go.th

ประวัติ...
ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

การจัดตั้ง

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๓ เปิดทำการครั้งแรก วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา มีอำนาจตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงได้กำหนดไว้ เดิมศาลแขวงสุราษฎร์ธานีมีเขตอำนาจเฉพาะอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานีเพียงอำเภอเดียว ต่อมาการคมนาคมภายในจังหวัดมีความสะดวกรวดเร็วขึ้นตามสภาพของการพัฒนา จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแขวง โดยขยายเขตอำนาจศาลแขวงสุราษฎร์ธานีเพิ่มตามลำดับ คือ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอบ้านนาสาร (รวมทั้งกิ่งอำเภอบ้านนาเดิม ซึ่งขึ้นต่ออำเภอบ้านนาสาร) และอำเภอพุนพิน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ให้มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่อำเภอดอนสัก

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ให้มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่อำเภอคีรีรัฐนิคม (รวมทั้งกิ่งอำเภอวิภาวดี) อำเภอบ้านตาขุน และอำเภอเวียงสระ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่อำเภอพนม อำเภอเคียนซา อำเภอพระแสง

ปัจจุบันศาลแขวงสุราษฎร์ธานี มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่ ๑๒ อำเภอกับ ๑ กิ่งอำเภอ

ห้องพิจารณาคดี

การตั้งศาลแขวงใหม่

อาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานี เดิมเป็นส่วนหนึ่งของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ถนนดอนนก ตำบลตลาด อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในสภาพคับแคบมาก ไม่สามารถสนองตอบในการให้บริการแก่ประชาชนได้เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานีหลังใหม่ พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบอื่น ๆ เช่น โรงรถ โรงอาหาร และศาลาที่พักประชาชน โดยก่อสร้างในที่ดินนิคมสร้างตนเองขุนทะเล หมู่ที่ ๑ ถนนสุราษฎร์-นาสาร ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ประมาณ ๙ ไร่ ๑ งาน ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และเปิดทำการเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๒

ลักษณะอาคาร

เป็นตึก ๔ ชั้น พื้นที่อาคารทั้งหมด ๑๓,๕๑๕ ตารางเมตร มีหน่วยงานที่เปิดทำการอยู่ในอาคาร ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี รวม ๔ หน่วยงาน คือ

๑. ***สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๘*** ชั้นที่ ๔

๒. ***สำนักงานประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี*** ชั้นที่ ๒ และชั้นที่ ๓

๓. ***สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสุราษฎร์ธานี*** ชั้นที่ ๑

๔. ***สำนักงานคุมประพฤติภาค ๘*** ชั้นที่ ๑

● ศูนย์หน้าบัลลังค์ ● ศูนย์ติดตามพยาน ● ศูนย์นัดความ

เขตอำนาจศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

มี ๑๒ อำเภอ และ ๑ กิ่งอำเภอ

๑. อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒. อำเภอพุนพิน
๓. อำเภอกาญจนดิษฐ์
๔. อำเภอดอนสัก
๕. อำเภอบ้านนาสาร
๖. อำเภอคีรีรัฐนิคม
๗. อำเภอบ้านตาขุน
๘. อำเภอเวียงสระ
๙. อำเภอบ้านนาเดิม
๑๐. อำเภอเคียนซา
๑๑. อำเภอพระแสง
๑๒. อำเภอพนม
๑๓. กิ่งอำเภอวิภาวดี

พื้นที่ไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลแขวงสุราษฎร์ธานี คือ

๑. ***อำเภอเกาะสมุย*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี (สมุย)

๒. ***อำเภอเกาะพงัน*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี (สุมย)

๓. ***อำเภอไชยบุรี*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. ***อำเภอไชยา*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดไชยา

๕. ***อำเภอท่าฉาง*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดไชยา

๖. ***อำเภอท่าชนะ*** อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดไชยา

ห้องเก็บสำนวน

การเงิน รับฟ้อง

อัตรากำลังข้าราชการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ข้าราชการตุลาการ	๕ อัตรา
ข้าราชการศาลยุติธรรม	๑๕ อัตรา
ลูกจ้างประจำ	๒ อัตรา
ลูกจ้างชั่วคราว	๗ อัตรา

ข้าราชการตุลาการ มีจำนวน ๕ คน คือ

๑. นายสำราญ โยธาใหญ่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
๒. นางวิรา ณ พิกุล ผู้พิพากษา
๓. นายนพรัตน์ บุญจร ผู้พิพากษา
๔. นางวิภารัตน์ ปราบปราม สุขสุวรรณ์ ผู้พิพากษา
๕. นายสุวนัย ตุลยภักดิ์ ผู้พิพากษา*

ห้องไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

* ผู้พิพากษาประจำสำนักงานศาลยุติธรรม ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ห้องสมุดกรมศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ข้าราชการศาลยุติธรรม มีจำนวน ๑๕ คน คือ

๑.	นางสาวฐิติมา	เฮงสวัสดิ์	ผู้อำนวยการฯ
๒.	นางฐานัน	จักรมานนท์	เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ๗
๓.	นายปรีชา	พลศร	เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ๗
๔.	นางนันทวัน	กาญจนามัย	เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ๖
๕.	นางสาวขวัญจิตต์	รุจีพิสิฐ	เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ๖
๖.	นายพีระศักดิ์	จารุจารีต	นิติกร ๕
๗.	นางอสมาภรณ์	อินทเกษม	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๕
๘.	นางรุจาภา	สมมิตร	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๕
๙.	นางอรทัย	พลพิชัย	เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี ๖
๑๐.	นางกัลยา	เหล่าจก	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๕
๑๑.	นางสาวอุไรวรรณ	เดชหุน	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๔
๑๒.	นางสาวโสภา	ญาณสูตร	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔
๑๓.	นางสาวดลยา	เยาวหลี	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๔
๑๔.	นางประสพพร	วราสินธ์	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๒
๑๕.	นางสาวพรพรรณ	ช่างคำ	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ๒

ห้องประชาสัมพันธ์

ลูกจ้างประจำ มีจำนวน ๒ คน คือ

๑.	นายเจริญ	อำลอย	นักการภารโรง
๒.	นายทนงศักดิ์	วงศ์นาเคนทร์	พนักงานขับรถยนต์

ลูกจ้างชั่วคราว มีจำนวน ๗ คน คือ

๑.	นายวิสุทธิ์	ใจสะอาด	พนักงานขับรถยนต์
๒.	นางสาววาสินี	ชัยสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม
๓.	นางสาวนูรอัยณี	ลาเต๊ะ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
๔.	นางอรวรรณ	ศรีกนก	เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม
๕.	นางสาวทิพย์ทิภา	สินประชุม	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
๖.	นายสมชาย	ถาวรวัชรกุล	นิติกร
๗.	นายวัชรินทร์	รอดศรี	นิติกร

ประกาศชื่อเมืองสุราษฎร์ธานี

พระยามหาอำมาตยาธิบดี ผู้แทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการใส่เกล้า ฯ ถวายสิเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมสั่งว่า เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้รวมเมืองไชยาและเมืองกาญจนดิฐเข้าเป็นเมืองเดียวกัน และให้ตั้งศาลากลางเมืองที่บ้านดอนแขวงเมืองกาญจนดิฐแต่ พ.ศ. ๒๔๓ นั้น ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า เมืองไชยาเป็นเมืองเก่าควรคงนามเดิมไว้มิให้สาบสูญเสีย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เรียกว่าเมืองไชยา และที่เมืองไชยาเก่านั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยนนามเรียกว่าอำเภอพุมเรียง แต่เพราะเหตุว่าเมืองไชยาเดิมเป็นที่ประดิษฐานพระเจดีย์ธาตุไชยา และมีบ้านเรือนราษฎรตั้งอยู่เป็นปึกแผ่นหลักฐานมั่นคง ราษฎรทั้งปวงก็ยังคงเรียกเมืองไชยาเดิมว่าเมืองไชยา หาเรียกเมืองไชยาใหม่ซึ่งตั้งขึ้นที่บ้านดอนนั้นว่าเมืองไชยาไม่ จึงพาให้เรียกชื่อเมืองไชยาทั้งที่เมืองเก่าและเมืองใหม่สับสนกันไปและเกิดความเข้าใจผิดกันต่าง ๆ ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า สมควรจะแก้ไขเพื่อให้เป็นการสดวกแก่มหาชนและทางราชการที่จะเรียกชื่อเมืองนี้สืบไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยนนามเมืองไชยาซึ่งตั้งอยู่ที่บ้านดอนนั้น ให้เรียกว่า เมืองสุราษฎร์ธานี ให้เปลี่ยนนามอำเภอพุมเรียงเรียกว่าอำเภอเมืองไชยา

อนึ่งทรงพระราชดำริห์ว่า มณฑลนี้ ที่เรียกว่ามณฑลชุมพร ก็เพราะแต่เดิมมาได้ตั้งศาลารัฐบาลมณฑลที่เมืองชุมพร จึงโปรดเกล้า ฯ ให้เรียกนามมณฑลให้ตรงกับนามเมืองซึ่งตั้งอยู่นั้น ครั้นย้ายศาลารัฐบาลมณฑลมาตั้งที่บ้านดอน นามมณฑลชุมพรจึงเลยใช้คิดต่อมา แต่บัดนี้ศาลารัฐบาลมณฑลได้มาตั้งอยู่ที่เมืองสุราษฎร์ธานีแล้ว ควรจะเปลี่ยนชื่อมณฑลเสียให้ตรงกับชื่อเมืองซึ่งตั้งศาลารัฐบาลมณฑล เพราะฉนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยนนามมณฑลชุมพร เรียกว่ามณฑลสุราษฎร์ ตั้งแต่บัดนี้สืบไป/

ประกาศมาณะวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๘

สัญญลักษณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตราประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ รูปเจดีย์

หมายถึง พระบรมธาตุไชยา กล่าวกันว่า พระบรมธาตุไชยาเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นปูชนียสถานสำคัญที่สุดของจังหวัด เป็นที่เคารพสักการะบูชาของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนักท่องเที่ยว รวมทั้งประชาชนทั่วไปที่มาเยี่ยมชม

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้อักษรย่อว่า **"สฎ"**

คำขวัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

"เมืองร้อยเกาะ เงาะอร่อย หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งธรรมะ"

ธงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ธงประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานีมี ๒ แถบสี คือ แถบบนสีแสด แถบล่างสีเหลือง และมีตราประจำจังหวัด (รูปเจดีย์พระบรมธาตุไชยา) กลางผืนธง

ดอกไม้ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อดอกไม้ **"ดอกบัวผุด"**

ต้นไม้ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อพรรณไม้ "เคี่ยม"

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cotylelobium melanoxylon

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
http://www.library.edu.go.th

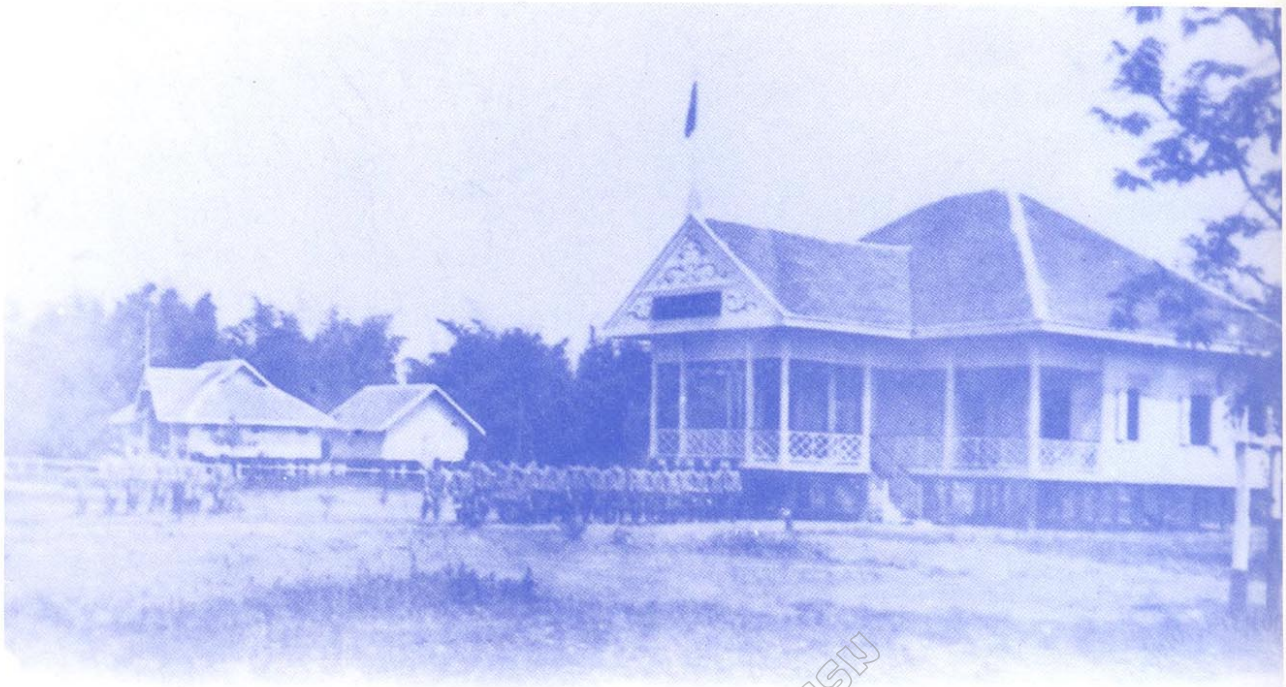

ศาลาว่าการเมืองไชยา

สุราษฎร์ธานี

นามพระธีรราชประทาน

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

สุราษฎร์ธานี ดินแดนที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน จากหลักฐานทางโบราณคดี ที่ค้นพบในดินแดนรอบอ่าวบ้านดอนนี้ ทำให้เราได้ทราบว่าภูมิศาสตร์มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต และการขยายเมือง การแบ่งอาณาเขตในการดูแลปกครองในลักษณะเมืองและชุมชนอย่างมีระบบ และแบบแผน เมืองหรือชุมชนโบราณที่อยู่บริเวณรอบอ่าวบ้านดอนคือ

๑. เมืองไชยา เมืองโบราณที่มีศูนย์กลางที่ราบลุ่มคลองไชยา เกิดขึ้นตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐ เกิดการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมด้านศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธแบบเถรวาท เมืองไชยามีชื่อเสียงมากเมื่อครั้งวัฒนธรรมศรีวิชัย เจริญรุ่งเรืองในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๗ โดยพุทธศาสนาลัทธิมหายานได้เข้ามาแพร่หลายเจริญรุ่งเรือง

๒. เมืองเวียงสระ เมืองโบราณที่อายุรุ่นเดียวกันกับเมืองไชยา อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำตาปี และแม่น้ำพุมดวง มีศูนย์กลางอยู่บริเวณตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ มีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๕ หรือ ๑๖ แต่เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์อยู่เข้าไปในแผ่นดินใหญ่ที่ลึกมากติดต่อกับเมืองอื่นทางทะเลไม่ได้ การคมนาคมลำบาก ความสำคัญของเมืองจึงลดถอยลงไปเป็นเพียงการขยายชุมชน สะสมแหล่งอาหารเพื่อบำรุงบ้านเมือง

พลับพลาที่ประทับ รัชกาลที่ ๕ ที่เมืองไชยา

๓. เมืองคีรีรัฐนิคม เป็นเมืองขนาดเล็กที่เป็นบริวารของเมืองเวียงสระ เรียกกันว่า *"เมืองธาราวดี"* บ้าง *"คงคาวดี"* บ้าง เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาโอบล้อมไปด้วยลำน้ำที่ไหลผ่าน ซึ่งเดิมทีเมืองนี้ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำรอบภายหลังเมื่อมาขึ้นกับเมืองตะกั่วป่า และยังไม่มีการแบ่งการปกครองเป็นหัวเมือง จึงมีผู้เรียกกันว่า *"คีรีรัฐนิคม"* ต่อมา พ.ศ. ๒๔๓๙ ได้ยุบเป็นอำเภอขึ้นต่อเมืองไชยา เรียกว่า *"อำเภอคีรีรัฐนิคม"* เมืองนี้มิได้เป็นศูนย์กลางทางการค้า แต่เป็นเมืองหน้าด่าน ควบคุมสินค้าทางเดินบกข้ามแหลมมลายู ระหว่างฟากทะเลตะวันตกสู่ฟากทะเลตะวันออก

๔. เมืองพุนพิน เป็นเมืองขนาดเล็ก เป็นเมืองบริวารของเมืองเวียงสระ มีอายุรุ่นเดียวกับเมืองไชยาและเมืองเวียงสระ ทำหน้าที่เป็นเมืองท่าติดต่อค้าขายทางทะเล เป็นเมืองที่มีความสำคัญเนื่องจากตั้งอยู่ตรงชุมทางการคมนาคมถึง ๓-๔ ทาง คือทางเรือติดต่อกับเมืองคีรีรัฐนิคม ตามลำน้ำพุมดวง ติดต่อเมืองเวียงสระ พระแสงทางคลองอิปัน คลองสินปุนข้ามไปคลองท่อมหรือฝั่งทะเล ทางตะวันตกและติดต่อกับเมืองท่าทางทะเล เช่น ไชยา นครศรีธรรมราช เมืองนี้จึงเป็นเมืองที่มีชื่อเสียง และสำคัญในการเดินทางเรียกกันว่า *"ท่าข้าม"* ตัวเมืองพุนพินลักษณะเป็นที่ราบตั้งอยู่บริเวณปากน้ำสามแพรก จึงไม่มีคันคูเมืองหรือกำแพงเมือง ในฤดูน้ำหลากน้ำท่วมถึง โบราณสถานจึงมักสร้างบริเวณบนภูเขาหรือที่สูง เนื่องจากเป็นเมืองท่าในการติดต่อค้าขาย นักโบราณคดีจึงสันนิษฐานว่าบันทึกจดหมายเหตุจีน คำว่า *"เมืองพันพัน"* คือพุนพินนี่เอง

๕. เมืองท่าทอง เป็นเมืองขนาดใหญ่ เชื่อกันว่าหนึ่งในเมืองสิบสองนักษัตรของนครศรีธรรมราช ชื่อ *"เมืองสะอุเลา"* คือชื่อเดิมของเมืองนี้ เป็นเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มลำน้ำท่าทองอุแท และคลองกระแดะควบคู่กัน อายุของเมืองอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘-๑๙ เป็นต้นมา เป็นชุมชนที่กระจัดกระจายอยู่หลายแห่งหลายยุคสมัย พบว่าบริเวณตำบลช้างขวาและใกล้เคียง พบศิลปกรรมสมัยทราวดีเป็นจำนวนมาก

สมัยกรุงธนบุรี พระเจ้าตากสินมหาราชปราบพม่าข้าศึกหมดแล้ว แต่ปลัดเมืองนครศรีธรรมราชตั้งตนเป็นอิสระ ตั้งแต่กรุงศรีอยุธยาเสียกรุงใน พ.ศ. ๒๓๑๒ ทรงโปรดเกล้าให้ยกทัพมาชุมพร ไชยา ยกทัพข้ามแม่น้ำตาปีที่ท่าข้าม ส่วนทัพเมืองนครศรีธรรมราชออกมารับทัพกรุงที่บ้านท่าหมาก อำเภอบ้านนาสาร

ในยุคแผ่นดินกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ ๑ พ.ศ. ๒๓๒๘ พระเจ้าปะดุง กษัตริย์พม่ายกทัพมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ ตั้งแต่ชุมพร หลังสวน ไชยาถึงนครศรีธรรมราช เมืองท่าทองได้รับความเสียหายอย่างมาก

ห้องสมุดกลางศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

สมัยรัชกาลที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๗๕ ได้โปรดเกล้าให้เจ้าพระยานคร (น้อย) เจ้าเมืองนครศรีธรรมราช มาตั้งอู่ต่อเรือพระที่นั่งและเรือรบ เพื่อใช้ในราชการจำนวน ๓๑ ลำ เนื่องจากประชาชนมีฝีมือการต่อเรือ และไม้ตะเคียนทองมีคุณภาพอยู่ที่เมืองนี้

ตลาดกาญจนดิษฐ์ (บ้านดอน) สมัยรัชกาลที่ ๕

สมัยรัชกาลที่ ๔ พระองค์ได้โปรดเกล้าให้ย้าย *"เมืองท่าทอง"* จากริมคลองท่าเพชร (คลองท่าทองใหม่) มาตั้งที่ *"บ้านดอน"* เนื่องมาจากบริเวณนี้เป็นชุมชนหนาแน่น ชาวบ้านส่วนหนึ่งที่อพยพมาจากเมืองท่าทองที่เกิดความเสียหายจากศึกพม่าครั้งก่อนนั้น และบ้างก็เข้ามาทำกิน ตั้งแต่เมื่อครั้งพระยานคร (น้อย) เข้ามาตั้งกองต่อเรือที่นี่ อีกทั้งเป็นท่าเรือรับส่งสินค้า มีร้านค้ามากมาย และโปรดเกล้าให้ยกฐานะเป็นเมืองจัตวา ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งพระราชทานนามให้ใหม่ว่า *"เมืองกาญจนดิษฐ์"* พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้นายพุ่ม บุตรเจ้าพระยานคร (น้อย) ซึ่งปกครองดูแลเมืองท่าทองอยู่เดิม ทำหน้าที่เป็นเจ้าเมืองดูแลปกครองเป็น *"พระยากาญจนดิษฐ์บดี"*

สมัยรัชกาลที่ ๕ ร.ศ. ๑๑๗ (พ.ศ. ๒๔๔๑) ได้ออกข้อบังคับลักษณะการปกครองหัวเมือง ถือเป็นการปฏิรูปการปกครองให้ท้องที่หลายอำเภอรวมกันเป็นหัวเมืองหนึ่ง มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชา และรวมหลายหัวเมืองเป็นมณฑล เรียกว่าปกครองแบบ ***มณฑลเทศาภิบาล*** โปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองไชยา เมืองกาญจนดิษฐ์ เมืองหลังสวน และเมืองชุมพรเป็นมณฑล เรียกว่า *"มณฑลชุมพร"* ตั้งศาลาว่าการที่ชุมพร ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๒ให้รวมเมืองไชยา เมืองกาญจนดิษฐ์ (เมืองคีรีรัฐนิคมรวมกับเมืองไชยาก่อนแล้ว) เข้าเป็นเมืองเดียวกัน เรียกว่า *"เมืองไชยา"*

สมัยรัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๕๘ ให้ย้ายศาลาว่าการมณฑลจากชุมพร มาตั้งที่บ้านดอน บริเวณเดียวกับศาลากลางเมืองไชยา ยกฐานะเมืองท่าทองเป็นอำเภอ ชื่อ อำเภอกาญจนดิษฐ์ ส่วนเมืองไชยาเก่าให้เปลี่ยนนามเรียกว่า *"อำเภอพุมเรียง"* แต่ราษฎรยังคงเรียกเมืองไชยาเดิมว่าไชยา ไม่เรียกเมืองไชยาที่ตั้งที่บ้านดอนว่าเมืองไชยา จึงทำให้เรียกกันสับสน จึงได้มีคำสั่งในประกาศให้เรียกชื่อเมืองไชยาที่บ้านดอนว่า *"สุราษฎร์ธานี"* และให้ย้ายที่ว่าการมณฑลจากชุมพรมาตั้งที่สุราษฎร์ธานี เรียกชื่อใหม่ว่า *"มณฑลสุราษฎร์"* และนามอำเภอพุมเรียง ให้เรียกว่า อำเภอไชยา

ในช่วงที่ *"เมืองไชยา"* ขึ้นตรงต่อมณฑลชุมพรในพ.ศ. ๒๔๔๙ ได้แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ คือ เมือง, พุมเรียง, เกาะ, คีรีรัฐนิคม, พุมดวง, พุนพิน, กาญจนดิษฐ์, ประสงค์, พะแสง, ลำพูน, พนม ต่อมา พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ คือ ไชยา, กาญจนดิษฐ์, พุมเรียง, พุมดวง, เกาะสมุย, พุนพิน, คีรีรัฐนิคม, ลำพูน, พระแสง, กิ่งพนมขึ้นอำเภอคีรีรัฐนิคม, กิ่งประสงค์ขึ้นอำเภอพุมเรียง, กิ่งท่าฉางขึ้นอำเภอพุมเรียง พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอ คือ บ้านดอน, กาญจนดิษฐ์, เกาะสมุย, เมืองไชยา (อำเภอพุมเรียง), กิ่งท่าฉาง (ขึ้นอำเภอไชยา), ท่าข้าม (คืออำเภอพุนพิน), ท่าขนอน (คีรีรัฐนิคม), กิ่งพนม (ขึ้นอำเภอท่าขนอน), บ้านนา (คืออำเภอลำพูน), พระแสง (คืออำเภอพะแสง) พ.ศ. ๒๔๙๑ ปรากฏว่าสุราษฎร์ธานี มี ๘ อำเภอ ๓ กิ่ง คือ เมืองสุราษฎร์ธานี, กาญจนดิษฐ์, เกาะสมุย, ไชยา, ท่าขนอน (ชื่อนี้เปลี่ยนกลับเป็นอำเภอ

ห้องสมุดศาลแขวงสุราษฎร์ธานี (www.library.coj.go.th)

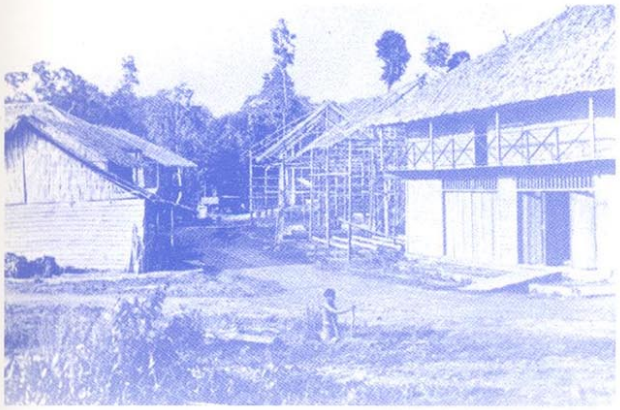

ตลาดเคียนซา

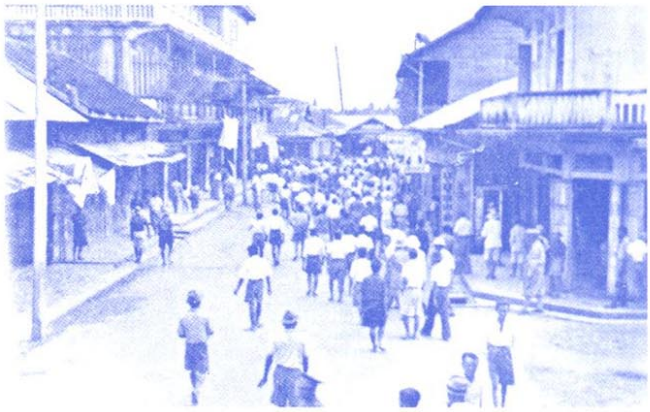

ตลาดบ้านดอน วันญี่ปุ่นบุก

คีรีรัฐนิคม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔), ท่าฉาง, บ้านนาสาร, พุนพิน (เปลี่ยนจากอำเภอท่าข้ามเป็นอำเภอพุนพิน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑) กิ่งอำเภอท่าชนะ, ประสงค์, กิ่งอำเภอพระแสง (ขึ้นกับอำเภอบ้านนาสาร) กิ่งอำเภอพนม (ขึ้นอำเภอท่าขนอน)

ปัจจุบันจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๑๘ อำเภอ ๑ กิ่ง คือ เมือง, กาญจนดิษฐ์, ดอนสัก, เกาะสมุย, เกาะพะงัน, บ้านนาสาร, บ้านนาเดิม, เวียงสระ, พระแสง, ชัยบุรี, พนม, ตาขุน, เคียนซา, คีรีรัฐนิคม, พุนพิน, ท่าฉาง, ไชยา, ท่าชนะ, และกิ่งอำเภอวิภาวดี

สำหรับอาคารที่ทำการมณฑล (ศาลากลางจังหวัด) เคยย้ายไปตั้งทำการที่ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน อยู่ระยะหนึ่ง เพื่อสะดวกแก่การติดต่อและคมนาคม แต่แล้วได้ย้ายกลับมาตั้งที่บ้านดอนตามเดิม เมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่บ้านดอนในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ศาลากลางได้ถูกเผาทำลายและได้ก่อสร้างขึ้นใหม่ในพื้นที่เดียวกัน (ปัจจุบันที่ตั้งศาลหลักเมือง) แล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๕ เวลา ๘.๔๐ นาฬิกา อาคารหลังนี้ได้ถูกวางระเบิดเสียหาย จึงย้ายไปสร้างใหม่ในสถานที่ปัจจุบัน ซึ่งเดิมเป็นสนามกีฬาจังหวัด โดยมี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีขณะนั้น ทำพิธีเปิด.

ห้องสมุดกลางศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

คำบรรยาย ตุลาการิกธรรม ครั้งที่ ๑๐/๒๔๙๙

เรื่อง

ตุลาการ ตามอุดมคติแห่งพระพุทธศาสนา

พระอริยนันทมุนี (พุทธทาส อินทปัญโญ)

บรรยาย อบรมผู้ที่จะเป็นผู้พิพากษา

ณ ห้องบรรยาย ของ เนติบัณฑิตยสภา

๒๒ พฤษภาคม ๒๔๙๙

****

ท่านที่จะเป็นผู้พิพากษาทั้งหลาย,

การบรรยายในโอกาสครั้งสุดท้ายนี้ อาตมาจะได้กล่าวถึงข้อคิดบางประการในทางพุทธศาสนา หรือที่เกี่ยวเนื่องกับพุทธศาสนา ในส่วนที่เห็นว่าเกี่ยวข้องกันกับการเป็นตุลาการ.

ในข้อแรกที่สุด อาตมาอยากจะปรับความเข้าใจตามหลักของพุทธศาสนาเกี่ยวกับ **การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของคนเรา** ไม่ว่าเป็นอาชีพประเภทใด : สิ่งที่เรียกว่าหน้าที่หรืออาชีพนั้น ถ้าถือตามหลักของธรรมะ หรือว่าถือเอาธรรมเป็นหลักสำหรับมอง ก็อาจจะกล่าวได้ว่า **หน้าที่หรืออาชีพนั่นเองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการที่คนเราจะเข้าถึงธรรม.** การที่จะรู้จักโลกหรือสิ่งทั้งหลายทั้งปวงดีว่าอะไรเป็นอะไรนั้น จำต้องมีการทำสิ่งซึ่งเป็นหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปด้วยดีเสียก่อน. การที่คนเราคนหนึ่งๆ ทำหน้าที่ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของตน โดยเฉพาะเช่นอาชีพ ให้ลุล่วงไปด้วยดี ไม่มีมลทินด่างพร้อยนั่นแหละ ย่อมเป็นการเพียงพอที่จะทำให้รู้จัก

ห้องสมุดกลาง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (www.library.co.go.th)

ว่าอะไรเป็นอะไร อย่างไม่น้อยทีเดียว : โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็จะรู้จักชีวิตจิตใจของคนเรานี้ ว่าหมายความว่าอย่างไร เป็นสิ่งที่ควรยึดถือหลงใหลเพียงไรเป็นต้น. ถ้าหากว่าเราไม่ได้ทำอะไรจริงๆ จังๆ ให้ดีที่สุด ให้ถูกต้องตามอุดมคติของอาชีพหรือของหน้าที่นั้นๆ แล้ว มันยังน้อยเกินไปสำหรับที่จะรู้จักตัวเอง รู้จักโลก รู้จักกิเลส รู้จักทุกข์ และรู้จักความดับทุกข์เป็นต้น.

การที่คนเราปฏิบัติหน้าที่ หรือประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีอุดมคติสูงอยู่อย่างสุดความสามารถนั้น นับว่าเป็นการประพฤติธรรมอย่างเต็มที่อย่างหนึ่งอยู่ในตัว. ฉะนั้นจึงไม่ควรทำด้วยความรู้สึกแต่เพียงว่า มันเป็นการจำเป็นจะต้องหาเลี้ยงชีพ หรืออะไรทำนองนั้น แต่ควรจะทำด้วยความรู้สึกที่สูงขึ้นไปกว่านั้น คือรู้สึกว่าเป็นบทเรียนที่มนุษย์เราจะต้องผ่านไป และต้องผ่านไปให้เป็นอย่างดีที่สุด แม้ว่าจะเหนื่อยยากลำบาก ก็ยิ่งจะเป็นการทำให้รู้จักสิ่งทั้งหลายถูกต้องดีขึ้นโดยเร็ว เป็นการประพฤติธรรมที่ยิ่งขึ้นไป.

สำหรับอาชีพตุลาการ ย่อมเป็นอาชีพที่กล่าวได้ว่า มีอุดมคติสูง เป็นโอกาสแห่งการประพฤติธรรมชั้นสูงพร้อมกันไปในตัว เราควรจะยกอุดมคติขึ้นเป็นที่ตั้ง ในการประกอบอาชีพการงาน ; ไม่ควรจะถืออย่างที่คนบางจำพวกถือว่าอุดมคตินั้นซื้ออะไรกินไม่ได้ ส่วนวัตถุเช่นเงินทองเป็นต้นนั้น ยังซื้ออะไรกินได้ ดังนี้. เงินทองซื้ออะไรกินได้ก็จริง แต่ว่าเป็นไปเพียงเพื่อประโยชน์ในทางกาย. เรื่องทางฝ่ายกายนี้ ถ้าปล่อยมากไป คือตามใจมากไป ก็จะกลายเป็นเรื่องของกิเลสตัณหา หรือของภูตผีปีศาจอันร้ายกาจไปโดยไม่รู้สึกตัว. ฉะนั้นจึงต้องเหนี่ยวรั้งไว้ด้วยเรื่องของฝ่ายใจ คืออุดมคติที่ดีงามที่จะหล่อเลี้ยงจิตใจให้ประกอบหน้าที่ของตนอย่างบริสุทธิ์บริบูรณ์และงดงาม เป็นการประพฤติธรรมเพื่อทำความพ้นทุกข์อย่างสูงสุดพร้อมกันไปในตัว. เราจะต้องควบคุมกิเลสหรือบรรเทากิเลสพร้อมกันไปในตัว ในขณะที่เราจะต้องประกอบอาชีพหรือปฏิบัติหน้าที่ของเราให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง.

สำหรับอุดมคติของตุลาการ นั้น อาตมารู้สึกว่า ถ้าถือกันตามหลักธรรมแล้ว ควรจะถือว่า **ตุลาการคือบุคคลผู้มีหน้าที่อภิบาลรักษาธรรมของโลกประเภทหนึ่ง** เช่นเดียวกันกับบุคคลบางประเภทที่เป็นบรรพชิต ที่มีหน้าที่รักษาธรรมของโลกอยู่ส่วนหนึ่งด้วยเหมือนกัน. การรักษาธรรมของโลกนั้น ถือเอาความหมายได้กว้าง เพราะว่าคำว่า "ธรรม" เป็นคำที่กว้าง. ธรรมเป็นเครื่องมือสำหรับทำความพ้นทุกข์ แต่มีความหมายกว้าง : แม้ที่สุดแต่การรักษาความเป็นธรรม หรือความยุติธรรมในโลก ก็ได้ชื่อว่าเป็นการรักษาธรรมเหมือนกัน เพราะคำบาลีก็ได้ใช้คำ ๆ เดียวกัน คือคำว่า **ธรรม** นี้หมายถึงความยุติธรรมเป็นคำที่กว้าง. อุดมคติของผู้รักษาธรรมของโลกนั้น ย่อมอยู่สูงเหนือกว่าที่เราจะถือตัวเพียงว่า เราเป็นข้าราชการกระทรวงยุติธรรม หรืออะไรทำนองนี้ แต่เมื่อเราเป็นผู้ยึดอุดมคติที่สูง ในฐานะเป็นผู้รักษาธรรมของโลก ก็จะเป็นการครอบคลุมอุดมคติที่ต่ำๆ กว่านั้นไว้ได้ในตัวเสร็จ เช่นว่าเป็นตุลาการ ผู้รักษากฎหมาย เป็นข้าราชการของกระทรวงยุติธรรม หรือเป็นผู้รับใช้ประชาชน อะไรก็สุดแท้ แต่ว่าควรจะยึดถือให้ถูกความจริง ซึ่งเป็นความจริงแท้และเหมาะสม คืออุดมคติที่ว่าผู้รักษาธรรมของโลกนั้นจะประเสริฐกว่า. เรา

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

จะต้องไม่เป็นเพียงข้าราชการของประเทศไทย เราต้องเป็นผู้รักษาธรรมของธรรมหรือของโลก โดยไม่ต้องจำกัดเชื้อชาติหรืออื่นๆ. ธรรมนั้นเป็นของโลก เรามีชีวิตอยู่ในโลก ช่วยกันรักษาธรรมให้คงมีอยู่ในโลก. การมีจิตใจกว้างอย่างนี้จะเหมาะสมกับการเป็นตุลาการ และจะเป็นผู้ประพฤติธรรมพร้อมกันไปในตัว.

การที่เรายึดถืออุดมคติอันใหญ่หลวง ว่าเราเป็นผู้รักษาธรรมของโลกนั่นแหละ จะเป็นเครื่องป้องกันไม่ให้เราบกพร่องในอุดมคติที่ย่อมๆ เล็กๆ ลงมา. ข้อนี้ จะเป็นเครื่องชูกำลังใจให้มองดูสิ่งต่างๆ ด้วยสายตาที่กว้างหรือสูง เป็นทางที่จะป้องกันอคติต่างๆ ได้ง่าย. โดยที่อาตมาไม่ต้องบอกกล่าว ท่านทั้งหลายที่เป็นตุลาการก็ย่อมทราบดีว่า อคตินั้นไม่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาอย่างยิ่งในการเป็นตุลาการ. แต่ถ้าเราจะทำตนเป็นคนของใคร ก็จะต้องทำอะไรคล้อยตามความประสงค์ของคนนั้นเป็นธรรมดา ; เช่นเป็นผู้รับใช้ประชาชน ก็เป็นคนของประชาชน และทำอะไรคล้อยตามความต้องการของประชาชน ; เป็นข้าราชการของกระทรวงนั้นกระทรวงนี้ ก็เป็นคนที่ต้องทำตามความประสงค์ของกระทรวงนั้น ๆ เป็นต้น ; หรือแม้ที่สุดแต่การทำตนเป็นคนของประเทศไทย ก็รู้สึกว่าแคบ เราควรจะเป็นคนของโลก หรือถ้ายิ่งไปกว่านั้นก็ควรจะเป็นคนของธรรม ซึ่งยิ่งไปกว่าโลก ใหญ่ไปกว่าโลก ฉะนั้นจึงสามารถเป็นผู้ทำหน้าที่รักษาธรรม ไว้ให้ยังคงมีอยู่เป็นที่พึ่งของโลก โดยไม่เห็นแก่หน้าใครได้โดยง่าย. อุดมคติเช่นนี้ ย่อมเป็นเช่นเดียวกับอุดมคติของบรรพชิตหรือนักบวช ผู้สืบอายุพระศาสนาหรือรักษาธรรมไว้เป็นที่พึ่งแก่โลก โดยไม่อยู่ในอาณัติของผู้ใด นอกจากธรรม. ในทางธรรม ย่อมถือว่าบุคคลที่ถืออุดมคติเช่นนี้ ได้ตั้งอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลของโลกส่วนรวม ไม่เป็นลูกจ้างใคร เพราะว่าทำไปด้วยเจตนาที่จะรักษาธรรมอันประเสริฐของโลกไว้. ส่วนเงินเดือนนั้น เป็นแต่ค่าบูชาที่ประชาชนชาวโลกช่วยกันสละให้ ด้วยหวังว่าเราจะได้ไม่ต้องไปเสียเวลาทำไร่ไถนา หาอาหารด้วยตนเอง แต่ให้ได้รับความสะดวกสบายในการเป็นอยู่ เพื่อใช้เวลาทั้งหมดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมคติ คือช่วยกันรักษาความยุติธรรม หรือธรรมไว้ ให้ยังคงมีอยู่เป็นที่พึ่งประจำโลก.

สิ่งที่เรียกว่าความยุติธรรม หรือความสัตย์จริงนี้ ย่อมเป็นของสากล : เมื่อถือโดยหลังใหญ่ๆ เว้นข้อปลีกย่อยเล็ก ๆ น้อย ๆ เสีย ย่อมจะตรงกันทุกชาติทุกภาษา หรือทุกส่วนของโลก แม้แต่ในโลกเทวดาหรือในโลกอื่นๆ ต่อไป ก็ยังมีหลักแห่งความเป็นธรรม หรือยุติธรรมนั้นตรงกัน ฉะนั้น **ผู้รักษาความเป็นธรรมของโลกไหนก็ตาม ย่อมตั้งอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลของโลกทุกโลก** ที่มีหลักแห่งความเป็นธรรมหรือความยุติธรรมตรงกัน. ด้วยเหตุนี้ เราจึงพบข้อความในพระคัมภีร์ต่างๆ ที่กล่าวว่า บรรดาพระโพธิสัตว์ผู้ตั้งอยู่ในฐานะเป็นตุลาการวินิจฉัยคดีอะไรต่างๆ นั้น ย่อมเป็นที่เคารพของสัตว์ทั้งหลาย แม้ประเภทเทวดา คือเป็นที่สักการบูชาของเทวดา เช่นเดียวกันกับพระสมณะทั่วไป หมายความว่า แม้แต่พวกเทวดาก็ต้องการความยุติธรรม จะพากันสรรเสริญแซ่ซ้องสาธุการ ในเมื่อมีความเป็นธรรมเกิดขึ้นอย่างนี้เป็นต้น.

การเป็นปูชนียบุคคลของโลกในลักษณะที่กล่าวนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่เราอาจจะมองเห็นได้ โดย

หอสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ไม่ต้องกลัวหรือระแวงไปว่าจะเป็นการเข้าข้างตัวเองหรือเป็นการยกตัวเอง. ข้อสำคัญย่อมอยู่ที่จิตใจของเรามีอุดมคติอย่างที่กล่าวนั้น หรือไม่เท่านั้น. ถ้ามีอุดมคติอย่างที่กล่าวนั้น และบำเพ็ญหน้าที่ไปตามอุดมคตินั้นแล้ว เงินเดือนย่อมกลายเป็นของเล็กน้อยเกินไป ในการที่จะนำมาเปรียบเทียบกับคุณธรรมอันสูง ที่เรากำลังมีอยู่หรือปฏิบัติอยู่ ด้วยเหตุนี้จึงหลุดพ้นจากฐานะแห่งความเป็นลูกจ้าง ที่จะถูกจัดไว้ว่าเป็นลูกจ้างของประชาชนหรืออะไรทำนองนั้น. การกล่าวเช่นนั้นจะกล่าวได้ก็แต่ แก่บุคคลจำพวกที่ทำงานพอสักแต่ว่าแล้ว ๆ ไป พอคุ้มเงินเดือน เดือนหนึ่ง ๆ นั่นแหละที่จะกลายเป็นลูกจ้าง. แต่ถ้าเป็นผู้ทำงานประกอบไปด้วยอุดมคติอันสูง เช่นช่วยกันรักษาธรรมให้ยังคงมีอยู่ เป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้แล้ว **สิ่งที่เขาทำขึ้นมาได้นั้นย่อมมีคุณค่าสูงเกินกว่าที่จะประมาณได้** เมื่อมาเทียบกับเงินเดือนแล้ว เงินเดือนก็กลายเป็นของอันเล็กน้อย เช่นเศษขยะมูลฝอยไป และตกอยู่ในฐานะเป็นเครื่องบูชาคุณธรรมมากกว่า ไม่อาจจะจัดเป็นค่าจ้าง. ลักษณะของการเป็นปูชนียบุคคลมีความหมายอยู่ตรงที่การตั้งตนอยู่ในอุดมคติหรือคุณธรรมที่สูงเกินกว่าราคาสิ่งของบูชา ของบุคคลที่นำมาบูชา. การที่กล่าวเช่นนี้ เป็นการกล่าวได้ตามความสัตย์จริง หรือเหตุผลตามหลักธรรม ; ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าจะปลื้มใจ ในการที่ใครก็ตาม ได้มีโอกาสบำเพ็ญหน้าที่นี้ให้ได้ผลเต็มตามความหมายของคำ ๆ นี้ โดยไม่เป็นเพียงผู้ประกอบอาชีพ ซึ่งจะกลายเป็นลูกจ้างไปในวันใดวันหนึ่งโดยไม่รู้ตัว. เว้นเสียแต่เราได้ทำให้เต็มตามความหมายและฐานะแห่งความเป็นปูชนียบุคคลเท่านั้น.

ข้อนี้ขอให้คิดเลยไปถึงปูชนียบุคคลพวกอื่น เช่นพวกสมณะ พวกพราหมณ์ พวกนักบวช เช่นภิกษุเหล่านี้ ล้วนแต่ต้องอาศัยข้าวปลาอาหารต่างๆ ที่ประชาชนสละให้ จึงทำหน้าที่ในการเป็นสมณะเป็นพราหมณ์ เป็นสงฆ์อยู่ได้ แต่แล้วก็มิได้มีหลักเกณฑ์อะไร ที่อาจจะจัดบุคคลเหล่านี้ให้เป็นผู้รับจ้างหรือลูกจ้าง. ถ้าจะเรียกว่าอาชีพก็เรียกว่าอาชีพได้เหมือนกัน แต่อาชีพอีกชนิดหนึ่งคือเป็น **อาชีพของบุคคลประเภทเจ้าหนี้.** เพราะเหตุว่าสิ่งที่ท่านเหล่านั้นทำให้แก่โลกนั้น มีค่ามากเกินกว่าสิ่งที่โลกเสียสละเป็นเครื่องเลี้ยงดูบูชาท่าน ฉะนั้นจึงเป็นอาชีพของบุคคลประเภทเจ้าหนี้ ตัวอย่างเช่นพระอรหันต์ทั้งหลายรับจตุปัจจัยจากทายกในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหนี้ เพราะว่าท่านได้ทำสิ่งวิเศษต่าง ๆ ให้แก่โลกมากมายเหลือเกิน และคงรับเอาเพียงจตุปัจจัยเครื่องอาศัยเท่าที่จะมีชีวิตอยู่ได้ เท่าที่จำเป็นแก่การเป็นอยู่ จึงกลายเป็นปูชนียบุคคลไป ดังนี้.

การดำรงตนอยู่ในลักษณะเช่นนี้ เป็นเหตุให้เรามีปีติปราโมทย์เป็นต้นทุนประจำอยู่ทุกวันทุกคืน. ดังที่บรรยายไว้แล้วในการบรรยายครั้งก่อน ๆ ว่าปีติและปราโมทย์นั้น เป็นสิ่งที่ต้องการอย่างยิ่งอย่างจำเป็นสำหรับการบรรลุมรรค ผล นิพพาน. เพราะว่าเมื่อมีปีติปราโมทย์แล้ว จะมีความระงับจิต มีสมาธิ มียถาภูตญาณทัสสนะ มีนิพพิทา วิราคะ เป็นลำดับไปโดยง่ายดายที่สุด. ตุลาการผู้ทำหน้าที่ตามอุดมคติ จนตั้งอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลแล้ว วันคืนย่อมประกอบอยู่ด้วยปีติและปราโมทย์ จึงได้รับความผาสุกทางกายทางใจ มีสติปัญญาสดชื่นเจริญใส ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และเป็นหนทางแห่งการรู้ธรรมอันสูงยิ่งขึ้นไปตามธรรมชาติพร้อมกันไปในตัวด้วย ; อาตมาจึงขอร้องท่านทั้งหลายทุกคน ให้ยึดถืออุดมคติ แทนที่จะถือเสียว่าอุดมคติซื้อหาอะไรไม่ได้ และมีอุดมคติว่าตนเป็นผู้รักษาความเป็นธรรมของธรรม หรือของโลกทั้งสิ้น แทนที่จะจำกัดผูกมัดตัวเองให้อยู่ในวงแคบ ๆ ของบุคคลใด หมู่ใด คณะใด ประเทศใด เป็นต้น ก็มีจิตใจสูง มีความกล้าหาญเฉียบขาดครอบงำอคติต่าง ๆ ให้สูญสิ้นไปได้.

ทีนี้ ถ้าหากว่าจะกล่าวต่อไปถึงการที่ **ตุลาการจะเอาชนะอคติได้จริง ๆ อย่างไร** ก็ควรจะพิจารณาให้เห็นชัดเจนเสียด้วยว่า การที่คนเราตั้งใจว่าจะไม่มีอคติ หรือจะไม่ทำผิดคิดร้ายอะไร ด้วยสักว่าลำพังความตั้งใจอย่างเดียวนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ ย่อมไม่สามารถจะทำได้ ถ้าหากว่าไม่มีอุดมคติหรือเครื่องมืออย่างอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นเครื่องช่วยที่มีกำลังอันเพียงพอ. สิ่งที่เรียกว่ากิเลส

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (www.library.chula.ac.th)

หรืออคตินั้นย่อมมีกำลังมาก เกินกว่าที่เราจะนึกคิดเอาเฉย ๆ ว่าจะเว้นจะไม่ทำ หรือแม้ที่สุดแต่ว่ารังเกียจเกลียดชังมัน เพราะเหตุนั้นแหละอย่างน้อยที่สุดจึงจำเป็นจะต้องมีอุดมคติสำหรับยึดเป็นหลักซึ่งจะเป็นเครื่องป้องกันทางมาแห่งกิเลส ซึ่งเป็นทางมาแห่งอคติอีกต่อหนึ่งไปในตัว.

เมื่อตุลาการอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลของโลก มีความหมายในบางอย่างบางประการเหมือนกับบรรพชิต หรือสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือโพธิสัตว์ หรือพระอริยเจ้าก็ตามแล้ว **ตุลาการก็น่าจะสนใจถึงวิธีที่จะครอบงำหรือบังคับกิเลสต่างๆ** ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในการบรรยายวันก่อนๆ ให้เป็นการเพียงพออยู่เสมอ. การที่จะไม่ลำเอียงด้วยอคติ ๔ นั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ ถ้าเราละเลยในข้อที่ว่าอะไรเป็นทางมาแห่งอคติ. และการเป็นตุลาการที่บริสุทธิ์บริบูรณ์ ย่อมเป็นเสมือนหนึ่งอริยบุคคล หรืออย่างต่ำที่สุดก็กัลยาณปุถุชนอยู่แล้ว ฉะนั้นจึงควรจะสนใจเรื่องราวของอริยบุคคล หรือกัลยาณปุถุชนไว้เป็นที่พึ่ง. อย่างน้อยที่สุด ท่านจะเห็นได้อยู่แล้วว่า การละสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส เพียง ๓ อย่างเท่าที่พระโสดาบันท่านละได้นั้น ก็เป็นหนทางหรือกำลังอันเพียงพอที่จะตัดหนทางของอคติได้โดยสิ้นเชิง. **เมื่อผู้ใดเป็นอยู่ด้วยการพยายามละกิเลส หรือสังโยชน์อยู่โดยปรกติแล้ว สิ่งที่เรียกว่าอคติก็จะหมดกำลังไปในตัว แม้ไม่ต้องคอยระมัดระวัง ก็เกิดขึ้นไม่ได้ มีขึ้นไม่ได้** ; เพราะได้อาศัยการที่เราทำในใจของเราอยู่เสมอถึงการละความเห็นแก่ตัว ; ละการลังเลในทางฝ่ายข้างดี ละการลังเลในการจะละความชั่ว ละการลังเลในการที่จะบำเพ็ญความดี เป็นผู้ที่ไม่มีความสงสัยในระเบียบปฏิบัติสำหรับการบรรลุถึงความดีเป็นต้น ; และเป็นผู้ไม่งมงายไปตามความยึดถือต่าง ๆ ซึ่งไร้เหตุผล เมื่อเป็นเช่นนี้ การไม่เห็นแก่ตัวย่อมจะป้องกันฉันทาคติหรือโทสาคติได้, ความไม่งมงาย ย่อมจะป้องกันภยาคติลำเอียงเพราะกลัว หรือโมหาคติลำเอียงเพราะความไม่รู้ความโง่เขลาได้ ดังนี้เป็นต้น.

การยึดถือหลักของพระอริยเจ้าเป็นเครื่องประจำใจ อยู่เช่นนี้นั้นย่อมเป็นการกำจัดอคติต่างๆ ให้หมดสิ้นไปได้พร้อมกันไปในตัว เราจึงมีภาระน้อยที่สุดในการที่จะต้องระวังในเรื่องอคติ. สิ่งต่างๆ จะเป็นไปในทางดีในตัวมันเอง โดยการที่เราคอยควบคุมแต่เพียงเล็กน้อย ไม่ต้องหนักอกหนักใจ และไม่มีโอกาสพลาดพลั้งชนิดที่จำต้องเสียใจภายหลัง. การเผลอตัวตกเป็นฝ่ายแพ้แก่กิเลส แล้วต้องเสียใจทีหลังนั้น ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยเลย ! คนทุกคนคงไม่

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.co.jp)

ต้องการเป็นแน่ ! นี่เป็นสิ่งที่เชื่อได้. แต่ว่าก็ยังมีคนที่ต้องตกเป็นฝ่ายแพ้แก่กิเลส แล้วต้องเสียใจภายหลังอยู่เสมอ ๆ. เพราะฉะนั้น เราจำเป็นที่จะต้องป้องกันเสียก่อนที่มันจะเป็นอย่างนั้น เป็นการป้องกันที่สะดวกสบาย ด้วยการยึดมั่นในหลักของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสังโยชน์ ๑๐ ประการ. ทั้งนี้ไม่ใช่ว่าเราจะพากันตั้งตัวเป็นพระอริยเจ้า หรือเป็นพระอรหันต์ แต่ว่าเป็นแนวทางที่จะทำให้เป็นบุคคลดีไปตามลำดับชนิดที่ไม่เสียหลาย ไม่มีการเสียประโยชน์หรือขัดขวางแก่การก้าวหน้าแต่อย่างใด แต่แล้วจะกลับมีกำไรพิเศษ ตรงที่ให้เกิดความเบาสบายในการเป็นอยู่ ในการปฏิบัติหน้าที่ชนิดที่เป็นเครื่องรับประกันอยู่ในตัวเองอย่างมั่นคง ว่าจะไม่ต้องเป็นผู้เพลี่ยงพล้ำแก่กิเลส แล้วต้องเสียใจในภายหลัง. การเพลี่ยงพล้ำแก่อำนาจของกิเลสแล้วต้องเสียใจในภายหลังนั้น อย่าได้เป็นสิ่งที่เราต้องลงทุนทดลองกันเลย. ไม่มีข้อสงสัยอะไรที่ว่าควรลอง มันเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมี ไม่ควรจะเป็นอย่างยิ่งโดยประการทั้งปวง. เมื่อเรากล้าตั้งตนเป็นผู้จะรักษาธรรมของโลกแล้ว ก็ไม่ควรกระดากหรือรู้สึกว่าเป็นการอวดดิบอวดดี ในการที่จะไปยึดเอาหลักของพระอริยเจ้าทั้งหลายมาเป็นหลักปฏิบัติ เพราะเป็นการสมควรอย่างยิ่งในข้อที่เรามีอุดมคติตรงกัน. เราตีราคาอาชีพหรือหน้าที่ของเราในฐานะเป็นผู้รักษาความเป็นธรรมของโลก ซึ่งโดยกฎเกณฑ์แห่งธรรมแล้ว ย่อมตั้งอยู่ในฐานะที่เป็นปูชนียบุคคลประเภทหนึ่ง ฉะนั้นเราควรจะสนใจในเรื่องของพระอริยบุคคล หรือปูชนียบุคคลที่แท้จริงของโลกนี้ให้มากเพียงพอกัน เพื่อจะได้สิ่งวิเศษศักดิ์สิทธิ์สิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นเครื่องมือกำจัดอคติไปในตัว. ถ้าปราศจากเครื่องมือนี้เสียแล้ว เราย่อมสู้กิเลสไม่ได้ ย่อมจะพ่ายแพ้แก่อำนาจของกิเลส ตกอยู่ในอคติไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่งไม่มากก็น้อย ฉะนั้นจึงเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่เราจะทำความปลอดภัยให้แก่เกียรติยศหรืออุดมคติแห่งหน้าที่การงานของเรา.

อนึ่ง พึงทราบว่า แม้**เรื่องของวิปัสสนาภาวนา** อย่างได้เคยอธิบายมาแล้วนั้น ก็ไม่ใช่เรื่องของคนที่จะอยู่แต่ในวัด หรือเป็นเรื่องของผู้ที่จะไปนิพพานโดยส่วนเดียว. แม้ท่านที่จะเป็นตุลาการวินิจฉัยคดีต่าง ๆ ก็ยังอาจจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่หน้าที่ประจำวันได้ ด้วยการมีศีลบริสุทธิ์ มีจิตบริสุทธิ์ มีปัญญาสว่างไสว ตามควรแก่กรณี. คำว่า "มีจิตไม่บริสุทธิ์" หรือคำว่า "มีจิตมืดมิดขุ่นมัว" นี้ ลองคิดดูเถอะว่า ถ้าผู้ใดมีในตนแล้วจะปฏิบัติหน้าที่อันเป็นความรับผิดชอบต่อธรรมของโลกได้อย่างไรกัน เพราะมันเป็นเรื่องที่มีค่าสูงเกินกว่าที่จะเอามาทำเล่น ๆ หวัด ๆ ไปตามอารมณ์. เมื่อเราบูชาอุดมคติ หรือคุณค่าของอาชีพที่ต้องอาศัยความบริสุทธิ์นี้แล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องแสวงหาเครื่องมือหรืออุบายวิธีต่าง ๆ ที่จะหล่อเลี้ยงสมรรถภาพในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บริสุทธิ์ อย่างน้อยก็ต้องเป็นผู้ที่มีความฉลาดในการที่จะมีศีลบริสุทธิ์ มีการควบคุมจิตไว้ได้ในลักษณะที่เรียกว่ามีสมาธิ คือบริสุทธิ์ผุดผ่องตั้งมั่นด้วยดี มีความเหมาะสมที่จะทำงานในทางจิต ต่อจากนั้นก็มีปัญญา มีทิฏฐิ มีความคิดเห็นที่เป็นไปถูกทาง ในสิ่งทั้งหลายทั้งปวงว่า **อะไรเป็นอะไร** ตามสมควรแก่เหตุการณ์. การบำเพ็ญตนอยู่ในศีล สมาธิ ปัญญาก็ตาม หรือการดำเนินกาย วาจา ใจ ตามนัยวิสุทธิทั้ง ๗ มีสีลวิสุทธิเป็นต้น กระทั่งถึงญาณทัสสนวิสุทธิก็ตาม ล้วนแต่เป็นอุปกรณ์อันประเสริฐ สำหรับผู้ที่จะตั้งตนอยู่ในฐานะเป็นผู้รักษาความเป็นธรรมให้ยังคงอยู่เป็นที่พึ่งของโลก. บรรดาท่านที่จะเป็นตุลาการให้ตรง ให้เต็ม ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ ตามอุดมคติของคำ ๆ นี้ ควรจะได้สนใจหลักของพระพุทธศาสนาดังที่ได้บรรยายมาแล้วนั้นให้พอสมควรอยู่เสมอ.

o o o o o o

ยังมีข้อปลีกย่อยเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่อาตมาอยากจะนำมาตั้งเป็นข้อสังเกต สำหรับการศึกษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาโดยทั่ว ๆ ไปพร้อมกันไปในตัว : เรามีทางที่จะพิจารณาให้เห็นได้ว่า **ศาสนาต่าง ๆ นั้น ล้วนแต่มีแนวที่จะยึดถือ และปฏิบัติต่างกัน** อย่างไร การที่เราจะมองแต่แนวใดแนวหนึ่งแนวเดียว ตามที่เรารู้เราเห็น หรือที่เป็นแนว

ของเราโดยเฉพาะนั้น ย่อมนำเราไปสู่อคติได้โดยไม่รู้สึกตัวด้วยเหมือนกัน. บรรดาศาสนาทั้งหลายในโลกนี้ ทั้งที่เป็นอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ตาม กล่าวกันอย่างกว้าง ๆ แล้ว อาจจะแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทด้วยกัน คือ **ศาสนาประเภทหนึ่ง** ทำความดับทุกข์ด้วยอำนาจของศรัทธาหรือความเชื่อเป็นเบื้องหน้า. **ศาสนาอีกประเภทหนึ่ง** ทำความดับทุกข์ด้วยอำนาจการบังคับกาย บังคับจิต เป็นเบื้องหน้า โดยการบังคับตามวิธีของศาสนานั้น ๆ ให้จิตดำรงอยู่ในลักษณะนั้น ๆ ตามที่ตนต้องการ. **ศาสนาอีกประเภทหนึ่ง** ทำความดับทุกข์ให้สิ้นไปด้วยอำนาจของปัญญาเป็นเบื้องหน้า คือการเจริญปัญญาจนเกิดความรอบรู้ในสิ่งทั้งปวง ; เราจึงได้ศาสนาในโลกเป็น ๓ ประเภทด้วยกัน : *ศาสนาที่พึ่งกำลังศรัทธาความเชื่อ, ศาสนาที่พึ่งกำลังวิริยะความพากเพียร และศาสนาที่พึ่งกำลังปัญญา.*

สำหรับศาสนาที่พึ่งกำลังแรงของศรัทธาหรือความเชื่อ ก็ต้องมีสิ่งเป็นที่ตั้งของศรัทธาหรือความเชื่อไว้สิ่งหนึ่งหรืออย่างหนึ่ง เช่นมีพระเป็นเจ้าเป็นที่ตั้งของศรัทธา ถ้าเป็นอย่างนี้ ก็ต้องปล่อยศรัทธาหรือปลงศรัทธาหมดทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ลงในพระเป็นเจ้า อะไร ๆ ทั้งหมดก็ต้องยกให้เป็นไปตามหลักที่ว่า "เป็นความต้องการหรือเป็นพระประสงค์ของพระเป็นเจ้า" เพื่อให้คนเหล่านั้นไม่มีความทุกข์ใจ เพราะอาศัยกำลังศรัทธาแรงกล้านั้นมาเป็นเครื่องตัดเสีย. ตัวอย่างเช่น เขาเจ็บไข้ได้ป่วย กระวนกระวาย ทรมานกาย อย่างไรก็ตามถ้าเขาสามารถที่จะมีศรัทธาปลงลงไปทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่าเป็นพระประสงค์ของพระเป็นเจ้าจริง ๆ แล้ว เขากลับยินดีเสียอีก ในการที่ตนได้เป็นไปตรงตามความประสงค์ของพระเป็นเจ้า. แม้ที่สุดแต่ว่าจะต้องตายไปก็ถือว่าเป็นความประสงค์ของพระเป็นเจ้า, จะยากจนเข็ญใจ ตกระกำลำบาก ก็ถือว่าเป็นการสั่งสอน เป็นการทดลองความภักดีในพระเป็นเจ้า. จะมั่งมีศรีสุข เป็นเศรษฐีรุ่มรวย ก็ไม่อวดดิบอวดดีว่าเป็นฝีมือของตัวเอง แต่ถือว่าเป็นความโปรดปรานหรือเป็นพระประสงค์ของพระเป็นเจ้า : ความทุกข์อันใดจะเกิดขึ้นมาในลักษณะอย่างใดก็ไม่ทุกข์เพราะ

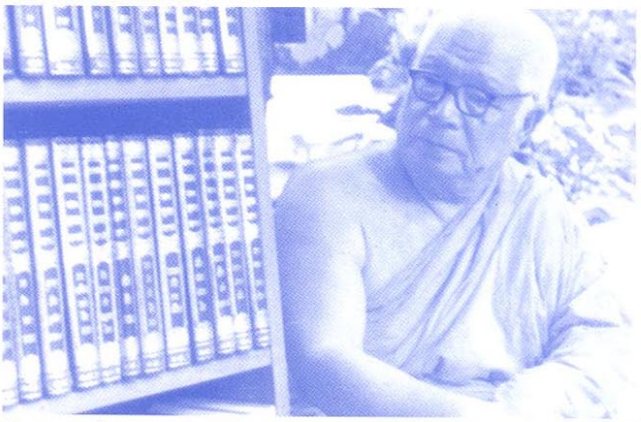

ถือว่าเป็นการจัดการทำของพระเป็นเจ้า เขาก็สามารถที่จะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างที่ไม่มีความทุกข์และเป็นที่พอใจอย่างยิ่งของเขา ด้วยอำนาจแห่งศรัทธานั้นก็ได้เหมือนกัน. นี้เป็นลักษณะของศาสนาประเภทที่ทำความพ้นทุกข์ด้วยอำนาจของศรัทธาเป็นเบื้องหน้า.

ส่วนพวกที่ทำความพ้นทุกข์ด้วยความพากเพียรโดยตรง นั้นมีวิธีที่จะฝึกฝนการบังคับในทางจิต หรือทางสมาธิ หรือทางฌาน ทางสมาบัติ บังคับจิตของตัวให้อยู่ในอำนาจได้ตามที่ต้องการ คือไม่ให้ไปรู้สึกทุกข์ ไปรู้สึกร้อน ไปหวาด ไปกลัว เป็นต้น แต่ให้มาสงบเงียบอยู่ในฌานในสมาบัติได้จนตลอดเวลา จนกระทั่งถึงวันดับจิต. เขาเป็นผู้สามารถบังคับจิต ไม่ให้ไปรับอารมณ์ที่ไม่ปรารถนาให้รับอย่างใด ๆ แล้ว ก็บังคับจิตให้กำหนดไว้แต่อารมณ์ที่พึงปรารถนา เช่นความเป็นหนึ่งในอารมณ์อันใดอันหนึ่ง แล้วก็หยุดอยู่ในอารมณ์อันนั้น จนเป็นสมาธิ หรือสมาบัติ เป็นความติดใจอยู่ได้ในลักษณะที่ตนพอใจจนปราศจากความทุกข์ แต่ว่าอยู่ได้ด้วยอำนาจของการบังคับ. ในกรณีที่เป็นความเจ็บไข้ได้ป่วย เขาก็ข่มทุกขเวทนาไว้ด้วยกำลังจิตมิให้ปรากฏแม้ความรู้สึกรัก โกรธ เกลียด กลัว เป็นต้น ก็ถูกข่มไว้ด้วยอำนาจฌานอย่างเดียวกัน. อย่างนี้เรียกว่าเป็นวิธีเอาตัวรอดจากความทุกข์ได้ด้วยอำนาจของวิริยะ คือการทำการบังคับจิตอันแรงกล้า ซึ่งรวมการบังคับกายอยู่ด้วยในตัว ปรากฏว่ามีอยู่หลายเหล่าหลายลัทธิหลายศาสนา ตั้งแต่ครั้งก่อนพุทธกาล และในสมัยพุทธกาล และแม้กระทั่งบัดนี้ก็ยังมีเหลืออยู่. นี่ก็นับว่าเป็นศาสนาประเภทหนึ่ง.

สำหรับศาสนาประเภทที่ ๓ นั้น ทำความ

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (www.library.dmsc.moph.go.th)

พ้นทุกข์ด้วยปัญญา จะต้องมีวิธีการที่เป็นไปในทางของปัญญา ให้เข้าใจแจ่มแจ้งในสิ่งทั้งหลายทั้งปวงตามที่เป็นจริงว่า อะไรเป็นอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ เห็นว่าเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา จนจิตเบื่อหน่ายถอยออกมาเสียจากสิ่งทั้งปวง ไม่ยึดมั่นสิ่งใดไว้ด้วยอำนาจอุปาทาน ก็ไม่มีความอยากหรือตัณหาที่เป็นเหตุแห่งทุกข์ จึงเลยไม่มีความทุกข์. วิธีนี้เรียกว่าเป็นการเอาชนะความทุกข์ด้วยกำลังปัญญา เป็นศาสนาประเภทที่ยึดหลักในทางปัญญาเป็นเบื้องหน้า.

ในโลกเราโดยสรุปแล้วมีลัทธิศาสนาซึ่งยึดหลักเป็นที่พึ่งต่างกันเป็น ๓ ประเภทดังนี้. เราผู้จะเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ของเรา เกี่ยวข้องกับผู้เป็นศาสนิกแห่งศาสนานั้น ๆ ซึ่งมีหลักแห่งการยึดต่างกันนั้น อาจจะพลั้งพลาดถึงกับทำสิ่งที่เป็นอคติลงไปได้ ถ้าหากว่าเรายึดแต่เพียงหลักใดหลักหนึ่ง ซึ่งเป็นหลักของตัวเองอย่างเดียว. การรู้หลักกว้าง ๆ ถึงความแตกต่างระหว่างลัทธิศาสนาว่ามีอยู่อย่างไร แล้วปฏิบัติให้สมกันกับกรณีนั้น ๆ ให้สำเร็จประโยชน์ได้ทุกเมื่อ จึงเป็นสิ่งที่ท่านผู้เป็นตุลาการจะต้องคำนึงถึง และกำหนดไว้ในฐานะเป็น **ตัวอย่างสำหรับเทียบเคียง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยเรียบร้อยบริบูรณ์** และเป็นหลักสำหรับเตือนตนว่า อคตินั้นมีทางมาจากการไม่รู้เท่าถึงการณ์หรือจากที่เรารู้จักผู้อื่นพวกอื่นน้อยเกินไปได้ไม่น้อยเลย. ด้วยเหตุนี้ทุกคนจึงจำเป็นที่จะต้อง *เปิดจิตใจของตนให้กว้าง* ด้วยอำนาจความปล่อย ความยอมให้แก่ลัทธิศาสนาต่าง ๆ ทั่วๆ ไป ตามชั้นตามลำดับแห่งลัทธินั้น ๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่ว่าถ้าเราประมวลสงเคราะห์ ก็ย่อมสงเคราะห์ลงในคำว่า **"ธรรม"** ได้ด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าศาสนาใด ๆ ในโลกนี้ ; ฉะนั้นการมีหน้าที่รักษาความเป็นธรรมในโลก ก็ควรจะให้คำว่า **ธรรม** มีขอบเขตกว้างขวางชนิดที่กล่าวแล้วนั้นด้วย ในหลักเกณฑ์ครบทั้ง ๓ ประการ คือ ความเชื่อ ความเพียร หรือปัญญา ซึ่งเป็นหลักของศาสนาต่าง ๆ นั้น.

สำหรับพุทธศาสนาเราอยู่ในพวกอาศัยกำลังปัญญาเป็นเบื้องหน้า สำหรับทำความรอดพ้นถึงอย่างนั้นก็ยังมีแบ่งแยกเป็นลัทธินิกายต่าง ๆ กัน. การที่จะถือให้เป็นแบบอย่างแต่อย่างเดียวนั้น ไม่เป็นวิสัยที่จะทำได้ เช่นลัทธิพุทธศาสนาที่เรียกตัวเองว่า **เถรวาท** หรือที่คนอื่นเรียกว่า **หินยาน** คือพุทธศาสนาอย่างไทย อย่างลังกา อย่างพม่า เหล่านี้ ตั้งอยู่ในฐานะที่ต่างกันเป็นอันมาก จากอีกพวกหนึ่ง ซึ่งเรียกตัวเองว่า **มหายาน.** สถาบันซึ่งยึดถือกันมั่นคงของฝ่ายเถรวาทนั้นก็คือ การที่ไม่ยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงวางไว้แล้ว. ข้อนี้ตรงกันข้ามจากฝ่ายมหายาน ที่นิยมแก้ไขเปลี่ยนแปลงทันทีที่รู้สึกว่าควรจะปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม. โดยเหตุนี้เองพุทธศาสนาอย่างเถรวาทจึงยังมีอะไรๆ คล้ายกับที่เป็นอยู่ในสมัยครั้งพุทธกาลเป็นอย่างมาก. แม้ที่สุดแต่การกินอยู่ นุ่งห่ม และการทำกิจประจำวันก็ยังเหมือนกับเมื่อสองพันกว่าปีมาแล้ว. ส่วนฝ่ายมหายานนั้น มีการปรับปรุงกันใหม่ทุกอย่างทุกประการ แม้กระทั่งตัวหลักลัทธิดังนี้เป็นต้น. ท่านผู้เป็นตุลาการคงจะมีหน้าที่การงานซึ่งเกี่ยวข้องกับนิกายของพระพุทธศาสนาทุก ๆ นิกายอยู่บ้างเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นจึงควรจะศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ เป็นการเพิ่มเติมให้เพียงพอ อย่างน้อยที่สุด ก็ควรจะกำหนดจดจำใจความสั้น ๆ ของความแตกต่างระหว่าง **เถรวาท** กับ **มหายาน** นี้ไว้.

ตัวอย่างแห่งสถาบันที่ถือกันมั่นคงของฝ่ายเถรวาท นั้น อาตมาจะยกมาเป็นตัวอย่างสักข้อหนึ่ง เช่นในวินัยมีอยู่ว่าจะไม่ยอมบวชคนที่บิดามารดาไม่อนุญาต เขาจะมีอายุเท่าไร เป็นคนอย่างไรก็ตาม ถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากบิดามารดาก็ไม่ยอมบวชให้ ฉะนั้นเราจึงไม่ยอมบวชให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานอะไรอันแสดงว่าบิดามารดาอนุญาต. ครั้นมาถึงสมัยนี้ มีระเบียบอะไรต่าง ๆ ของโลกปัจจุบันที่เขาจัดตั้งกันขึ้นอย่างที่เรียกว่า สิทธิสากลของมนุษยชนควรจะทำได้ เช่นเขาเป็นผู้ใหญ่เป็นอิสระแก่ตัวแล้ว เขาจะแต่งงานหรือทำอะไรได้โดยไม่ต้องอาศัยความยินยอมของบิดามารดา ทั้งชายทั้งหญิงอย่างนี้เป็นต้น. เมื่อเขายกเอาสิทธิสากลของมนุษยชน ซึ่งเป็นที่ลุ่มหลงของคนในสมัยปัจจุบันนี้เป็น

หอสมุดศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

อย่างยิ่งชนิดนั้นมาอ้าง มันก็เป็นข้อแก้ตัวให้รอดไปได้. แต่ทางฝ่ายเถรวาทเรายังคงถือตรงตามเดิมทุกประการ เขาจะอ้างสิทธิมนุษยชนอันประเสริฐของเขาให้คอแห้งแหบอย่างไร เราก็ไม่ยอมบวชให้แก่บุคคลที่แม้อายุจะมากเป็นผู้ใหญ่เต็มที่แล้ว แต่ว่าบิดามารดาไม่ได้อนุญาต ดังนี้เป็นต้น. **นี่ก็มีความหมายอยู่ตรงที่ว่า เรายังคงรักษาตัวบทเดิมของพระวินัยหรือของพระพุทธบัญญัติต่าง ๆ ไว้โดยไม่ยอมแตะต้อง. ถ้าข้อใดจะล้าสมัยจะพ้นสมัยไป ก็ปล่อยให้คงล้าสมัยพ้นสมัยปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์นั้น ๆ ไม่ยอมถอนออกและไม่เปลี่ยนแปลง. เมื่อปฏิบัติไม่ได้ ก็ไม่ปฏิบัติ แต่เมื่อยังปฏิบัติได้อยู่ ก็ยังคงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด.** หวังว่าท่านที่จะออกไปเป็นตุลาการ คงจะได้เผชิญปัญหาเหล่านี้ข้างหน้า ขอได้เคารพต่อสถาบันของพุทธศาสนาอย่างเถรวาทให้เหมาะสมแก่กรณีด้วย. ส่วนที่เกี่ยวกับฝ่ายมหายานนั้น เชื่อว่าคงจะเป็นการสะดวกสบายกว่าในการที่จะปฏิบัติหน้าที่อะไรไปตามที่เห็นสมควร แก่การแก้ไขเปลี่ยนแปลง. เราไม่มีการยึดถือหลักเกณฑ์อย่างเดียวกัน ฉะนั้นท่านทั้งหลายจะต้องอาศัยการพินิจพิจารณาที่เหมาะสมแก่กรณี เรียกว่าเป็นการทำให้ถูกให้ตรงตามลัทธินิกายของศาสนานั้น ๆ นับตั้งแต่ศาสนาประเภทใหญ่ ๆ เช่นพวกที่เพ่งศรัทธาเป็นเบื้องหน้า ความเพียรเป็นเบื้องหน้า ปัญญาเป็นเบื้องหน้า และทุก ๆ พวก ก็ยังมีแตกแยกออกเป็นนิกายย่อย ๆ ดังนี้เป็นต้น.

o o o o o o

ข้อต่อไปที่อาตมาอยากจะปรับความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง ก็คือ **เรื่องที่เกี่ยวกับเจตนาของตุลาการ.** เจตนาที่จะพิพากษาหรือจะสั่งบังคับคดีต่าง ๆ นั้นเป็นของสำคัญที่จะต้องตั้งไว้ในฐานะเป็นของบริสุทธิ์. นี่เคยมีผู้ถามปัญหาถึงข้อที่ว่า คำพิพากษาสั่งฆ่าคน หรือทำให้คนตกทุกข์ลำบากนั้น จะมีส่วนที่เป็นวิบากกรรมอันจะสนองแก่ผู้เป็นตุลาการด้วยหรือหาไม่. ข้อนี้ อาตมาก็ได้เคยตอบไปบ้างแล้ว และยังอยากจะขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ต้องถือเอา **"เจตนาเป็นตัวกรรม"** หรือเป็นใหญ่. เจตนานั้น

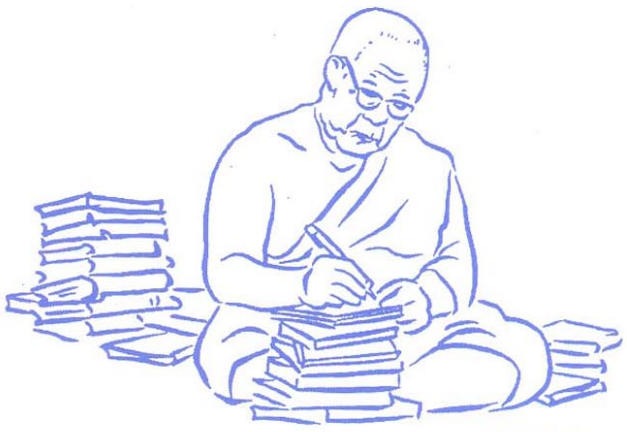
www.siamcollection.com

หมายถึงความรู้สึกคิดนึกหรือความต้องการตามความประสงค์ในการที่จะทำสิ่งใด ๆ ลงไป. ในที่นี้หมายถึงการที่จะพิพากษาอรรถคดี และสั่งบังคับคดีลงไป. เราต้องประคับประคองเจตนาของเราให้ตั้งอยู่ในฐานะเป็นเจตนาของปูชนียบุคคลแห่งโลกให้เสมอไป เหมือนดังที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น. **ถ้าเราเป็นผู้บูชาอุดมคติ ตั้งอยู่ในอุดมคติจริง ๆ แล้ว ไม่ต้องกลัว เจตนานั้นย่อมจะบริสุทธิ์ผุดผ่องเอง และจะเป็นการทำไปด้วยมุ่งรักษาอุดมคติของผู้รักษาความเป็นธรรม หรือผู้คุ้มครองธรรมอยู่ในโลกนี้.** การที่จำเลยจะต้องเป็นไปตามกรรม หรือตามบทบัญญัติที่อาศัยกฎเกณฑ์แห่งความยุติธรรม ที่ได้วางกันขึ้นไว้นั้น ไม่ใช่สิ่งที่เราจะต้องรับผิดชอบ. เราจะรับผิดชอบเฉพาะแต่เจตนาในการที่จะรักษาความยุติธรรมโลกแต่อย่างเดียว.

อาตมายังนึกไม่ถึงว่า แม้แต่ **พวกที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการฆ่าคนโดยตรง** เช่น พวกเพชฌฆาตเป็นต้น : ถ้าเขามีเจตนาในทำนองที่จะร่วมมือกันรักษาความยุติธรรมของโลกแล้ว เขาก็ไม่ต้องรับบาปกรรมที่จะสนองในกรณีว่าเป็นผู้ฆ่าคน. ส่วนเขาจะรับบาปกรรมอันอื่นใดบ้างเป็นพิเศษหรือไม่นั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก แต่เรื่องเจตนาฆ่าคนนั้นคงไม่มีแน่ ถ้าหากว่าเขาเป็นผู้มีอุดมคติอย่างที่กล่าวนี้ประจำอยู่ในใจจริง ๆ **แม้ที่สุดแต่ทหารที่ถืออาวุธ** ที่จะต้องปล่อยอาวุธออกไป เพื่อเจตนาที่จะป้องกันรักษาความยุติธรรมของโลก ก็จะไม่ต้องรับสนองบาปกรรมในฐานะที่เป็นการฆ่าคน, ถ้าเจตนาไม่มีในการฆ่าคน มีแต่เจตนาในการที่จะรักษาความยุติธรรมของโลกไว้จริง ๆ. เรากลัวอยู่

ห้องสมุดวิทยาลัยการสนิทสนามบินธรรม (www.library.co.th)

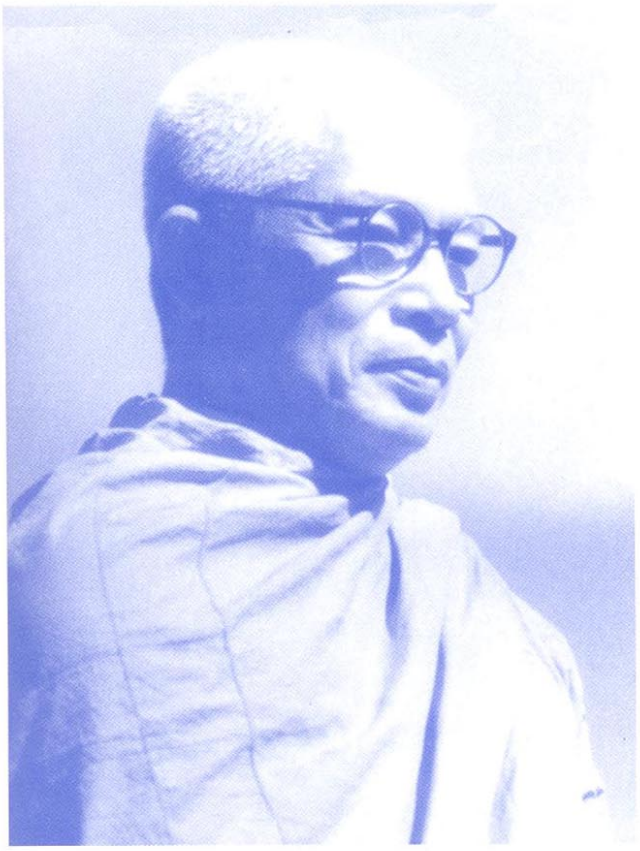

แต่ว่าคนเหล่านั้นจะไม่มีเจตนาเช่นนี้เท่านั้น. **แม้ที่สุดแต่บุคคลที่จะต้องป้องกันตัว** ในเมื่อมีศัตรูจู่โจมเข้ามาจะทำอันตราย เขาต้องป้องกันตัวโดยไม่มีการคำนึงว่าจะทำให้ฝ่ายโน้นเสียชีวิตหรือไม่ ถ้าหากว่าการป้องกันตัวของเขานั้นทำให้ฝ่ายโน้นเสียชีวิตลงไป โดยบทบัญญัติของกฎหมายก็ไม่ถือว่าเขาฆ่าคนหรือเจตนาจะฆ่าคน. ถ้าหากว่าเขาจะมีโทษบ้างก็จะต้องมีโทษเพราะบทบัญญัติอื่น ไม่ใช่บทบัญญัติในเรื่องเจตนาจะฆ่า ; หรือเขาอาจจะไม่มีโทษเลยก็ได้ เพราะไม่มีเจตนาจะฆ่าคนดังนี้. ธรรมในทางพุทธศาสนาล้วนแต่ถือหลักอย่างเดียวกันนี้. วินัยเป็นอันมากสำหรับพระภิกษุ ยกเว้นอาบัติโดยสิ้นเชิงแก่ภิกษุผู้ที่ไม่เจตนา แม้ว่าการกระทำนั้นมีผลถึงกับเป็นการทำให้เกิดการเสียชีวิตแก่บุคคลอื่นเหล่านี้เป็นต้น.

เพราะเหตุดังกล่าวมานี้เอง อาตมาจึงขอยืนยันว่า **ผู้ที่พยายามรักษาอุดมคติของตุลาการไว้ประจำใจอยู่เสมอนั้น ย่อมจะมีเจตนาบริสุทธิ์ผุดผ่องในการที่จะรักษาธรรมของโลก ไม่มีเจตนาที่จะทำใครให้ลำบากหรือแกล้งทำใครให้เสียชีวิต ; และยังจะประกอบไปด้วยพรหมวิหาร แม้จะมีข้อเสียบ้าง คือ *อุเบกขา* มีความวางเฉยในเมื่อช่วยอะไร** เหมือนกัน เท่า ๆ กับข้อเมตตา กรุณา มุทิตา แม้ว่าจะเป็นข้ออุเบกขาคือ จำเป็นจะต้องวางเฉยในกรณีที่สัตว์จะต้องเป็นไปตามกรรม. เมื่อประกอบไปด้วยพรหมวิหารธรรมข้อนี้ด้วย และมีอุดมคติแห่งบุคคลผู้รักษาธรรมของโลกด้วย เจตนาของเขาย่อมบริสุทธิ์ผุดผ่อง ไม่มีบาป ไม่มีกรรม เพราะการสั่งบังคับคดี ทั้งจะเป็นการตั้งตนอยู่ในฐานะปูชนียบุคคลของโลกได้ด้วย โดยไม่ต้องสงสัยเลย.

o o o o o o o

ข้อสุดท้ายเท่าที่เวลายังเหลืออยู่จะอำนวยให้ อาตมาอยากจะแนะให้ตั้ง **ข้อสังเกตเป็นพิเศษอีกข้อหนึ่ง คือบุคคลที่เกี่ยวเนื่องกัน.** เราทุกคนที่อยู่ในโลกย่อมมีบุคคลที่เกี่ยวเนื่องกัน อยู่เป็นพวกเป็นหมู่ เป็นคณะ ที่ใกล้ชิดที่สุดก็เรียกว่า ครอบครัว. บุคคลเหล่านี้เมื่อพิจารณาดูให้ดีแล้วจะเห็นว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลอยู่ไม่น้อย ในการที่จะดลบันดาลให้สิ่งต่าง ๆ เป็นไปตามความต้องการของเขา เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นที่จะต้องจัดการแก้ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลแวดล้อมนี้ ให้ลุล่วงไปด้วยดีด้วยเหมือนกัน. เราจะพิจารณากันถึงประเภทที่เป็นของจำเป็นก่อน โดยเฉพาะก็คือครอบครัว. ทุกคนจะต้องมีครอบครัว. เพราะการมีครอบครัวเป็นของจำเป็นสำหรับฆราวาส : นี้เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ที่ว่าฆราวาสจะต้องมีครอบครัว. **ผู้ที่เป็นตุลาการจะต้องมีภาระหนัก ที่จะป้องกันไม่ให้เรื่องของครอบครัวเกี่ยวพันถึงการปฏิบัติหน้าที่ตุลาการ** เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีความสามารถพิเศษ หรือมีอุบายวิเศษซึ่งเป็นคุณธรรมวิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นทางที่ทำได้ทั้งในทางป้องกันและแก้ไข. ในกรณีที่เป็นการป้องกันนั้น อย่างน้อยเราจะต้องทำให้คนข้างเคียงของเราหรือครอบครัวของเราเป็นผู้ที่ตั้งตนอยู่ในศีลในธรรมเช่นเดียวกับเรา จึงจำเป็นที่จะต้องถือเป็นหน้าที่ว่าทุกคนจะต้องอบรมครอบครัวของตนให้ตั้งอยู่ในศีลในธรรมอย่างถูกต้องเช่นเดียวกับตน. พ่อบ้านจะต้องมีหน้าที่อบรมทุกคนในครอบครัวของ

ห้องสมุดกรมศิลปากร (www.library.finearts.go.th)

ตน ให้ตั้งอยู่ในศีลในธรรม มิฉะนั้นแล้วจะเป็นภัยแก่พ่อบ้านนั้นเอง. สำหรับพ่อบ้านที่เป็นตุลาการด้วยแล้ว ยิ่งเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีครอบครัวที่ตั้งอยู่ในศีลในธรรม. ผู้ที่ยังไม่มีครอบครัวก็ควรจะเลือกเฟ้นให้อย่างดีที่สุด ให้ได้ผู้เข้ามาร่วมครอบครัวนั้นเป็นคนตั้งอยู่ในศีลในธรรม. ผู้ที่ยังไม่มีครอบครัวยังมีโอกาสเลือกได้มาก ไม่ควรเผลอตัวหาคู่ครองตามอารมณ์ตามอำนาจกิเลส แต่จะหาคู่ครองตามอุดมคติของตุลาการ คือจะต้องเป็นผู้มาช่วยกัน หรือร่วมมือกันอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงานแห่งการรักษาความเป็นธรรมของโลกให้ลุล่วงไปด้วยดี. สำหรับผู้ที่มีครอบครัวอยู่แล้ว ก็จะต้องถือเป็นภาระหน้าที่อย่างยิ่ง ในการที่จะสนใจพยายามฝึกฝนอบรมครอบครัวของตนให้ตั้งอยู่ในศีลในธรรม เพื่อจะไม่เกิดเป็นสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวาง หรือถึงกับทำลายการปฏิบัติหน้าที่บริสุทธิ์บริบูรณ์ของตนเสียในภายหลัง.

แท้ที่จริง เราควรจะถือตรงกันทุกคนว่า **การอบรมครอบครัวให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมนั้น เป็นความจำเป็นเท่าๆ กับการปฏิบัติหน้าที่การงานอื่นๆ** มิฉะนั้นต้องประสบความยุ่งยากหม่นหมอง จนเหมือนกับตกนรกทั้งเป็นโดยไม่ต้องสงสัย. ครอบครัวของตุลาการ ควรจะตั้งอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคลระดับหนึ่งไปทั้งครอบครัว เช่นเดียวกับครอบครัวของปูชนียบุคคลอื่น ๆ. โดยเฉพาะในครั้งโบราณบุคคลจำพวกพราหมณ์ หรือผู้สั่งสอนศีลธรรม ซึ่งเป็นผู้ครองเรือนเหล่านี้ ถ้าเราดูตามหลักเกณฑ์ที่เขาถือกันมาแต่กาลก่อน เขาระมัดระวังคนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกในครอบครัว ก็ด้วยเหตุนี้เอง : พวกพราหมณ์จะไม่ยอมแต่งงานกับพวกวรรณะอื่น นอกจากที่เป็นพราหมณ์มีคุณสมบัติต่าง ๆ เหมือนกันหรือเข้ากันได้ เพื่อไม่มาเป็นอุปสรรคต่าง ๆ ในการที่บุคคลนั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นพราหมณ์ หรือเป็นครูบาอาจารย์ของบ้านเมือง. โดยเฉพาะหน้าที่ ที่จะต้องอาศัยบุคคลพิเศษเช่นนี้ จำเป็นที่จะต้องมีการเลือกเฟ้น หรือมีการคบหาสมาคมกันแต่ในบุคคลที่มีอุดมคติตรงกันดังกล่าวแล้ว เราจึงควรจะนำหลักเกณฑ์อันนี้มาใช้เป็นหลักปฏิบัติ หรือเป็นเครื่องป้องกันความยุ่งยากที่จะเกิดในอนาคตให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้.

การที่มีสิ่งแวดล้อมหรือบุคคลแวดล้อมเป็นอุปสรรคเสียเองนั้น ขอให้ถือว่าเป็นโชคร้ายอย่างยิ่ง เป็นอัปมงคลอย่างยิ่ง. พระพุทธเจ้าท่านทรงสรรเสริญการมีมิตรดีไว้อย่างยิ่ง จนถึงกับตรัสว่าการมีมิตรดีนั้นเป็นอะไร ๆ ทั้งหมดของความสำเร็จ. ในเรื่องนี้มีเรื่องเล่าว่า พระอานนท์ซึ่งเป็นศิษย์ใกล้ชิดที่สุดของพระพุทธเจ้า ได้กราบทูลพระพุทธเจ้าว่าเท่าที่ท่านเองได้คำนวณดูรอบคอบทั่วถึงแล้ว รู้สึกว่าการมีเพื่อนดี หรือบุคคลที่แวดล้อมดีนั้นเป็นถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของความสำเร็จของมนุษย์เรา. พระพุทธเจ้าท่านตรัสห้ามเสียว่า อย่าพูดอย่างนั้น การมีบุคคลแวดล้อมที่ดีนี้เป็นทั้ง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรือเป็นทั้งหมดของความสำเร็จของมนุษย์เรา. ฉะนั้นถ้าหากว่าบรรดาท่านที่เป็นตุลาการได้บุคคลข้างเคียงที่แวดล้อมดี หรือถึงกับช่วยกันสงวนศักดิ์ศรีของตุลาการได้ด้วยกันทั้งครอบครัวแล้ว ย่อมจะเป็นการประพฤติธรรมทั้งครอบครัว ย่อมจะเป็นบันไดไปสู่สวรรค์กันทั้งครอบครัว ไม่เป็นการดึงไปสู่นรกทั้งเป็น เหมือนกับที่เราเห็น ๆ กันอยู่ในบางที่บางแห่งเป็นแน่นอน.

o o o o o o o

ทั้งหมดนี้ เป็นอันว่าเราได้พิจารณากันโดยละเอียดถึงข้อที่ควรสนใจ และระมัดระวังเกี่ยวกับการเป็นตุลาการในอนาคต ในข้อที่ว่าเราจะต้องประพฤติธรรมประจำหน้าที่ของเรา ; และต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับลัทธิศาสนาต่าง ๆ อย่างปลอดภัย : เราจะต้องตั้งตนให้อยู่ในฐานะเป็นคนของโลก คือผู้พิทักษ์ความเป็นธรรมของโลก ไม่เลือกที่รักมักที่ชังในระหว่างบุคคล หรือแม้ในระหว่างชาติ ระหว่างประเทศ หรือแม้ในระหว่างโลกด้วยซ้ำไป ถ้าหากคดีจะเกิดขึ้นได้ระหว่างโลกมนุษย์กับโลกเทวดาเป็นต้น ; เพราะคำว่า **"ธรรม"** นั้น ไม่มีชาติ ไม่มีเชื้อชาติ เป็นของสิ่งเดียวกันในทุก ๆ โลก : และเราจะต้องยึดถืออุดมคติที่ว่า การปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ย่อมอยู่ในฐานะเป็นที่พึ่งของโลก อยู่ในประเภทที่

หอสมุดกลางศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

เรียกว่าปูชนียบุคคลของโลก. เมื่อผู้ใดสมัครเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ ก็จะต้องถืออุดมคติอันนี้ จึงจะราบรื่น หรือได้รับผลจากหน้าที่อันนี้ มิฉะนั้นแล้วจะเป็นการฝืนหรือขบถต่อหน้าที่โดยชื่นตา หรือโดยเราไม่รู้สึกตัวก็ตามที, ผลสุดท้ายก็จะนำความยุ่งยากลำบากมาให้ ตรงกันข้ามจากที่ได้ทำให้ตรงกับอุดมคติ ซึ่งเรากลับจะได้สิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้ เป็นการดีกว่าหรือได้เปรียบกว่ามนุษย์อีกหลายประเภทจำนวนมากทีเดียว. เราควรถือเอาโอกาสที่เราได้โอกาส ในการทำตนเป็นผู้พิทักษ์ความเป็นธรรมของโลก ที่เขายกขึ้นเป็นปูชนียบุคคลของโลกประเภทหนึ่งนี้ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยอาศัยหลักแห่งพุทธธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นมูลฐาน ทำการชนะตนเองให้ได้โดยเด็ดขาดก่อนแล้ว มีจิตใจที่เกลี้ยงเกลาจากอคติทั้งปวง ทำการวินิจฉัยอรรถคดี และสั่งบังคับคดีไปตามที่ธรรมจะชี้ช่องให้ หรือตามที่ธรรมจะชี้ชวนไป จนประสบกับความดีงาม ความเจริญ สมตามความมุ่งหมายของสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย ที่ว่าเกิดมาเวียนว่ายอยู่ในวัฏฏสงสารนี้ ก็เพื่อจะศึกษาสิ่งทั้งหลายทั้งปวง จนรู้แจ่มแจ้ง สามารถถอนตนออกมาเสียได้จากความทุกข์ในวัฏฏสงสารด้วยกันทุกคน. เราเสียอีกที่ตั้งตนอยู่ในฐานะเป็นที่พึ่งแก่บุคคลอื่นเพราะฉะนั้นจะต้องรับภาระมากขึ้นอีกส่วนหนึ่ง สำหรับปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นธรรม ให้ประกอบด้วยธรรมเพื่อบุคคลอื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ สมตามที่เขาจัดบุคคลประเภทนี้ไว้ว่าเป็นที่พึ่งของโลก และเป็นปูชนียบุคคลของโลกทุก ๆ ประการ.

อาตมาขอยุติการบรรยายในวันนี้ เพราะหมดเวลาเพียงเท่านี้.

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี (www.library.coj.go.th)

สุราษฎร์ธานี ...เมืองแห่งคนดี

ศูนย์กลางอาณาจักรศรีวิชัยเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดในภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพฯ ๖๘๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๒,๘๙๑ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ชุมพรและระนอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	นครศรีธรรมราชและกระบี่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	พังงาและระนอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ่าวไทยและนครศรีธรรมราช

ภูมิประเทศ

ทางทิศตะวันตกเป็นที่ราบสูงมีภูเขาซับซ้อน ป่าไม้มีค่าตอนกลางและริมทะเลเป็นที่ราบ ในทะเลมีเกาะมากมาย มีแม่น้ำสำคัญ ๒ สาย คือ ตาปี และพุมดวง

การปกครอง

แบ่งเป็น ๑๘ อำเภอ กับ ๑ กิ่ง คือ อำเภอเมือง บ้านนาสาร บ้านตาขุน ไชยา ดอนสัก กาญจนดิษฐ์ เคียนซา คีรีรัฐนิคม เกาะพะงัน เกาะสมุย พนม พระแสง พุนพิน ท่าชนะ ท่าฉาง เวียงสระ บ้านนาเดิม ชัยบุรี และกิ่งอำเภอวิภาวดี.

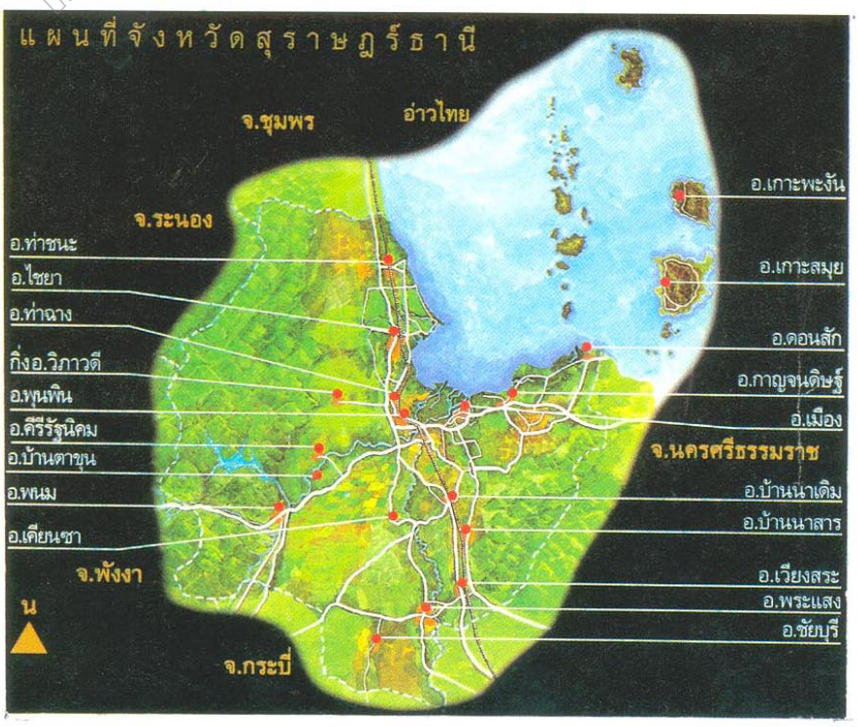

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (http://library.car.chula.ac.th)

...สถานที่ท่องเที่ยว...

ปากน้ำตาปี

ตั้งอยู่ที่ตำบลบางกุ้ง ห่างจากตัวเมือง ๗ กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของร้านอาหารทะเล ซึ่งมีผู้นิยมรับประทานเป็นจำนวนมาก

บางแม่น้ำตาปี

ในบางต่าง ๆ ของลำน้ำตาปี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติวิถีชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ของชาวบ้าน เช่น การทำสวนเกษตร การทำอู่ต่อเรือ เป็นต้น สำหรับการเดินทางสามารถเช่าเรือหางยาวได้ที่ท่าเรือกลาง (ใกล้ห้องสมุด-เฉลิมพระเกียรติ) ไปชมแหล่งท่องเที่ยวของ **"บางแม่น้ำตาปี"** ได้

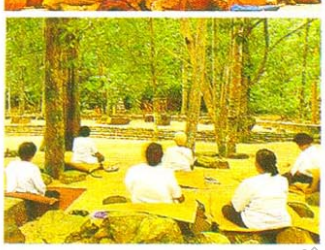

สวนโมกขพลาราม

หรือวัดธารน้ำไหล อยู่บริเวณเชิงเขาพุทธทอง แยกจากทางหลวงหมายเลข ๔๑ ก่อนถึงตลาดไชยาเล็กน้อย ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๔ เป็นสำนักสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในอุทยานที่สวยงามตามธรรมชาติและสงบร่มรื่น เหมาะแก่การวิปัสสนาธรรม มีศาลาโรงธรรมประมวลภาพวาดบทกวี และคติธรรมไว้จำนวนมากซึ่งเรียกว่าโรงมหรสพทางวิญญาณ นอกจากนี้ยังมีการฝึกสอนสมาธิแก่ชาวต่างประเทศทุกวันที่ ๑-๑๐ ของทุกเดือน

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียง อำเภอไชยา ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๕๔ กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ สร้างในสมัยศรีวิชัย มีอายุกว่า ๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว ตรงข้ามบริเวณวัดมีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไชยา จัดแสดงประติมากรรมศิลาและสำริดที่พบในบริเวณเมืองเก่าไชยา

หมู่บ้านพุมเรียง และแหลมโพธิ์

ตั้งอยู่ที่ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๗ กิโลเมตร ผ้าพุมเรียงเป็นผ้าทอยกดิ้นเงิน หรือดิ้นทอง สวยงามเป็นสินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจากหมู่บ้านไปอีก ๒ กิโลเมตร จะถึงแหลมโพธิ์ ชายทะเลที่น่าเที่ยวแห่งหนึ่งของตำบลพุมเรียง นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารทะเลที่มีผู้นิยมไปรับประทานกันมาก โดยมีหอยขาวเป็นอาหารแนะนำที่ขึ้นชื่อ

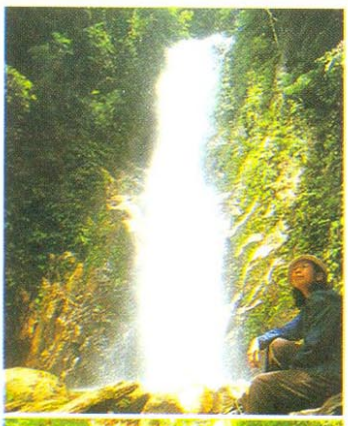

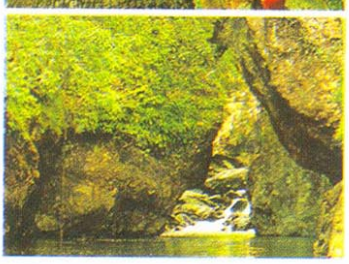

อุทยานแห่งชาติเขาสก

จากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีใช้เส้นทางสายสุราษฎร์-ตะกั่วป่า (หมายเลข ๔๐๑) ถึงกิโลเมตรที่ ๑๐๙ มีทางแยกขวามือ เข้าที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร สภาพทั่วไปเป็นป่าดงดิบชื้น ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐๓,๔๕๐ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ภายในบริเวณมีน้ำตกและถ้ำหลายแห่ง อาทิ น้ำตกสิบเอ็ดชั้น น้ำตกแม่ยาย น้ำตกบางหัวแรด นอกจากนี้ยังมีถ้ำอีกหลายแห่ง แต่การคมนาคมไม่สะดวกต้องเดินป่าเข้าไป มีบริการบ้านพัก

อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง

ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคีรีรัฐนิคม ใช้เส้นทางสาย ๔๐๑ สุราษฎร์ธานี คีรีรัฐนิคม ระยะทาง ๓๕ กิโลเมตร จากคีรีรัฐนิคมเดินทางไปบ้านตะกุกเหนืออีก ๒๐ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ มีสถานที่น่าสนใจได้แก่ น้ำตกบางช้างและบ่อน้ำร้อน ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๔

เกาะสมุย

ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย เป็นอำเภอหนึ่งอยู่ในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากสุราษฎร์ฯ เป็นระยะทางประมาณ ๘๔ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๒๔๗ ตารางกิโลเมตร ถนนโดยรอบเกาะยาว ๕๐ กิโลเมตร ชื่อถนนสายทวีราษฎร์ภักดี ช่วงเวลาที่เหมาะสมไปเที่ยวพักผ่อนคือ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน ซึ่งคลื่นลมสงบ บนเกาะสมุยมีหาดทรายสวยงามอยู่รอบเกาะ แต่ที่นักท่องเที่ยวนิยมไปพักผ่อนมากคือ หาดเฉวงและละไม แต่ละหาดมีบังกะโลให้เช่าหลายระดับราคาตลอดแนวชายหาด นอกจากนี้ยังมีสถานที่น่าสนใจอื่น ๆ อีกได้แก่ น้ำตกหินลาด น้ำตกหน้าเมือง ศูนย์ลิงสมุย หินตาหินยาย พระพุทธรูปใหญ่ สวนผีเสื้อ วัดคุณาราม วัดสำเร็จ พระพุทธบาทเขาเลย์ มะพร้าว ๘ ยอด พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ และเกาะแตน การเดินทางไปเกาะสมุยมีเรือเร็วออกจากท่าเรือท่าทอง ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง เรือเฟอร์รี่ออกจากท่าเรือดอนสัก (จ.สุราษฎร์ธานี) สามารถนำรถยนต์ข้ามที่สองท่านี้ได้ด้วย และเรือนอนออกจากท่าเรือบ้านดอนใช้เวลา ๗ ชั่วโมง

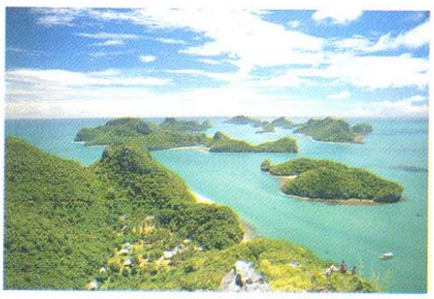

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง

ห่างจากเกาะสมุยไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะต่าง ๆ ราว ๔๐ เกาะ เช่น เกาะนกตะเภา เกาะพะลวย เกาะส้ม เกาะวัวตาหลับ เกาะแม่เกาะ ฯลฯ เป็นหมู่เกาะที่มีความสวยงาม มีชายหาดสีขาวอุดมไปด้วยทรัพยากรทางทะเล เช่น ปะการัง บริเวณเกาะต่างๆ มีสถานที่น่าสนใจ เช่น ถ้ำบัวโบกบนเกาะวัวตาหลับ ทะเลในที่เกาะแม่เกาะ เป็นต้น ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ การเดินทางไปยังอุทยานฯ จากเกาะสมุยใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที อัตราค่าเช่าเหมาเรือประมาณ ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของเรือและจำนวนผู้โดยสาร และยังมีทัวร์ไป-กลับ ในวันเดียวจากเกาะสมุย

เกาะพะงัน

เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ทางทิศเหนือของเกาะสมุย ใช้เวลาเดินทางจากเกาะสมุยประมาณ ๑ ชั่วโมง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๒ ตารางกิโลเมตร ถนนบนเกาะส่วนใหญ่เป็นถนนดิน สถานที่เที่ยวหลายแห่งจำเป็นต้องเดินทางโดยทางเรือ แล้วเดินเท้าต่อ สถานที่ท่องเที่ยวน่าสนใจมี แหลม หาดริ้น อ่าวศรีธนู น้ำตกธารเสด็จ เป็นต้น บนเกาะพะงันมีบังกะโลอยู่ทั่วไปตามชายหาดต่าง ๆ มีรถจิ๊บ มอเตอร์ไซด์รับจ้าง และเรือเช่า นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อได้ที่อ่าวท้องศาลา ซึ่งเป็นท่าเรือและชุมชนใหญ่ของเกาะพะงัน การเดินทางไปเกาะพะงัน มีเรือด่วนจากท่าเรือท่าทอง เรือนอนออกจากท่าเรือบ้านดอน อำเภอเมือง เรือเฟอร์รี่จากท่าเรือดอนสัก นอกจากนี้มีเรือเร็วจากเกาะสมุยไปเกาะพะงันทุกวัน

เกาะเต่า

เกาะเต่าเป็นตำบลหนึ่งของเกาะพะงัน ประกอบด้วยเกาะสำคัญ ๒ เกาะคือ เกาะเต่าและเกาะนางยวน พื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นภูเขา อยู่ห่างจากเกาะพะงันประมาณ ๔๕ กิโลเมตร เกาะเต่ามีรูปร่างคล้ายเมล็ดถั่ว ลักษณะเว้าแหว่งเป็นอ่าวอยู่มากมาย มีความงดงามตามธรรมชาติด้วยอ่าวถึง ๑๑ อ่าว แหลม ๑๐ แหลม ตลอดแนวชายฝั่งของเกาะซึ่งยาว ๒๘.๖ กิโลเมตร มีแนวปะการังยาวถึง ๘ กิโลเมตร บนเกาะเต่ามีบังกะโลกระจายอยู่ตามชายหาดต่าง ๆ มีบริการรถจิ๊บ และรถมอเตอร์ไซด์ให้เช่า รวมทั้งบริการเรือเช่าและอุปกรณ์ดำน้ำ การเดินทางไปเกาะเต่ามีบริการเรือโดยสารจากเกาะสมุยและเกาะพะงันไปเกาะเต่าทุกวัน นอกจากนี้ยังมีเรือนอนจากชุมพรไปเกาะเต่าทุกวัน ใช้เวลาประมาณ ๖ ชั่วโมง และเรือเร็วจากชุมพรไปเกาะเต่าใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที

สถานฝึกลิง

อยู่ในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอท่าฉาง มีการสาธิตและบรรยายหลักสูตรการฝึกลิงกัง ตั้งแต่เริ่มต้นจนสามารถทำงานกับต้นมะพร้าวได้จริง

ฟาร์มหอยนางรม

อยู่ที่ปากคลองท่าทอง และปากคลองกระแดะ อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงหอยนางรมตามธรรมชาติ หอยนางรมที่ได้จากปากคลองนี้ มีขนาดใหญ่กว่าแห่งอื่น

ห้องสมุดโรงเรียนศาลแขวงสุราษฎร์ธานี (www.thcourt.go.th/library)

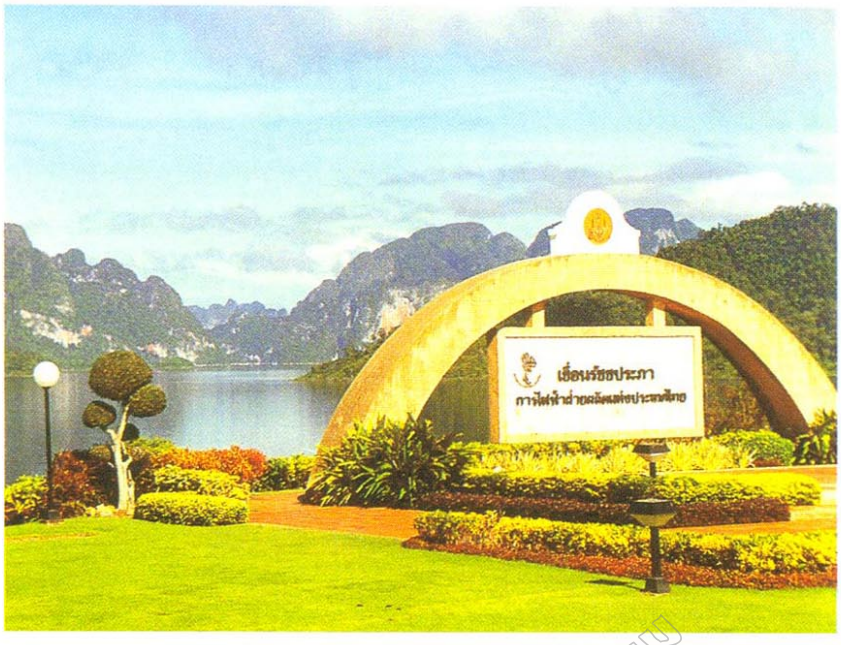

เขื่อนรัชชประภา (เขื่อนเชี่ยวหลาน)

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน ห่างจากตัวเมืองราว ๗๐ กิโลเมตร การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข ๔๐๑ หรือสายสุราษฎร์-ตะกั่วป่า พอถึงหลักกิโลเมตรที่ ๕๘ เลี้ยวขวาเข้าสู่เขื่อนอีกประมาณ ๑๔ กิโลเมตร เขื่อนรัชชประภา เป็นเขื่อนหินทิ้งแกนดินเหนียวสูง ๙๔ เมตร ยาว ๗๖๑ เมตร กั้นลำคลองแสง อ่างเก็บน้ำหลังเขื่อนมีพื้นที่ ๑๘๕ ตารางกิโลเมตร ให้พลังงานไฟฟ้าได้เฉลี่ยปีละประมาณ ๕๕๔ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง สร้างขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ บริเวณหน้าป้อมทางเข้าเขื่อนมีท่าเรือชาวบ้านซึ่งสามารถเช่าเรือล่องชมทะเลสาบเหนือเขื่อนได้

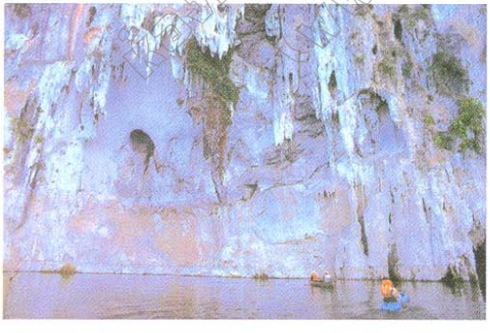

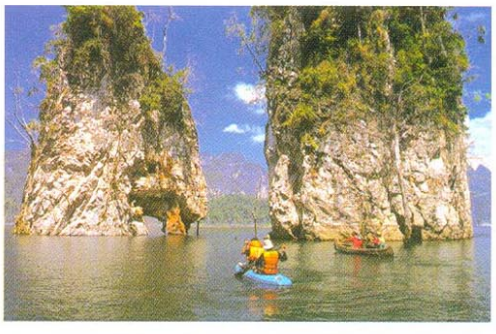

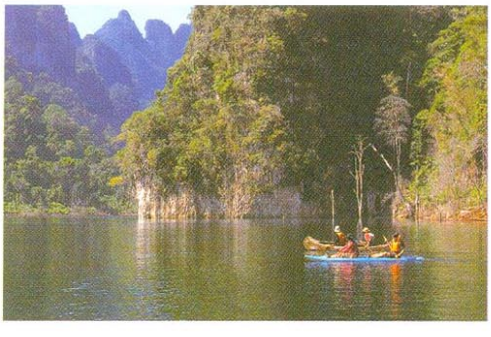

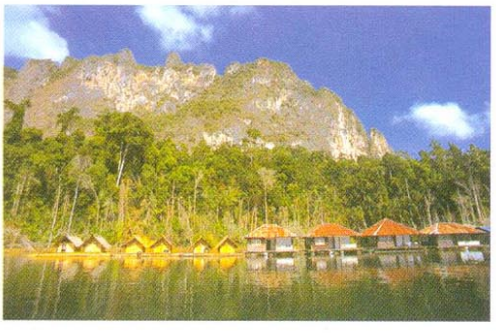

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยทักษิณ (www.library.psu.ac.th)

งานประเพณี

ประเพณีชักพระ - ทอดผ้าป่า

ประเพณีที่สำคัญและเก่าแก่สำหรับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประเพณีชักพระได้กระทำควบคู่ไปกับการทอดผ้าป่า โดยกำหนดจัดขึ้นในวันออกพรรษา (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑) สำหรับกิจกรรมที่น่าสนใจ ประกอบด้วย การชักพระทางบก การชักพระทางน้ำ การจัดพุ่มผ้าป่าและการแข่งขันเรือยาว

งานวันเงาะโรงเรียน

จัดขึ้นประมาณต้นเดือนสิงหาคมของทุกปี เพื่อนำผลิตผลเงาะโรงเรียนและผลิตผลทางการเกษตรอื่น ๆ มาแสดง และจำหน่าย

ห้องสมุดกรมอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

อาหารท้องถิ่น

ไข่เค็มไชยา

ผลผลิตจากชุมชนชาวนาในอำเภอไชยา หลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว ชาวบ้านจะปล่อยให้เป็ดหากิน หอย ปู ปลา ในนาข้าว ไข่เป็ดที่นี้จึงมีสีแดงเป็นพิเศษ เมื่อนำมาพอกด้วยดินที่คลุกเคล้าด้วยน้ำเกลือและแกลบจากการสีข้าว จึงได้ไข่เค็มคุณภาพดี เป็นเอกลักษณ์ที่รู้จักกันทั่วไป

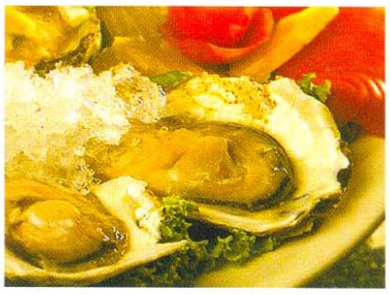

หอยนางรม

มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลาย เพราะมีขนาดใหญ่ เนื้อขาว สะอาด รสหวาน ไม่มีกลิ่นคาว แหล่งที่เลี้ยงกันมากอยู่บริเวณปากน้ำกระแดะ และปากน้ำท่าทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์

ยำสาหร่าย

อาหารพื้นถิ่นของชาวเกาะสมุย โดยใช้สาหร่ายสดจากท้องทะเล มายำกับเครื่องปรุงกับแกล้ม

โล่งโต้ง

อาหารคาวประเภทก๋วยเตี๋ยว มีขายทั่วไปในตลาดอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี เครื่องปรุงและวิธีการทำคล้ายกับก๋วยเตี๋ยว เช่น เส้นหมี่ ถั่วงอก หนังหมู เลือดหมู กุ้งทอด ลวกแล้วเติมน้ำซุป โรยหน้าด้วยกระเทียมเจียว ต้นหอม ผักชี ปรุงรสตามใจชอบ

ขนมเดือนสิบ หรือ "หนมตายาย"

นิยมทำในเดือนสิบ เพื่อใช้ในงานรับส่งตายาย ประกอบด้วย ขนมลา ขนมกรุบ ขนมไข่ปลา (ขนมกง) ขนมบ้า ขนมดีซำ ขนมพอง ขนมต้ม ยาหนม ยาสาด ผลไม้ และน้ำพริกผักจุ้ม (เฉพาะชาวบ้านอำเภอไชยา)

เงาะโรงเรียน

เงาะพันธุ์ดีที่สุดในประเทศไทย เพราะมีรสชาติหวานหอม เนื้อกรอบ ผลโต เมล็ดลีบ เปลือกบาง ปลายขนมีสีเขียว ออกสู่ตลาดราวเดือนกรกฎาคม

ลางสาดเกาะสมุย

เป็นที่รู้จักกันดี เพราะรสชาติหวาน กลิ่นหอม เมล็ดเล็ก ผลโต เปลือกบาง ไม่มียาง ออกสู่ตลาดราวเดือนกรกฎาคม

นอกจากนี้ยังมีอาหารพื้นบ้านอีกหลายชนิด เช่น ข้าวกะทิ ต้มกะทิหอยกลม แกงส้มมุงมัง แกงคั่ววาย (ปลาหมึกสาย) น้ำชุบมุงมัง (น้ำพริกตะลิงปริง) ยำหอยเจาะ แกงเหมงมะพร้าว (มะพร้าวผลอ่อน) ฯลฯ ตลอดจนขนมหวานมากมาย เช่น เหนียวกวน (ข้าวเหนียวกวน) เหนียวห่อกล้วย (ข้าวต้มมัด) ขนมโคหัวล้าน เป็นต้น

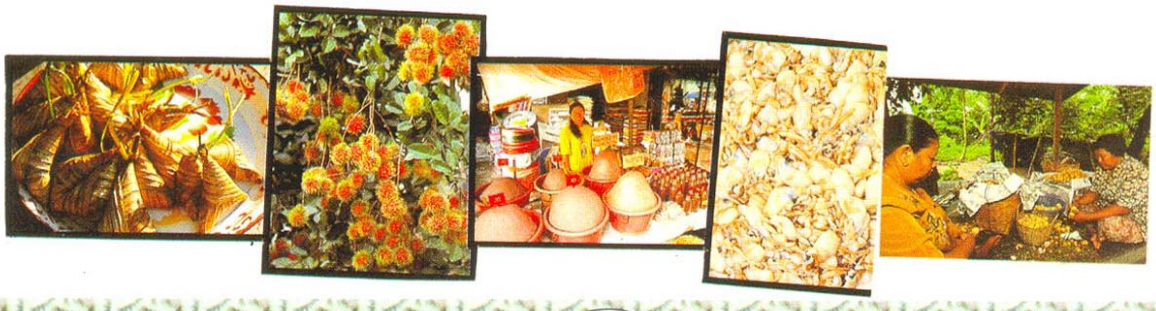

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

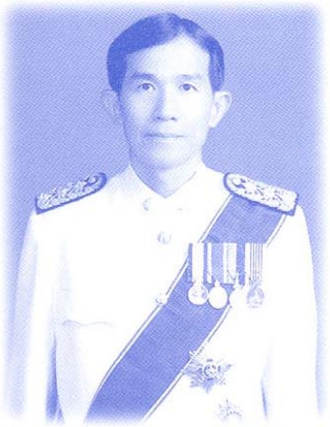

นายยงยุทธ แสงรุ่งเรือง *

เหลียวหลัง...แลหน้า ในงานศาลเพื่อประชาชน

ห้องสมุดศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ในเดือนต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๔๖ ผู้เขียนได้รับการร้องขอจากท่านสำราญ โยธาใหญ่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ขอบทความจากผู้เขียนหนึ่งเรื่อง เพื่อลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์พิธีเปิดที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ประกอบกับผู้เขียนดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ จะครบ ๑๑ เดือนแล้ว เดือนกันยายน ๒๕๔๖ ก็จะเป็นเดือนสุดท้ายของการทำหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว จึงเห็นควรหยิบยกการดำเนินงานในช่วง ๑๑ เดือนที่ผ่านมา ความคาดหวังการดำเนินงานของศาลยุติธรรมในอนาคตที่มีต่อประชาชน ที่ผู้เขียนคาดหวังไว้

ได้อ่านหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันอังคารที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ ในคอลัมน์ ครูสมคิด ติวเข้มพ่อเมือง วิธีเป็นผู้ว่า CEO ซึ่งท่านสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวบรรยายในหัวข้อ "ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงภายในกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติ" ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บริหารระดับสูงตามโครงการอบรมแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา (CEO) ที่เมืองทองธานี เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ มีข้อความที่สำคัญตอนหนึ่งว่า "ผมเชื่อมั่นว่าการเปลี่ยนแปลงของประเทศไม่ได้เกิดจากการขับเคลื่อนจากส่วนกลางเท่านั้น **แต่ควรจะเกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนทั้งระบบ ๗๖ จังหวัด เปรียบเสมือนเครื่องยนต์ทั้ง ๗๖ เครื่อง ที่จะต้องขับเคลื่อนร่วมกันอย่างมียุทธศาสตร์ ตำแหน่งผู้ว่าฯ CEO จึงไม่ใช่การดำเนินงานเพียงแค่หน้าที่ตามภารกิจ แต่มันจะต้องมีทิศทาง มีพลัง มีความสามัคคี เมื่อใดก็ตามที่เราสามารถทำได้ ประเทศของเราก็จะก้าวหน้ามากกว่านี้ เมื่อใดก็ตามที่เรารวมพลัง ไม่เห็นใครเป็นศัตรู เป็นคู่แค้นคู่แข่ง เชื่อว่าผู้ว่าฯ CEO จะทำให้ประเทศมีพลังในการขับเคลื่อนมากกว่านี้ เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุดทุกท่านจะต้องรู้สถานการณ์ปัจจุบันว่ากำลังดำเนินการไปในทิศทางใด รัฐได้ดำเนินนโยบายอะไรบ้าง และในอนาคตจะเป็นอย่างไร...** ท่านนายกรัฐมนตรี มุ่งหวังว่าจะ

* อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ (ปีพ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๖)

ทำให้ ๗๖ จังหวัดเป็นเครื่องยนต์ที่สามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้า ผู้ว่าฯ CEO เปรียบเสมือนเพชรในแต่ละท้องที่ เพราะไม่ใช่แค่ทำหน้าที่ ไม่ใช่ภาระ แต่มันจะเป็นจุดเริ่มต้นให้ประเทศไทยไม่กลับเจอวิกฤตเศรษฐกิจ เหมือนที่ผ่านมา" อ่านบทความจบแล้วทำให้ผู้เขียนมองเห็นการเปลี่ยนแปลงภารหน้าที่และภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งจากเดิมในการทำงานรับคำสั่งจากส่วนกลาง เป็นการทำงานภายในกรอบเป็นส่วนใหญ่ และนับเนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน บริหารโดยรัฐบาล ก็มีการดำเนินงานสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญดำเนินงานในแนวใหม่ ทันสมัยและรวดเร็ว สามารถผลักดันให้ข้าราชการฝ่ายบริหารในกระทรวง กรม กอง ที่มีอยู่ต้องมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งตามไปด้วย ทั้งการอบรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดีต่อการบริหารงาน หากศาลยุติธรรมจะได้นำไปใช้ก็น่าจะทำให้การบริหารงานในศาลเป็นเอกภาพพัฒนาไปในแนวเดียวกัน

สถาบันศาล ในอดีตรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ให้มีศาลทหารและศาลยุติธรรม โดยศาลยุติธรรมเป็นศาลหลักในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี จึงอยู่ในระบบศาลเดียว แต่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจัดเป็นระบบศาลคู่ โดยกำหนดให้มีศาลทหาร ศาลยุติธรรมแล้ว ยังกำหนดให้มีศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ และได้แยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมโดยเด็ดขาด รัฐธรรมนูญทุกฉบับรับรองให้ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย **การแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม ในส่วนของผู้พิพากษาแล้ว คงมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเช่นเดิม มีเปลี่ยนแปลงก็แต่เฉพาะหน่วยงานธุรการของศาล ซึ่งแต่เดิมกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ดูแลงานธุรการของศาลยุติธรรม เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลยุติธรรมอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร ก็ให้เป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของฝ่ายบริหาร** ตามมาตรา ๒๗๕ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน บัญญัติว่า ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกาการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณและการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ บัญญัติให้มี **สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นส่วนราชการ ที่เป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมงานตุลาการและงานวิชาการ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ศาลยุติธรรม รวมทั้งงานเสริมสร้างให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๖) กล่าวโดยรวมสำนักงานศาลยุติธรรมก็คือหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม** และมาตรา ๑๗ บัญญัติให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมหรือ ก.บ.ศ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการ และงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนและประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม และตามมาตรานี้ ก.บ.ศ. ยังมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญหลายข้อ กล่าวคือ ออกระเบียบหรือประกาศหรือมีมติเพื่อการบริหารราชการศาลยุติธรรม ให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ในการบริหารราชการ และในการบริหารจัดการงบประมาณ และการพัสดุของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม กำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนก็ได้บัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน กำหนด

ห้องสมุดกรมศิลปากร (หอสมุดแห่งชาติ)

ให้ศาลยุติธรรมเป็นองค์กรสำคัญ มีหน้าที่ดูแลสิทธิเสรีภาพของประชาชน มาตรา ๒๓๗, ๒๓๘ บัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจในการออกหมายจับ หมายขัง และหมายค้นในที่รโหฐาน นอกจากนี้มีบัญญัติเปลี่ยนแปลงการนั่งพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม **มาตรา ๒๓๖ และ ๒๔๑ บัญญัติให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาหรือตุลาการครบองค์คณะ และผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งไม่ได้นั่งพิจารณาคดีใด จะทำคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยคดีนั้นมิได้ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วต่อเนื่อง และเป็นธรรม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า ให้ศาลดำเนินการนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปเท่าที่สามารถจะทำได้โดยไม่ต้องเลื่อนจนกว่าจะเสร็จการพิจารณาและพิพากษา** การเปลี่ยนแปลงระบบการนั่งพิจารณาคดีดังกล่าวเป็นผลดี เพราะทำให้ผู้พิพากษาที่จะทำคำพิพากษาได้ต้องเป็นผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและได้รู้ข้อเท็จจริงในคดีโดยการสืบพยานด้วยตนเอง ได้เห็นกริยาอาการของพยานเอง และเป็นผู้ตัดสินเอง ปัญหาว่าทำอย่างไรให้องค์คณะผู้พิพากษานั้นได้นั่งพิจารณาตั้งแต่ต้นจนจบนั้น ปัญหานี้ประธานศาลฎีกาได้ให้คำแนะนำลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๔ **ให้ศาลชั้นต้นทั่วประเทศปรับระบบการนัดนั่งพิจารณาให้เป็นการนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องเต็มรูปแบบ กล่าวคือ การกำหนดวันนัดนั่งพิจารณาคดีทีละคดีติดต่อกันไปจนเสร็จการพิจารณาคดีนั้น ๆ แล้วจึงเริ่มพิจารณาคดีอื่น** และได้ออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้การปฏิบัติของศาลยุติธรรมในการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะ และต่อเนื่องดำเนินไปโดยถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายและเป็นระเบียบเดียวกันเนื่องจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือฉบับประชาชนนี้ **ถือได้ว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงระบบศาลตลอดถึงการเปลี่ยนแปลงการพิจารณาพิพากษาจึงต้องถือว่าเกิดจากเจตนารมณ์ของประชาชนทั้งประเทศที่มีความประสงค์เช่นนั้น ทุกองค์กรรวมตลอดถึงสถาบันศาลยุติธรรม ซึ่งถูกกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดังระบุในรัฐธรรมนูญนี้ จึงต้องดำเนินการตามหน้าที่ให้เต็มความสามารถอย่างเข้มแข็งและจริงจัง** และรัฐสภาได้ออกพระธรรมนูญศาลท้ายพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยตัดอำนาจของประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และผู้พิพากษาหัวหน้าศาล โดยมิให้มีอำนาจเมื่อได้ตรวจสำนวนคดีใดแล้วมีอำนาจลงลายมือชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งได้เช่นเดิมตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๔๗๗ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นวิวัฒนาการของศาลยุติธรรม สะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานของศาลเป็นที่พึงพอใจของประชาชนหรือไม่ ผู้เขียนขอสงวนที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้

ตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมาตรา ๓๓๕ บังคับให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาครบองค์คณะอย่างช้าไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ และศาลยุติธรรมได้ออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยประกาศใช้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ เหตุที่มีช่วงเวลาดังกล่าวก็เพราะเป็นสิ่งใหม่ที่เปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติและทัศนคติจากเดิม และการพิจารณาคดีของศาลเป็นเรื่องที่พนักงานอัยการ ทนายความเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมาก แต่การพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมชั้นต้นก็มิได้เป็นไปในแนวเดียวกัน แม้ผู้พิพากษาจะขึ้นพิจารณาครบองค์คณะ แต่การพิจารณาคดีต่อเนื่องในศาลเดียวกัน องค์คณะผู้พิพากษาก็นัดพิจารณาคดีต่อเนื่องต่างกันบางคณะสามารถนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องติดต่อกันได้ บาง

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (www.library.chula.ac.th)

คณะก็ยังคงนัดพิจารณาคดีในลักษณะฟันหลอ โดยเว้นช่วงในแต่ละนัดประมาณ ๑ - ๓ เดือน ผู้พิพากษาแต่ละคณะก็นัดพิจารณาคดีวันละหลายคดี การเลื่อนคดียังอยู่ในระดับสูง กว่าคดีจะแล้วเสร็จ คู่ความแต่ละคดีต้องไปศาลหลายครั้ง ต่างศาลกันแนวทางการนั่งพิจารณาคดีก็แตกต่างกันหาเอกภาพมิได้ เพราะยังไม่มีระบบให้ศาลและกระบวนการยุติธรรมอื่นรวมใจดำเนินคดีให้เป็นในแนวเดียวกัน

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ผู้เขียนเข้าทำงานในตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ ได้มีโอกาสตรวจราชการศาลในภาค พบว่าในการพิจารณาต่อเนื่องแตกต่างกัน และมีบางศาล เช่น ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานการพิจารณาคดีต่อเนื่องอย่างเข้มแข็ง มีผลงานพิจารณาพิพากษาโดดเด่น ในขณะที่บางศาลยังไม่อาจดำเนินการพิจารณาคดีต่อเนื่องให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ ประกอบกับได้มีโอกาสไปราชการที่กรุงเทพมหานคร ได้รับทราบระบบศูนย์นัดความ ระบบก่อนวันนัดจากท่านชาญณรงค์ ปราณีจิตต์ ซึ่งอยู่ในคณะทำงานพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง พิเคราะห์แล้วเห็นว่าสามารถที่จะนำระบบศูนย์นัดความและระบบก่อนวันนัดมาปรับเสริมใช้ในการพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมในภาค ๘ ได้ ครั้นวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ได้จัดประชุมผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในสังกัดภาค ๘ และคณะทำงานดังกล่าว แล้วมีความเห็นพ้องกำหนดยุทธศาสตร์ของสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๘ กล่าวคือ

๑. พัฒนาการพิจารณาพิพากษาคดีให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยยึดผลประโยชน์ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญเป็นหลัก มีการนำระบบรวมวันนัดของศาล (ระบบศูนย์นัดความของศาล) มาประยุกต์ใช้กับระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่อง

๒. พัฒนาองค์ความรู้และทัศนคติบุคลากร ทั้งผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ธุรการ รวมทั้งพัฒนาปรับปรุง ระบบงาน วัสดุอุปกรณ์ในศาลให้ทันสมัยเหมาะสมแก่การดำเนินงานและการบริการประชาชน

๓. ส่งเสริม จัดกิจกรรมและให้ความรู้ด้านกฎหมายและอื่น ๆ แก่ประชาชน อันเป็นการสนับสนุนงานพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ทั้งเป็นการป้องปรามมิให้กระทำความผิดในสังคม อันจะเป็นการลดจำนวนคดีที่จะขึ้นสู่ศาล เช่น จัดงานวันเด็ก จัดโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่นในปัญหายาเสพติด ฯ

การนำระบบศูนย์นัดความมาปรับเสริมใช้กับการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่องของศาลชั้นต้นในภาค ๘ โดยกำหนดให้เป็น **โครงการศาลรักประชาชน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๕ พรรษา** ต่อมาวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๖ ได้จัดให้มีการประชุมผู้นำหน่วยในกระบวนการยุติธรรมภาค ๘ พร้อมผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในสังกัดภาค ๘ และคณะทำงานพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงระบบศูนย์นัดความ การจัดตั้งศูนย์นัดความ รวมทั้งปรับปรุงวันนัดเดิม ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกศาล บนพื้นฐานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน เพราะการสืบพยานของศาลถูกกำหนดให้ต้องพิจารณาโดยผู้พิพากษาครบองค์คณะและต่อเนื่องตามรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้ศาลชั้นต้นยกเว้นศาลแขวงจะมีผู้พิพากษา ๒ ท่าน ขึ้นพิจารณา ซึ่งแต่เดิมมีเพียง ๑ ท่านก็ขึ้นพิจารณาคดีได้ ทำให้จำนวนคดีที่จะได้รับการพิจารณาลดลงกึ่งหนึ่งจากเดิมของแต่ละวัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการพิจารณาคดีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำระบบศูนย์นัดความมาปรับใช้กับการนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องของศาลภาค ๘ นับแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป ระบบดังกล่าวเริ่มต้นโดยศาลกำหนดนัดพร้อมเพื่อสอบข้อเท็จจริงและกำหนดจำนวนนัด ศาลได้นำระบบไกล่เกลี่ยมาใช้กับการพิจารณาคดีแพ่งและคดีอาญา ประเภทความผิดอันยอมความได้ก่อน แต่เมื่อคดีไม่สามารถไกล่เกลี่ยได้สำเร็จ ศาลก็จะดำเนินการพิจารณาคดีต่อเนื่องโดยคู่ความต้องดำเนินการยื่นบัญชีระบุพยาน ยื่นคำแถลงเสนอให้รับข้อเท็จจริงและจัดทำคำร้องขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานบุคคล และคำสั่งเรียกพยานเอกสารแล้วศาลจะสอบถามคู่ความในเรื่องการ

ห้องสมุดกรมศิลปากร (www.library.finearts.go.th)

รับข้อเท็จจริงความจำเป็นที่ต้องสืบพยานของคู่ความ และกำหนดนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องซึ่งมีหลักเกณฑ์ คือ กำหนดนัดพิจารณาคดีทั้งวันในนัดหนึ่ง คู่ความจะต้องนำพยานมาสืบไม่น้อยกว่า ๔ ปาก คดียาเสพติดและคดีทั่วไปจะนัดพิจารณาคดีไม่เกิน ๒ นัดและ ๓ นัดตามลำดับ และวันนัดสืบพยานนัดแรกจะห่างจากวันที่กำหนดนัดไม่เกินกว่า ๑๒ เดือน ส่วนวันที่นัดนั้นคู่ความตรวจสอบ และกำหนดร่วมกับเจ้าหน้าที่ศูนย์นัดความในสมุดนัดกลางของศาลที่แสดงช่องลงนัดตามจำนวนห้องพิจารณาในแต่ละวัน อันจะมีผลให้ได้วันนัดสืบพยานง่ายและเร็วโดยไม่ต้องยึดติดกับวันว่างของผู้พิพากษาอย่างเดิม และศาลจะจัดทำบอร์ดนัดกลางของศาลแสดงอย่างเปิดเผย ถ้ากำหนดนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ให้ปรึกษาผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในวันสืบพยานคู่ความต้องนำพยานมาพร้อมและศาลจะไม่ให้มีการเลื่อนคดีเป็นหลัก การที่คู่ความสามารถตรวจและกำหนดวันที่นัดพิจารณาจากสมุดนัดกลางของศาล และการจัดทำบอร์ดนัดกลางของศาลมีผลทำให้คู่ความได้วันนัดสืบพยานเร็วขึ้น และทราบวันเสร็จสิ้นการสืบพยานในคดีของตนได้และได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างเสมอภาคตามลำดับก่อนหลังในลักษณะคดีฟ้องก่อนเสร็จ ก่อนคดีฟ้องหลังเสร็จหลัง ทั้งเป็นการตรวจสอบการทำงานของกระบวนการยุติธรรมจากคู่ความและประชาชนด้วย ผลการประชุมทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีความเห็นด้วยและพร้อมสนับสนุน ในการนำระบบศูนย์นัดความมาปรับเสริมใช้กับการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่องของศาลชั้นต้นในภาค ๘ โดยถือเป็นโครงการร่วมระหว่างกระบวนการยุติธรรมและใช้ชื่อว่า **“กระบวนการยุติธรรมในภาค ๘ รักประชาชน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๕ พรรษา”**

ความจำเป็นที่จัดให้มีการประชุมผู้นำหน่วยกระบวนการยุติธรรมระดับภาค คืออธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ อธิบดีอัยการเขต ๘ ผู้บัญชาการตำรวจภาค ๘ และประธานกรรมการบริหารสภาทนายความภาค ๘ ดังกล่าวนั้น ก็เพื่อให้ผู้บริหารสูงสุดในแต่ละหน่วยงานมีแนวคิดตรงกันสนับสนุนหน่วยงานระดับจังหวัดดำเนินงานตั้งระบบศูนย์นัดความและระบบก่อนวันนัดมาปรับเสริมใช้กับการนั่งพิจารณาพิพากษาของศาลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ ไม่มีความขัดแย้งในระหว่างหน่วยงาน

หลังจากนั้นผู้เขียนในฐานะอธิบดีผู้พิพากษาภาค ๘ ได้ไปตรวจนิเทศงานธุรการศาลในภาค พร้อมนำคณะทำงานพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่องไปจัดตั้งศูนย์นัดความรวม แก่ศาลทุกศาลในภาค ๘ โดยมีการประชุมทำความเข้าใจให้กับผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ศาลในภาคเช้า และพนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจและทนายความ ในภาคบ่าย มีการตอบข้อซักถาม ทำความเข้าใจในระบบดังกล่าวอย่างทั่วถึง และได้ตรวจนิเทศงานธุรการศาลอีก ๒ ครั้ง

ในทางปฏิบัตินับแต่คณะทำงานดังกล่าวไปจัดตั้งศูนย์นัดความ ช่วงปลายเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ศาลก็ได้เริ่มดำเนินการนำระบบศูนย์นัดความและระบบก่อนวันนัดมาใช้อย่างจริงจัง โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งในระดับหนึ่งจากหน่วยงานพนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจและทนายความ มีปัญหาอุปสรรคก็ได้ร่วมกันแก้ไข **ต่อมาวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ถึง ๑ มิถุนายน ๒๕๔๖ สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๘ ได้จัดการสัมมนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมในสังกัด เรื่อง “ปัญหาข้อขัดข้องในการนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง การจัดวางระบบศูนย์นัดความ และการพัฒนางานธุรการกับการบริการประชาชน” มีการเตรียมการสัมมนาล่วงหน้า โดยรวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไขของแต่ละศาล พร้อมนำผลสำรวจแบบสอบถามการวิจัยในหมู่ประชากรกระบวนการยุติธรรมและประชาชนในภาค ๘ เป็นข้อมูลเบื้องต้น** จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มประชากรเป้าหมายทั้งหมด ๑,๐๙๐ คน เห็นด้วยร้อยละ ๗๓.๕๘ กับการที่ศาลจะพิจารณาคดีโดยต่อเนื่องทุกวันที่ศาลเปิดทำการโดยพิจารณาให้เสร็จสิ้นทีละคดี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งอาจให้เลื่อน

ห้องสมุดกรมศิลปากร (www.library.finearts.go.th)

การพิจารณาคดีได้ กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ ๘๖.๔๘ ที่ศาลมีระบบศูนย์ติดตามพยานการทำงานของศูนย์ติดตามพยานที่มีหนังสือแจ้งเตือนพยาน ให้มาศาลในวันนัดพิจารณา มีผลดีทำให้พยานทราบนัดมาเป็นพยานด้วยความยินดีและมั่นใจที่จะได้เบิกความต่อศาลอย่างแน่นอนและไม่เสียเวลา และกลุ่มประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ ๗๑.๔๗ กับการที่ศาลจะรวบรวมวันนัดทั้งหมดของศาลให้ศูนย์นัดความเป็นผู้กำหนดวันนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องแทนการกำหนดวันนัดกับผู้พิพากษา ทั้งนี้ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหารศาล ระบบศูนย์ติดตามพยานและระบบศูนย์นัดความ การทำงานดังกล่าวถือเป็นมิติใหม่ในวงการสัมมนาศาลยุติธรรมและวงการสัมมนาทั่วไป เพื่อให้ได้มติจากผลการสัมมนานำไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและนำไปปรับปรุงพัฒนาระบบงานของศาลยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ

ครั้นครบหกเดือน ผู้เขียนมีนโยบาย โดยสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๘ จัดการสัมมนาเรื่อง **การพิจารณาคดีต่อเนื่องเพื่อประชาชน ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย คณะผู้พิพากษา คณะพนักงานอัยการ คณะเจ้าหน้าที่ตำรวจและคณะทนายความ และคณะผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทประจำศาลในฐานะภาคประชาชน รวม ๓๓๖ คน ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๖** มีการเตรียมการสัมมนาล่วงหน้าโดยได้รวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไขของแต่ละหน่วยงานกับรวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไขของแต่ละศาลที่จัดการสัมมนากระบวนการยุติธรรมในเขตศาลนั้น เป็นข้อมูลเบื้องต้น **เป็นเหตุการณ์สำคัญครั้งเดียวในรอบปีที่กระบวนการยุติธรรมในภาคร่วมมือร่วมใจกันสัมมนาเกี่ยวกับการพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกับหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยมุ่งเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนเป็นที่ตั้ง มิใช่เพื่อผลประโยชน์ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง** ผลสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และประชาชนในภาค ๘ ต่อการนำวิธีพิจารณาคดีต่อเนื่อง ระบบศูนย์ติดตามพยาน ระบบศูนย์นัดความมาใช้ในการพิจารณาคดี ผลการสัมมนา เรื่อง ปัญหาข้อขัดข้องในการนั่งพิจารณาครบองค์คณะและต่อเนื่อง การจัดวางระบบศูนย์นัดความและการพัฒนางานธุรการกับการบริการประชาชน และการสัมมนา เรื่องการพิจารณาคดีต่อเนื่องเพื่อประชาชน ผู้สนใจดูได้ในเว็ปไซต์ www.thai.net/jorpak__๘

จะเห็นได้ว่าคดีแพ่งปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ศาลได้พิจารณาพิพากษาความเรียงเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นจำนวน ๓๒๘ คดี และมีจำนวนสถิติคดีที่ศาลพิจารณาพิพากษาคดีเพิ่มมากขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นจำนวน ๔๓๕ คดี

ห้องสมุดศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

ผลการดำเนินงานของศาลในสังกัดภาค ๘

ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายน ๒๕๔๕ เปรียบเทียบกับเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบคดีแพ่ง

คดีแพ่ง (ม.ค. - มิ.ย. ๒๕๔๕)					คดีแพ่ง (ม.ค. - มิ.ย. 2546)					
พิพากษาความเรียง	ยอมความ	ถอนฟ้อง	จำหน่ายคดี	รวม	พิพากษาความเรียง	ยอมความ	ถอนฟ้อง	จำหน่ายคดี	โดยเหตุอื่น	รวม
๓,๑๕๕	๑,๘๕๗	๓๖๑	๑๓๘	๕,๕๑๑	๓,๔๘๓	๑,๗๓๔	๔๗๗	๑๕๓	๙๙	๕,๙๔๖

ตารางเปรียบเทียบคดีอาญา											
คดีอาญา (ม.ค. - มิ.ย. ๒๕๔๕)					คดีอาญา (ม.ค. - มิ.ย. ๒๕๔๖)						
พิพากษาความเรียง	รับสารภาพ	ถอนฟ้อง	จำหน่ายคดี	รวม	พิพากษาความเรียง	รับสารภาพสืบประกอบ	รับสารภาพ	ถอนฟ้อง	จำหน่ายคดี	โดยเหตุอื่น	รวม
๒,๑๕๔	**๑๘,๖๐๙**	**๑๑๒**	**๓๓๓**	**๒๑,๒๐๘**	**๑,๕๖๙**	**๘๕**	**๑๗,๐๕๕**	**๒๑๕**	**๓๐๐**	**๑๓**	**๑๙,๒๓๗**

คดีอาญาปี ๒๕๔๖ ศาลได้พิจารณาพิพากษาความเรียงลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นจำนวน ๕๐๐ คดี และมีจำนวนสถิติคดีที่ศาลพิจารณาคดีลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๑,๙๗๑ คดี

จากตารางเปรียบเทียบดังกล่าว คาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ศาลต้องพิจารณาพิพากษา จำนวน ๖๑,๑๘๔ คดี โดยศาลจะสามารถพิจารณาคดีเสร็จเป็นจำนวน ๕๐,๓๖๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๑

จำนวนคดีที่คาดว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และคดีอาญาและคดีแพ่งตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖ ที่ได้พิจารณาพิพากษาความเรียงจำนวนดังกล่าวนั้น ก็ล้วนแต่เกินความคาดหวังของผู้เขียน โดยผู้เขียนประมาณการว่าคดีแพ่งและคดีอาญาในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ศาลจะพิพากษาความเรียงได้ประมาณร้อยละ ๗๐

ด้วยเหตุเมื่อใช้ระบบศูนย์นัดความและระบบก่อนวันนัดมาปรับเสริมใช้กับการนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องดังกล่าว ทำให้ในแต่ละวันผู้พิพากษาต้องขึ้นนั่งพิจารณาคดีตลอดวัน มีเวลาไม่เพียงพอที่จะทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนในฐานะเป็นผู้นำหน่วยในระดับภาค ได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว ประกอบกับเห็นว่าในภาค ๘ มีผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทประจำศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีและศาลจังหวัดภูเก็ตถือเป็นศาลนำร่อง ผลงานการไกล่เกลี่ยยังไม่โดดเด่น ผู้เขียนเห็นความสำคัญของกำลังภาคเอกชนและอาสาสมัครเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประนีประนอมระงับข้อพิพาทแห่งคดีในศาล เป็นการระดม **คลังสมอง** ของบุคลากรที่สะสมประสบการณ์เป็นที่นับถือของชุมชน เข้ามาดูแลช่วยเหลือชุมชนของตนเอง **ตามแนวพระราชเสาวณีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ** จึงได้จัดตั้งโครงการศาลและประชาชนร่วมใจระงับข้อพิพาทแห่งคดี เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๖ พรรษา โดยมีหลักการให้ทุกศาลในภาค ๘ ดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานให้แก่ชุมชนจนเป็นที่ยอมรับและมีบุคลิกเหมาะสมเป็นผู้ไกล่เกลี่ยศาลละไม่เกิน ๑๐ คน เข้าร่วมกับผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลและนิติกร เป็นคณะผู้ไกล่เกลี่ยเบื้องต้นประจำศาล และได้จัดการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการแก่บุคคลดังกล่าวก่อนเข้าทำหน้าที่ผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทประจำศาลตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป **ผลงานของคณะผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมประจำศาลอยู่ในขั้นดีมาก** เกินความคาดหมายของผู้เขียน จะเห็นได้ว่าใน**เดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๖** มีคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยในศาลภาค ๘ ทั้งหมดรวม ๑๘ ศาล จำนวน ๑,๑๓๕ คดี **สามารถไกล่เกลี่ยแล้วเสร็จเป็นจำนวน ๘๒๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕๑** ปัจจุบันผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมประจำศาลมีทั้งสิ้น ๑๕๔ คน

ผลการดำเนินงานดังกล่าว หากเป็นการทำสงครามของศาลในภาค ๘ ที่มีต่อข้าศึกคือคดี ได้ใช้ยุทธศาสตร์ ๓ อย่างด้วยกัน คือ

๑. กองเสือป่า ข้อพิพาทก่อนเป็นคดี ได้จัดให้มีอาสาสมัครไกล่เกลี่ยชุมชนโดยร่วมกับสำนักระงับ

ห้องสมุดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (www.dla.go.th)

ข้อพิพาทจัดตั้ง สามารถที่จะระงับข้อพิพาทก่อนเป็นคดีได้บางส่วน

๒. ประชาอาสา ข้อพิพาทที่เหลืออยู่จะมีการนำมาฟ้องที่ศาลเป็นคดี ในคดีแพ่งและคดีอาญาประเภทความผิดอันยอมความได้ ก็จะมีคณะผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทประจำศาลออกดำเนินการต่อสู้ไกล่เกลี่ยเป็นผลให้คดีแล้วเสร็จด้วยความพึงพอใจของคู่ความทั้งสองฝ่าย

๓. ผู้พิพากษาเป็นหลัก คดีที่ไม่สามารถไกล่เกลี่ยแล้วเสร็จก็จะเข้าสู่การต่อสู้ของผู้พิพากษา คือ การนั่งพิจารณาคดีต่อเนื่องตามระบบศูนย์นัดความ ก่อนวันนัดและศูนย์ติดตามพยาน

การดำเนินงานและผลการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ในระดับความพึงพอใจของผู้เขียนในระดับหนึ่ง **ความใฝ่ฝันของผู้เขียนที่แท้จริงนั้น ประสงค์ที่จะเห็นการพัฒนาของศาลยุติธรรม ดังนี้**

๑. ประสงค์ให้ปัญหาข้อเท็จจริงยุติในระดับศาลอุทธรณ์ โดยให้องค์คณะผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประกอบด้วยผู้พิพากษา ๓ ท่าน ซึ่งหนึ่งในสามจะต้องเป็นผู้พิพากษาอาวุโสที่มีประสบการณ์ผ่านงานระดับศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกามาแล้วด้วยองค์คณะดังกล่าวจะทำให้คำพิพากษาของศาลชั้นต้นมีความเข้มแข็ง เมื่อมีการอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์ องค์คณะศาลอุทธรณ์ตามธรรมนูญศาลยุติธรรม ๓ ท่านจากเดิมเพียง ๒ ท่าน พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง **คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์เกี่ยวกับปัญหาข้อเท็จจริงเป็นอันยุติปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น ที่จะขึ้นสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกา** ผลจะทำให้สำนวนศาลฎีกาลดจำนวนลง ลักษณะปริมาณน้อยแต่มากด้วยคุณภาพ จำนวนผู้พิพากษาศาลฎีกาที่ลดลงไปนั้น ก็จะบรรจุลงในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผลจะทำให้จำนวนผู้พิพากษาระดับศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์เพิ่มมากขึ้นสามารถรองรับกับจำนวนคดีที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ทั้งการลดในปัญหาข้อเท็จจริงสู่ศาลฎีกา **จะมีผลโดยตรงทำให้คดีในปัญหาข้อเท็จจริงยุติเร็วขึ้น ประมาณ ๑ ปีครึ่ง**

๒. ระบบการส่งประเด็นไปสืบพยาน ควรใช้ระบบวีดีโอคอนเฟอเรนซ์ ดังที่ศาลจังหวัดตากและศาลจังหวัดกำแพงเพชรดำเนินการอยู่ ซึ่งทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการส่งประเด็นไปสืบพยานโดยศาลจังหวัดตากสามารถสืบพยานเองได้ในศาลจังหวัดตาก โดยพยานอยู่ในห้องพิจารณาของศาลจังหวัดกำแพงเพชร มีการสอบถามกันต่อหน้าโดยใช้ระบบดังกล่าว วิธีการนี้ควรจะแพร่หลายให้รวดเร็ว **จะทำให้การพิจารณาคดีทั้งประเทศเสร็จเร็วขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่ายของคู่ความและงบประมาณแผ่นดินจำนวนหลายพันล้านบาท**

๓. โทษปรับในประมวลกฎหมายอาญาควรจะมีการแก้ไข เนื่องจากค่าของเงินในยุคปัจจุบันต่างจากค่าของเงินเมื่อตอนใช้ประมวลกฎหมายอาญาในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นอันมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับวันกักขังแทนค่าปรับในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ คิดหักวันกักขังหนึ่งวันต่อเงินค่าปรับ ๒๐ บาท แต่ปัจจุบันคิดหักวันกักขังหนึ่งวันต่อเงินค่าปรับ ๒๐๐ บาท โทษปรับในประมวลกฎหมายอาญาจึงไม่มีความเหมาะสมกับความผิดที่กระทำไม่อาจที่จะหยุดยั้งการกระทำความผิดของอาชญากรได้

๔. มีการพัฒนาระบบศูนย์นัดความ ระบบติดตามพยานมากยิ่งขึ้น โดยมีการศึกษาและวิจัยตลอดเวลา เราอาจจะได้เห็นบอร์ดนัดความของศาลปรากฏอยู่ในข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งคู่ความสามารถที่จะตรวจสอบและสั่งจองวันนัดได้ล่วงหน้า และระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องจะส่งผลให้การทำงานของฝ่ายพนักงานอัยการและทนายความเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากการพิจารณาคดีต่อเนื่องเป็นการสืบพยานติดต่อกัน คู่ความจึงต้องเตรียมคดีมาให้พร้อม จะส่งผลให้การทำงานของพนักงานอัยการและทนายความพัฒนาไปในแนวทางการทำงานเป็นทีม มากกว่าการทำงานในลักษณะรับผิดชอบเพียงคนเดียว

ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานของกระบวนการยุติธรรมในศาลได้มากยิ่งขึ้น โดยมีการพัฒนาสืบต่อเนื่องจากระบบที่ศาลในภาค ๘ ดำเนินการกล่าวคือ ศาลได้จัดทำบอร์ดแสดงผลงานการพิจารณาคดีประจำวันของทุกวันแจ้งต่อ

ห้องสมุดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (www.library.dsdw.go.th)

สาธารณชนให้เข้ามาตรวจสอบการทำงานของกระบวนการยุติธรรมได้

๕. มีการวิจัยและพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปรากฏการณ์ในศาลภาค ๘ ในการที่ตั้งผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทประจำศาล โดยเอกชนซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการเชื่อถือในชุมชน และศาลคัดเลือกเข้ามาทำหน้าที่เป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามาช่วยเหลือชุมชนตัวเอง เข้ามาหาหนทางประนีประนอมข้อพิพาทในชุมชนให้ยุติลง ผลของการประนีประนอมยอมความได้จะส่งผลให้คู่ความซึ่งอยู่ในชุมชนนั้นยังคงมีความเป็นมิตร ทำการค้าขายติดต่อกันได้ และสังคมนั้นจะมีความน่าอยู่เพิ่มขึ้น ทั้งถือว่าบุคคลดังกล่าว คือ ทรัพยากรอันทรงคุณค่าของชุมชน เสมือนได้**คลังสมองของชุมชน**นั้นเข้ามาเป็นกำลังของศาล ทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ **ตามพระราชเสาวณีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ** สมควรที่จะรีบดำเนินการจ่ายค่าตอบแทนเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นในการมาปฏิบัติหน้าที่ในศาลแก่ผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทประจำศาล

๖. สำนักงานศาลยุติธรรมควรจะดำเนินการ**เผยแพร่ประชาสัมพันธ์** การพิจารณาคดีต่อเนื่อง ระบบศูนย์นัดความ ระบบก่อนวันนัด ระบบผู้ไกล่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาทประจำศาลให้เผยแพร่**สู่ประชาชนอย่างจริงจัง เข้มแข็ง และต่อเนื่อง** ซึ่งจะส่งเสริมงานของศาลในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย.

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

การระงับข้อพิพาท ด้วย วิธีไกล่เกลี่ย

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นวิธีการระงับข้อพิพาท โดยคู่กรณีหรือคู่พิพาทตกลงให้คนกลางหรือบุคคลที่สามเข้ามาช่วยไกล่เกลี่ยในเรื่องที่ขัดแย้งหรือพิพาทกัน แต่ไม่มีอำนาจหรือหน้าที่ตัดสินหรือชี้ขาด หากแต่ความสำเร็จในการไกล่เกลี่ยเกิดจากการยินยอมและสมัครใจของคู่กรณีหรือคู่พิพาทเท่านั้น แต่บทบาทของผู้ไกล่เกลี่ยมีความสำคัญมากเพราะต้องทำหน้าที่ในการค้นหาช่องว่างระหว่างความคาดหวัง และความสามารถในการสนองของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย ประสานความคิด แสวงหาจุดร่วม ปรับความเข้าใจ เสนอทางเลือกวิธีต่างๆ โดยเป็นผู้สนับสนุนให้คู่พิพาทตกลงกันได้

ความหมายของการไกล่เกลี่ย

การไกล่เกลี่ย คือ กระบวนการระงับข้อพิพาทที่มีบุคคลที่สามเข้ามาช่วยเหลือให้คู่ความเจรจาต่อรองกันได้สำเร็จ

การไกล่เกลี่ยจะช่วยให้คู่ความทั้งสองฝ่ายหรือทุกฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันจากกรณีที่มีการพิพาทกันนั้นได้ โดยผู้ไกล่เกลี่ยจะคอยเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ โน้มน้าว เสนอแนะ แปลความ หรือชี้แนะทนทางที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทให้แก่คู่ความ

ผู้ไกล่เกลี่ยไม่มีอำนาจในการกำหนดข้อตกลงให้แก่คู่ความแต่อย่างใด การจะตกลงกันหรือไม่เป็นการตัดสินใจของคู่ความเอง ผู้ไกล่เกลี่ยไม่มีอำนาจตัดสินข้อพิพาทเหมือนดั่งอนุญาโตตุลาการหรือผู้พิพากษา

ปัญหาที่เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

การไกล่เกลี่ยเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความสมัครใจของคู่ความทั้งสองฝ่ายเป็นสำคัญ ดังนั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอยกเลิกการไกล่เกลี่ยเสียเมื่อใดก็ย่อมได้ เช่นเดียวกับผู้ไกล่เกลี่ยก็อาจถอนตัวจากการไกล่เกลี่ยได้เช่นกัน หากคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ประสงค์ให้ผู้ไกล่เกลี่ยผู้นั้นทำการไกล่เกลี่ย ความตั้งใจจริงของคู่ความที่ต้องการให้ไกล่เกลี่ยเป็นหัวใจสู่ความสำเร็จ ซึ่งผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องคอยสังเกตและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการไกล่เกลี่ยต่อไป

คุณสมบัติของผู้ไกล่เกลี่ย

เป็นการยากที่จะชี้ชัดลงไปว่าบุคคลใดสมควรจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยที่ดีเพราะในความเป็นจริง เรื่องที่จะทำการไกล่เกลี่ยนั้นมีอยู่มากมาย แต่ละเรื่องข้อเท็จจริงก็ต่างกัน ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคในการไกล่เกลี่ย ก็มีหลายประเภท มีพื้นฐานและความเป็นมาต่างกัน ซึ่งจะต้องอาศัยเทคนิคในการไกล่เกลี่ยต่างกันเป็นรายกรณีไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็พอสรุปถึงคุณสมบัติที่สำคัญอันเป็นประโยชน์ ช่วยให้การไกล่เกลี่ยให้ผลดียิ่งขึ้น อันเป็นหัวใจของการไกล่เกลี่ยที่ผู้ไกล่เกลี่ยพึงมี ดังนี้

"ใจเย็น เป็นมิตร คิดไว ไม่ท้อแท้ และแก้ปัญหา"

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

วัตถุประสงค์ของการไกล่เกลี่ย

ไม่ใช่เพื่อชี้แนะข้อตกลงให้คู่ความ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือ การเข้าไปช่วยให้คู่ความทำการเจรจาต่อรองง่ายเข้า และทำความสะดวกให้แก่การติดต่อเจรจาระหว่างคู่ความ สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรในการเจรจา จนกระทั่งคู่ความสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ หรือมองเห็นทางออกของปัญหา ผู้ไกล่เกลี่ยจึงเป็นผู้ที่พยายามนำทางให้คู่ความ เพื่อที่พวกเขาจะพบทางออกของ

การจัดระบบไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล

ความสำคัญและประโยชน์ของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล

ศาลยุติธรรมมีหน้าที่ในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะทำให้การยุติข้อพิพาทให้กับประชาชนเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว และเป็นธรรม นอกเหนือจากการสืบพยานและพิพากษาคดีแล้ว การไกล่เกลี่ยคดีในศาลเป็นวิธียุติข้อพิพาทอีกวิธีหนึ่งที่ศาลในประเทศต่างๆ นำไปใช้มาก เนื่องจากเป็นวิธีการที่มีความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยคู่ความสามารถยุติข้อพิพาทได้ด้วยความพึงพอใจร่วมกัน ไม่มีฝ่ายใดแพ้หรือฝ่ายใดเป็นผู้ชนะ แต่ถือว่า คู่ความทั้งสองฝ่ายชนะด้วยกันทั้งคู่ และทั้งสองฝ่ายยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ได้ต่อไป นอกจากนั้นยังเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ช่วยก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม

โครงการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ด้วยศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการตามโครงการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทในศาลภายใต้มาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.) เพื่อยังให้เกิดการประนอมข้อพิพาทในศาลและเป็นมาตรการเสริมในการพิจารณาคดีของศาลให้เสร็จไปโดยเร็ว และช่วยแก้ปัญหาในการเลื่อนคดีของคู่ความ โดยเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ได้ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้คู่ความและผู้มาติดต่อราชการศาลได้เข้าใจถึงกระบวนการไกล่เกลี่ยโดยการให้คำอธิบายของเจ้าหน้าที่ศาล ตลอดทั้งจัดทำบอร์ดและเอกสารแผ่นพับเผยแพร่ นอกจากนี้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลยังได้ไปเป็นวิทยากรบรรยายกฎหมายตามสถานศึกษาต่างๆ พร้อมทั้งไปออกรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ส.ว.ท. 11 และ อ.ส.ม.ท. สุราษฎร์ธานี ในรายการวิทยุเพื่อชุมชนให้เห็นถึงประโยชน์ของการไกล่เกลี่ย

ต่อมาได้จัดทำระเบียบว่าด้วยการไกล่เกลี่ยเพื่อยังให้เกิดการประนีประนอมยอมความขึ้น เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2544 ดำเนินการไกล่เกลี่ยครั้งแรกโดยนิติกรของศาล และในปีงบประมาณ 2546 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงสุราษฎร์ธานีได้มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลภายนอก จำนวน 9 คน และเจ้าหน้าที่ศาลจำนวน 4 คน เป็นผู้ประนีประนอมประจำศาล ซึ่งทั้งบุคคลภายนอกและเจ้าหน้าที่ศาลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอม ล้วนเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร **"การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท"** ซึ่งจัดโดยสำนักงานศาลยุติธรรม และเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2547 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นผู้ประนีประนอมประจำศาลเพิ่มอีก 4 คน รวมเป็น 13 คน เพื่อให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลแขวงสุราษฎร์ธานีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สถานที่ไกล่เกลี่ย

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ใช้ห้องไกล่เกลี่ยในศาล 1 ห้อง เป็นศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล โดยใช้เป็นห้องธุรการงานไกล่เกลี่ย ซึ่งเจ้าหน้าที่ศาลจัดทำสารบบบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์และจัดเก็บสถิติการไกล่เกลี่ย หากคดีใดที่ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จจะส่งสำนวนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาต่อไป และเป็นห้องพักของผู้ประนีประนอมประจำศาล

ห้องสมุดกรมพัฒนาที่ดิน (www.library.ldd.go.th)

สำหรับห้องไกล่เกลี่ยใช้ห้องพิจารณาคดีที่ยังว่างอยู่มาปรับใช้เป็นห้องไกล่เกลี่ยจำนวน 3 ห้อง รวมเป็น 4 ห้อง

คดีที่ทำการไกล่เกลี่ย

เนื่องจากการไกล่เกลี่ยจะเกิดผลสุดท้ายที่พึงประสงค์ คือการทำสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อระงับข้อพิพาทที่มีอยู่หรือที่จะมีขึ้นให้หมดไป ดังนั้น คดีที่จะทำการไกล่เกลี่ยได้ก็ต้องสามารถทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันได้ คดีที่สามารถจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันได้ คือ คดีแพ่งทุกประเภท และคดีอาญาซึ่งเป็นความผิดที่ยอมความกันได้

วิธีที่คู่ความจะนำคดีเข้าสู่ระบบไกล่เกลี่ย

เนื่องจากศาลแขวงสุราษฎร์ธานี มีนโยบายที่จะให้คู่ความเข้าสู่ระบบการไกล่เกลี่ยในวันนัดหรือก่อนวันนัดทุกคดี จึงได้มีหนังสือเชิญชวนให้จำเลยเข้าสู่ระบบการไกล่เกลี่ย ซึ่งหนังสือเชิญชวนนี้จัดส่งไปพร้อมกับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้อง โดยสโลแกนที่ว่า **"ไกล่เกลี่ยดีกว่า ยุติปัญหา ไม่เสียเวลา รักษาความสัมพันธ์"** เป็นตราประทับให้เห็นอย่างชัดเจน ให้จำเลยมาศาลในวันนัดหรือก่อนวันนัดก็ได้ ตามตัวอย่างหนังสือเชิญชวน การที่ศาลได้มีหนังสือเชิญชวนให้จำเลยเข้าสู่ระบบไกล่เกลี่ย จึงมีแนวโน้มว่า การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลมีจำนวนเพิ่มขึ้น อันทำให้คดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลลดลง ดังสถิติคดีที่เข้าสู่ระบบไกล่เกลี่ย

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี บริการให้ประชาชนทั่วไปหรือคู่ความติดต่อสอบถามได้ทุกเวลาในวันและเวลาราชการ หากไม่สามารถมาศาลได้ด้วยตนเอง ก็โทรศัพท์มาสอบถามได้ มีเจ้าหน้าที่คอยต้อนรับและตอบข้อซักถามแก่ผู้มาติดต่ออย่างเป็นกันเอง.

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.cnj.go.th)

หนังสือเชิญชวนเข้าสู่การไกล่เกลี่ย

ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

คดีแพ่ง/อาญา หมายเลขดำที่...../๒๕.....

ระหว่าง { .....โจทก์
.....จำเลย

ด้วยโจทก์ยื่นฟ้องท่านเป็นจำเลยต่อศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ตามหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ ศาลจะต้องดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีตามกฎหมายต่อไป

เนื่องจากศาลแขวงสุราษฎร์ธานี จัดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนมีการสืบพยาน โดยมีคนกลางช่วยไกล่เกลี่ยให้ท่านและโจทก์สามารถยุติคดี การไกล่เกลี่ยจะช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ช่วยให้ท่านและโจทก์ยุติคดี โดยทำข้อตกลงประนีประนอมยอมความ ที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้หรือตกลงถอนฟ้อง ซึ่งจะทำให้ท่านและโจทก์ยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อไปได้

ดังนั้น เมื่อท่านได้รับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแล้ว ให้ไปทำการไกล่เกลี่ยในวันนัด ณ ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ชั้นที่ ๓ อาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

อนึ่ง หากท่านมีความประสงค์ขอทำการไกล่เกลี่ยก่อนวันนัด โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประจำศาลทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๗๗๓๕ ๕๑๔๓ หรือติดต่อทางไปรษณีย์ โดยกรอกรายละเอียดต่อไปนี้ แล้วส่งกลับไปยังศาลตามสถานที่ที่ระบุข้างล่างนี้

๑. ☐ ประสงค์จะให้ศาลทำการไกล่เกลี่ยในวันนัด (วันเวลาที่ระบุในหมายเรียก)

๒. ☐ ประสงค์จะให้ศาลทำการไกล่เกลี่ยก่อนวันนัด โดยขอนัด

☐ วันจันทร์ที่.....เวลา.....นาฬิกา

☐ วันอังคารที่.....เวลา.....นาฬิกา

☐ วันพุธที่.....เวลา.....นาฬิกา

☐ วันพฤหัสบดีที่.....เวลา.....นาฬิกา

☐ วันศุกร์ที่.....เวลา.....นาฬิกา

ชื่อที่อยู่ของท่าน.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
ถนนสุราษฎร์-นาสาร ต.ขุนทะเล อ.เมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

ไกล่เกลี่ยดีกว่า ยุติปัญหา
ไม่เสียเวลา รักษาความสัมพันธ์

ห้องสมุดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (www.library.dsdw.go.th)

งานไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท
ประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

คณะไกล่เกลี่ยประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี มอบเครื่องขยายเสียงจำนวน 1 ชุด
มูลค่า 160,000 บาท ให้ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
โดยมีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาเป็นผู้รับมอบ ณ ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

คณะไกล่เกลี่ยประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี มอบเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้งานประจำศูนย์
ไกล่เกลี่ยศาลแขวงสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาเป็นผู้รับมอบ

กิจกรรมศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ ผู้พิพากษา และเจ้าหน้าที่ร่วมกันเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียนพิการทางตา ณ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ และเจ้าหน้าที่ ร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบพิธีอุปสมบทหมู่ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในวันแม่แห่งชาติ ณ วัดศานติไมตรี ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธีทอดผ้าป่าการศึกษา เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2547
ณ โรงเรียนวัดเขาศรีวิชัย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ และเจ้าหน้าที่ ร่วมพิธีถวายพานพุ่มในงานเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวามหาราช
ณ บริเวณเกาะลำพู อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธีทำบุญตักบาตร
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล 5 ธันวามหาราช
ณ บริเวณริมเขื่อนแม่น้ำตาปี หน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อธิบดีผู้พิพากษาภาค 8 เลขานุการฯ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 8
และเจ้าหน้าที่ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ร่วมปลูกต้นพยุง
ณ บริเวณสนามหน้าอาคารศาลแขวงสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2547

คำสั่งสำนักงานศาลยุติธรรม
ที่ 369/2547
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมพิธีวางศิลาฤกษ์ และเปิดอาคารที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี

\+ + + + + + + + + + + + + +

ด้วยสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ทำการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานีหลังใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว และเห็นสมควรเตรียมการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์และเปิดอาคารที่ทำการ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมพิธีวางศิลาฤกษ์ และเปิดอาคารที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย

1.	เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	ประธานกรรมการ
2.	นายบวร กุลทนันทน์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค 2 ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ในศาลอุทธรณ์ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	กรรมการ
3.	อธิบดีผู้พิพากษาภาค 8	กรรมการ
4.	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
5.	เลขานุการศาลยุติธรรมประจำภาค 8	กรรมการ
6.	รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นางสาวนันทนา ขัมพานนท์)	กรรมการ
7.	ผู้ตรวจราชการ 9 (นายบรรหาญ จงเจริญประเสริฐ)	กรรมการ
8.	ผู้อำนวยการสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 8	กรรมการ
9.	ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลแขวงสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
10.	ผู้อำนวยการสำนักประธานศาลฎีกา หรือผู้แทน	กรรมการ
11.	ผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
12.	ผู้อำนวยการสำนักการคลัง หรือผู้แทน	กรรมการ
13.	ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและงบประมาณ หรือผู้แทน	กรรมการ
14.	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
15.	ผู้อำนวยการกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
16.	ผู้อำนวยการกองออกแบบและก่อสร้าง หรือผู้แทน	กรรมการ
17.	หัวหน้าส่วนพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะ สำนักการคลัง	กรรมการ

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

18. หัวหน้าส่วนการรักษาความปลอดภัยและระบบสื่อสาร สำนักการคลัง		กรรมการ
19. ผู้อำนวยการกองกลาง		กรรมการและเลขานุการ
20. หัวหน้าฝ่ายประสานราชการและบริหารงานทั่วไป กองกลาง		ผู้ช่วยเลขานุการ
21. หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยการนักบริหาร	กองกลาง	ผู้ช่วยเลขานุการ
22. หัวหน้าฝ่ายสารบรรณ	กองกลาง	ผู้ช่วยเลขานุการ
23. หัวหน้าฝ่ายจัดเก็บเอกสาร	กองกลาง	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในด้านต่างๆ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การเตรียมพิธีวางศิลาฤกษ์และเปิดอาคารที่ทำการศาลแขวงสุราษฎร์ธานี ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยทุกประการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2547

(นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ)
ประธานศาลฎีกา

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม (www.library.coj.go.th)

รายชื่อผู้ถวายเงินทูลเกล้าฯ

1.	นายเจริญ	สิริวัฒนภักดี	200,000	บาท
2.	นางสมบูรณ์	สุวรรณบุตร	30,000	บาท
3.	นายโกเมศ	อุดมภาพ	30,000	บาท
4.	นายยุทธศักดิ์	วงศ์เจริญ	30,000	บาท
5.	นายอรัญ	ศุภกรชูวงศ์	30,000	บาท
6.	นางมณฑรัตน์	บุญนาค	30,000	บาท
7.	นายเลิศศักดิ์	รุ่งบรรณพันธ์	30,000	บาท
8.	นายสมหวัง	ธนากรนิธิกุล	30,000	บาท
9.	นายสุธี	สุขานนท์สวัสดิ์	30,000	บาท
10.	นายจตุพร	วัชรานาถ	30,000	บาท
11.	นายมนินทร์	ปัจจักขะภัติ	30,000	บาท
12.	นายบุญธรรม	ไกรวัฒนพงศ์	30,000	บาท
13.	นายประกิต	ประสิทธิ์ศุภผล	30,000	บาท
14.	นายลี ซอง	ไทย	30,000	บาท
15.	นายปิ่นปชา	โกไศยกานนท์	30,000	บาท
16.	นายอนุชิต	จิโรจโชติชัย	30,000	บาท
17.	นางสมจิต	มุขนาค	30,000	บาท
18.	นางเพ็ญจันทร์	ชูพงศ์	30,000	บาท
19.	นางสุชาดา	ศิริอนันต์ภัทร์	30,000	บาท
20.	นางศรีพิจิตร	ศีลประชาวงศ์	30,000	บาท
21.	นางโสภาภรณ์	ศักดิ์ศรีสุวรรณ	30,000	บาท
22.	นายสุริยะ	เล่าเจริญ	30,000	บาท
23.	นายประทักษ์	พงศ์ไกรเพชร	30,000	บาท
24.	นายพยุงศักดิ์	เกิดวงศ์บัณฑิต	30,000	บาท
25.	นายวทันญู	วงศ์ไกรวิชญ์	30,000	บาท
26.	นายสุพจน์	พจน์เนตราคม	30,000	บาท
27.	นายเอกพจน์	ยอดพินิจ	30,000	บาท
28.	นายวสุพล	น้ำเพ็ชร	30,000	บาท
29.	นายประยูร	กุลถี	30,000	บาท

ห้องสมุดวิทยาศาสตร์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

30.	นายเชาวพงศ์	ฐิติสวัสดิ์	30,000	บาท
31.	นายไพบูลย์	สกุลเทพ	30,000	บาท
32.	นายอดิศักดิ์	ลิมสถายุรัตน์	30,000	บาท
33.	นายศิลป์ชัย	สุนทรเศวต	30,000	บาท
34.	นายจิระวัฒน์	หวังมุทิตากุล	30,000	บาท
35.	โรงพยาบาลสมุยอินเตอร์เนชั่นแนล			
	โดย... นายแพทย์ชอบ	กรประดิษฐ์	30,000	บาท
36.	นายณรงค์	ขอคงประเสริฐ	30,000	บาท
37.	นายธีระเดช	วชิรกังวาน	30,000	บาท
38.	คณะผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี		20,000	บาท
		รวม	**1,300,000**	**บาท**

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coj.go.th)

คนเราควรจะให้ แต่ไม่ควรขออะไรจากคนอื่น

ควรกินพอประมาณ ไม่ใช่มากเกินไปถึงท้องกาง

ควรช่วยเหลือคนอื่น ไม่ใช่เหยียบย่ำ

ควรจะรับใช้ ไม่ควรจะคิดเป็นนายคน

ห้องสมุดอิเลคทรอนิกส์ (ลายุติธรรม
(www.library.cdi.go.th)